BI 198

BISERICA ORTHODOXĂ ROMÀNA.

DESBATERILE S-LUI SINOD

DIN SESIUNEA DE PRIMAVARĂ.

ANUL 1893.

Revistă Periodică Eclesiastică.

ANUL AL XVII-lea, No. 4.

IULIE.

BIBLIOTECA SECŢIA ISTORIE ACADEMIEI R. P. R.

BUCUREŞTI.

Tipografia Cărtilor Bisericesci

34. Str. Principatele-Unite, 34.

1893.

www.dacoromanica.ro

SANTUL SINOD

AL SANTEI

BISERICI AUTOCEFALE ORTODOXE ROMANE

www.dacoromanica.ro

Procesele-Verbale ale Sântuluĭ Sinod.

Sesiunea de Primă-véră a anuluĭ 1893.

Sedința din 1 Maĭ 1893.

—Sesiunea de primă-vară a S-tuluĭ Sinod s'a deschis cu solemnitatea obicĭnuită, făcêndu-se un Te-Deum în S-ta Mitropolie la orele 10 şi jumĕtate a. m. de către P. S. Arhiereŭ Gherasim Piteşteanu, față fiind D. Ministru al Cultelor şi Instrucțiuneĭ Publice, şi membriĭ S-tuluĭ Sinod.

—La orele 11 a. m. s'a făcut sânțirea apeĭ de către P. S. Arhiereŭ Ieronim Ploeşteanu în sala şedințelor S-tuluĭ Sinod.

—P. S. Episcop al Buzĕuluĭ, conform art. 10 din „Legea pentru alegerea Mitropoliților şi Episcopilor eparhioțĭ cum şi a constituireĭ S-tuluĭ Sinod al Sânteĭ Bisericĭ autocefale Orthodoxe Române", ca cel maĭ vechiŭ în hirotonie, în lipsa I.I. P.P. S.S. Mitropolițĭ, ocupă fotoliul preşedențial, după care apoĭ D. Ministru al Cultelor şi Instrucțiuneĭ Publice citeşte Mesagiul Regal cu No. 1725 din 1 Maĭ 1893, prin care declară deschisă sesiunea de primă-vară a S-tuluĭ Sinod.

—Se face apelul nominal şi rĕspund presențĭ numaĭ 10 P.P. S.S. membri, fiind absențĭ I.I. P.P. S.S. Mitropolițĭ, P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos şi P.P. S.S. Arhiereĭ: Ieremia Gălățeanu, Iónichie Bacaoanu şi Dositeĭ Botoşenénu.

D. Ministru al Cultelor şi Instrucțiuneĭ Publice: P.P. Sânțițĭ Părințĭ, fiind-că nu sunteţĭ în numĕrul cerut de

www.dacoromanica.ro

Regulament, pentru a se putea ţine şedinţa, eŭ vĕ rog să amânaţi şedinţa, până se va complecta S tul Sinod, fără a se hotărî ḑiŭa.

Vocĭ: Prea bine.

—Şedinţa se ridică, ĭar cea viitóre va fi atuncĭ când P.P. S.S. membrĭ vor fi în numĕrul cerut de Regulament.

† Preşedinte: Inochentie Buzĕŭ.

† Secretar: *Dionisie Craiovénu.*

Şedinţa de la 7 Maĭ 1893.

—Şedinţa se deschide la orele 9 a. m. sub preşedenţia I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ.

—Se face apelul nominal şi rĕspund presenţĭ 14 P.P. S.S. membri, fiind absenţĭ I. P. S. M'tropolit Primat şi P. S. Arhiereŭ Ieremia Galăţeanu.

—Se citeşte sumarul şedinţeĭ de la 15 Decembrie 1892, al sesiuneĭ extraordinare şi se primeşte.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Acum trebue să procedăm la alegerea secretarilor biurouluĭ; dar maĭ 'nainte de a procede la acésta, daţi-mĭ voe să vĕ întreb: N'ar fi bine să declarăm tot pe aceĭa, carĭ aŭ fost în sesiunea trecută?

Vocĭ: Nu. Să urmăm conform regulamentuluĭ şi să'ĭ alegem prin vot.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Atuncĭ aşa să facem.

—Se procede la alegerea secretarilor biurouluĭ prin vot secret.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Resultatul votuluĭ este:

Votanţĭ	13.
Majoritate absolută	7.
Aŭ întrunit:	
P. S. Dionisie Craĭovénu	10.
„ Iónichie Băcăónu	9.
„ Ieronim Ploeşténu	6.
„ Dositeĭ Botoşenénu	1.

Prin urmare P. P. S. S. Arhiereĭ Dionisie Craioveanu şi Ioanichie Bacaónu, carĭ aŭ întrunit majoritatea cerută de Regulament, sunt proclamaţĭ secretarĭ aĭ biurouluĭ.

P. S. Arhiereŭ Ioanichie Bacaoanu: I. P. S. Preşe-

www.dacoromanica.ro

dinte! Vĕ rog să mĕ ĭertaţĭ că nu pot lua parte ca secretar. Eu am lucrat tot-déuna şi nu fug de muncă, dar împrejurările fiind prea grele pentru mine, Vĕ rog să mĕ scutiţĭ de acéstă sarcină; şi să alegeţĭ pe un altul, care va fi maĭ tênĕr. Eŭ nu mĕ daŭ înlăturĭ de a fi numit în vre-o comisiune, unde voiŭ lucra, dar aci nu pot, maĭ ales că nu sunt nicĭ din localitate şi cu acésta se întâmplă şi confusiune şi maĭ cu sémă la şedinţele din urmă ale sesiuneĭ.

V'aş ruga dar, ca în locul meŭ să alegem pe un altul, care este din localitate, ĭar pe mine să mĕ dispensaţĭ de acest serviciŭ. Eŭ primesc a fi în vre-una din comisiunĭ.

P. S. Episcop al Argeşuluĭ: Eŭ cred, că cu toţiĭ să rugăm pe P. S. Ioanichie, ca să stea la postul care i s'a încredinţat de S-tul Sinod, maĭ cu sémă, că în sesiunea acésta nu cred că o să avem mult de lucru. Dacă P. S. Sa este îngreuĭat de alte afacerĭ, póte să'l dispensăm pentru o altă sesiune; pentru acum însă să'l rugăm să stea la locul seŭ.

I. *P. S. Mitropolit al Moldoveĭ:* Dacă S-tul Sinod găseşte de cuviinţă să rĕmână, P. S. Sa cred că nu se opune.

P. S. Arh. Dionisie Craioveanu: Când P. S. Iónichie va fi ocupat, declar că voiŭ face eŭ tóte lucrările.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Acum P. S. secretar să bine-voĭască a da citire sumaruluĭ şedinţeĭ de la 1 Maĭ.

—P. S. Dionisie Craiovénu, secretar, citeşte sumarul şedinţeĭ precedente.

P. S. Episcop al Rîmniculuĭ: Rog pe P. S. secretar, ca să amintéscă prin sumar de Te-Deumul făcut şi de sfinţirea apeĭ.

P. *S. Arh. Dionisie Craioveanu*: In procesul-verbal se spune de Te-Deum şi de sfinţirea apeĭ, ĭar aicĭ în sumar am credut să pun cu solemnitatea obicĭnuită.

P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos: I. P. S. Vĕ rog să bine-voiţĭ a face să se rectifice în procesul-verbal, că eŭ am lipsit de la deschiderea S-tuluĭ Sinod nu din rea voinţă nicĭ din vre-o pedică óre care, ci numaĭ pentru că n'am fost chĭemat de I. P. S. Preşedinte al acestuĭ sânt Corp, şi dar eŭ neştiind nu puteam veni.

P. S Arh. Dionisie Craioveanu: Voiŭ dice şi acésta.

I. P. *S. Mitropolit al Moldoveĭ*: Apoĭ, atuncĭ vor maĭ fi şi alţiĭ cu acéstă pretenţiune.

www.dacoromanica.ro

P. S. Arh. Calistrat Bârlădeanu : P. S. Episcop al Dunărei de jos cere a se rectifica în procesul-verbal, că n'a fost chiemat la deschiderea S-tuluĭ Sinod. Declar, că am fost autorisat de D. Ministru al Cultelor şi Instrucţiuneĭ Publice, ca să învit pe toţĭ P.P. S.S. membri aĭ S-tuluĭ Sinod în mod oficios, şi ast-fel s'a făcut învitare şi P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos.

P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos : Până acum aşa a fost regula S-tuluĭ Sinod, ca preşedintele să ne învite în mod oficial.

Eŭ învitaţiune pentru deschiderea S-tuluĭ Sinod nu pot primi de la Secretarul S tuluĭ Sinod. Când se ştie de toţĭ, că Preşedintele de drept al S-tuluĭ Sinod nu este demisionat şi nicĭ a încunoştiinţat pe I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ cum că s'a retras din funcţiunea de Mitropolit, eŭ am socotit, că acéstă invitaţiune din partea P. S. Secretar al S-tuluĭ Sinod, este în contra Regulamentuluĭ şi prin urmare ca neavenită.

P. S. Episcop al Huşilor : Nicĭ eŭ n'am fost învitat la deschiderea Sinoduluĭ cu circulară saŭ cu adresa preşedinteluĭ S-tuluĭ Sinod, cum se făcea înainte ; dar acésta, după cum am înţeles cu toţiĭ, a fost din împrejurarea, că Mitropolitul Primat nu era aci. De îndată însă ce am fost înştiinţat, fie în mod oficios, fie în mod verbal,—Eŭ unul n'am ştiut acésta de cât numaĭ prin comunicaţie verbală— am şi venit. Acésta am voit să constat.

P. S. Arh. Ioanichie Bacăoanul : Eŭ am primit învitare formală de la P. S. Calistrat pentru convocarea S-tuluĭ Sinod, prin depeşă, în care iscăleşte pentru preşedintele S-tuluĭ Sinod; şi eŭ am rĕspuns prin depeşă P. S Sale tot în nume de preşedinte, că nu pot veni din causa întrerupereĭ comunicaţieĭ provenită din inundaţiile, carĭ aŭ fost. Acea depeşă cred, că este la biuroŭ ca un comunicat. Prin urmare eŭ am fost convocat formal. Nu mĕ ocup de loc de alte împrejurărĭ, de cât numaĭ atât că convocarea este făcută conform cu legea, pentru că în lege se ḑice, că în lipsa I I. P.P. S.S. Mitropoliţĭ, vine de drept cel maĭ bătrên.

P. S. Arh. Dositeĭ Botoşeneanu : I. P. Sânţite, vĕd că se face vorbă pentru ceĭ cari aŭ fost absenţĭ la deschiderea S-tuluĭ Sinod. Şi eŭ am fost absinte pentru că am primit învitaţiunea Duminică, şi acésta a fost causa absenţeĭ de n'am venit în ḑiŭa de deschidere.

www.dacoromanica.ro

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Vĕd, că aci se face un fel de reclamă din partea acelora, cari aŭ lipsit de la deschiderea sesiuneĭ. In sensul acesta şi eŭ am să fac reclamă, pentru că vĕd, că este un spirit rĕŭ, diavolesc, care ne denunţă prin jurnale şi ne aruncă cum aruncă măturătorul gunoĭul cu mătura dupĕ uşă, că ne-am pus în grevă, că n'am venit la Sinod şi altele; în care jurnale? Chĭar în cele guvernamentale. Dar cum eram să viŭ eŭ? Cum? Lipseşte Mitropolitul Primat, întâĭul preşedinte al S-tuluĭ Sinod. Eĭ bine, atuncĭ trebuia să mĕ încunoştiinţeze. Eŭ, care dupĕ lege trebuia să preşedez, de unde trebuia să mĕ informez de lipsa I. P. S. Mitropolit Primat?

De la guvern n'am primit nicĭ o adresă. Primesc adresa Directoruluĭ cancelarieĭ S tuluĭ Sinod. Apoĭ, mĕ ĭertaţĭ, noĭ ştim; că Directorul cancelarieĭ S tuluĭ Sinod n'are acéstă autoritate de a ne convoca; cu tóte că P. S. Sa dice, că a fost însărcinat de D. Ministru, dar nu ştiŭ pe ce cale este dată acéstă însărcinare, verbal saŭ formal? N'am primit nicĭ o învitaţie şi de aceea n'am venit la deschiderea S-tuluĭ Sinod.

Aşa dar, fiind-că mulţĭ fac acéstă declaraţiune, că n'am venit pentru că n'am fost înştiinţat formal. Acum în urmă însă, D. Ministru al Cultelor mĭ-a făcut cunoscut oficial, nu ştiŭ dacă la ceĭ-l-alţĭ a făcut saŭ nu cunoscut, eŭ însă am primit o adresă, în care mi-se spune, că dimisiunea I. P. S. Mitropolit Primat, fiind primită, mi se face cunoscut ca să conduc lucrările S-tuluĭ Sinod.

Acum, fiind înştiinţat pe cale legală, formală, am venit.

P. S. Episcop al Argeşuluĭ: Eŭ cred, că incidentul acesta, n'ar fi fost bine să se rídice, dar fiind-că maĭ mulţĭ P. P. S. S. spun, că n'aŭ fost învitaţĭ, acésta a fost póte numaĭ o scăpare din vedere.

I. P. S. *Mitropolit al Moldoveĭ*: Pe cine justificaţĭ?

P. *S. Episcop al Argeşuluĭ.*: Pe Directorul cancelarieĭ S-tuluĭ Sinod, pentru că ĭată cum a fost casul: In lipsa I. P. S. Mitropolit Primat, Directorul cancelarieĭ, negreşit, că n'a ştiut procedura dupĕ care se deschide S-tul Sinod. Astă-dĭ însă, când audim chĭar din gura I. P. S. Vóstre, că s'a primit dimisiunea I. P. S. Mitropolit Primat, ne bucurăm pentru că lucrurile s'aŭ limpedit, fiind-că Vi s'a comunicat o adresă din partea D-luĭ Ministru de Culte, că dimisiunea ex-Mitropolituluĭ s'a primit, şi I. P. S. Vós-

www.dacoromanica.ro

tră ați avut buna-voință ca să ne-o anunțați ca să știm și noi, și de aci înainte să procedăm în tótă regula la lucrările S-tuluĭ Sinod. Acésta am avut de dis.

P. S. *Episcop al Dunăreĭ de jos*: La cele ce am dis, maĭ adaog și acestea, că îndată ce am fost înștiințat, că St. Sinod s'a deschis, care înștiințare era iscălită de P. S. Episcop al Buzeuluĭ pentru președinte, îndată dic, ce am vědut acea adresă, m'am grăbit de am iscălit că *am vědut și voiŭ fi următor*. Maĭ am însă de adăogat, că noĭ nicĭ până acum nu suntem înștiințațĭ în mod oficial de primirea dimisiuneĭ I. P. S. Mitropolit Primat. Rog dar pe I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ care ne presidéză, să facă a ni se trimite și o asemenea adresă.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Acea adresă am uĭtat'o acasă pe masă, dar am s'o aduc și s'o presint S tuluĭ Sinod ca act oficial.

P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos: Fórte bine.

P. S. Episcop al Rîmniculuĭ: Eŭ unul nu pot împărtăși opiniunea P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos, că adică să se maĭ ceară și o adoŭa adresă pentru S-tul Sinod. Dupre legea organică președenția S-tuluĭ Sinod, în absența Mitropolituluĭ Primat, o are I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ; iar guvernul, pe cât am audit din cele declarate de I. P. Sa, ș'a făcut acéstă datorie, comunicând, că dimisiunea I. P. S. Mitropolit Primat este primită; și prin urmare, lucrul este terminat.

A maĭ cere încă o nouě adresă, ar însemna nu știŭ ce. Acésta nicĭ nu este în regulă. Guvernul ș'a făcut datoria că a comunicat președinteluĭ S-tuluĭ Sinod, adică I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ; și I. P. S. Sa a bine-voit a ne-o comunica aci în ședință plenară.

Așa dar eŭ cred, că cestiunea este terminată, și propun, ca incidentul să se închidă.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Și eŭ așĭ dori să se închidă incidentul.

Vocĭ: Inchiderea discuțiuneĭ.

—Se pune la vot închiderea discuțiuneĭ și se primește.

—Se comunică de la biuroŭ petițiunea P. S. Ieremia Gălățeanu prin care cere un congediŭ pentru diŭa de 6 Maĭ și se aprobă.

P. S. Episcop al Rîmniculuĭ: Dupě regulament, trebue să alegem întâĭ comisiunile și pe urmă vin comunicările.

www.dacoromanica.ro

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Comisiunile se pot alege şi pe urmă.

—Se comunică de la biuroŭ petiţiunea P. S. Dositeĭ Botoşeneanu prin care cere un congediŭ de la 8 până la 12 Maĭ şi se primeşte.

—Idem, petiţiunea preotuluĭ I. Panaitescu din Rîmnicu Vâlceĭ prin care se plânge, că a fost permutat de la biserica sa la o altă biserică, şi se trimite la comisiunea de petiţiunĭ.

—Idem, petiţiunea D luĭ Dragomir Dumitrescu, prin care solicită locul de redactor la Revista „Biserica Orthodoxă Română“ şi se trimite la comisiunea de petiţiunĭ.

—Idem, petiţiunea preotuluĭ Simeon Popescu, pe lângă care înaintéză lămuririle cerute în cestiunea cathechismuluĭ seŭ, şi se trimite la comisiunea specială.

Idem, raportul Stariţeĭ Monastireĭ Varatecul, prin care se rógă a stărui pe lângă Guvern pentru ameliorarea legeĭ Cleruluĭ, şi se trimite la comisiunea de petiţiunĭ.

—Idem, petiţiunea preoteseĭ Neaga, soţia preotuluĭ Fotin Oprea, din judeţul Constanţa, comuna Beilic, prin care cere, ca soţul seŭ să servéscă la o biserică din ţară, de şi este hirotonit în Bulgaria, şi se trimite la comisiunea de petiţiunĭ.

—Idem, petiţiunea preotuluĭ Ión Soroceanu, din comuna Ardeoni, jud. Bacăŭ, prin care face apel contra sentinţeĭ consistoriuluĭ de Roman, sub. No. 125.

—Idem, petiţiunea D luĭ Ión C. Popescu din comuna Morenĭ, judeţul Prahova pe lângă care înaintéză un manuscris de învĕţământ religios spre aprobare, şi se trimite la comisiunea specială.

—Idem, petiţiunea preotuluĭ Ioan Cucu, din Eparhia Huşilor, prin care cere graţierea, şi se trimite la comisiunea de petiţiunĭ.

— Idem, petiţiunea D-luĭ Al. M. Ionescu pe lângă care înaintéză spre aprobare un manual de Istoria Sacră; şi se trimite la comisiunea pentru cercetarea cărţilor didactice.

— Idem, petiţiunea D-luĭ N. Niculescu pe lângă care înaintéză spre aprobare două manuscrise „Cathechismul ortodox“; şi se trimite la comisiunea pentru cercetarea cărţilor didactice.

— Idem, telegrama P. S. Ioanichie Bacaónu prin care anunţă, că nu póte veni să ia parte la deschiderea sesiuneĭ S-luĭ Sinod, din causa inundaţiilor; şi se ia act.

www.dacoromanica.ro

— Idem, adresa P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos relativ la călugărirea fraţilor Onisim Potapof şi Andreĭ Levcenco din schitul Saun şi se trimite la comisiunea de petiţiunĭ.

— Idem, treĭ adrese ale P. S. Episcop al Argeşuluĭ relative la călugărirĭ şi se trimit la comisiunea de petiţiunĭ.

— Idem, 8 adrese ale P. S. Episcop al Huşilor relative la călugărirĭ şi se trimit la comisiunea de petiţiunĭ.

— Idem, raportul Direcţiuneĭ Tipografieĭ „Cărţilor Bisericeşĭ", cu No. 30 pe lângă care înaintéză socotelele tipografieĭ pe anul budgetar expirat; şi se trimete la comisiunea ad hoc.

— Idem, raportul comitetuluĭ redactor al jurnaluluĭ „Biserica Ortodcxă Română" cu No. 47 pe lângă care înaintéză compturile jurnaluluĭ pe anul budgetar expirat; şi se trimite la comisiunea ad-hoc.

— Idem, petiţiunea Preotuluĭ Tomaziu pe lângă care înaintéză spre aprobare un manual, „Testamentul Vechiŭ şi Noŭ", şi unul de Morala Creştină; şi se trimit la comisiunea pentru cercetarea cărţilor didactice.

— Idem, petiţiunea preotuluĭ I. Panaitescu din Râmnicul Vâlceĭ prin care reînoeşte cererea ca posiţiunea sa de preot să fie regulată, şi se trimite la comisiunea de petiţiunĭ.

— Idem, petiţiunea D-luĭ Casandroiŭ, prin care re lamă contra preotuluĭ Popescu din Ialomiţa şi se trimite la comisiunea de petiţiunĭ.

I. P. S. *Mitropolit al Moldoveĭ*: Acum, vĕ rog, să procedăm la alegerea comisiuneĭ de petiţiunĭ.

— Se procede la alegerea comisiuneĭ de petiţiunĭ prin vot secret.

I. P. S. *Mitropolit al Moldoveĭ*: Resultatul votuluĭ este.

Votanţĭ	14
Majoritate absolută	8
Aŭ întrunit:	
P. S. Valerian Rômnicénu	12
„ „ Dositeĭ Botoşenénu	9
„ „ Ieronim Pĭoeşteanu	8
„ „ Episcop al Romanuluĭ	5
„ „ „ „ Huşilor	2
„ „ „ „ Argeşuluĭ	2

www.dacoromanica.ro

„ „ „ „ Dunăreĭ de jos 2
„ „ Gerasim Piteşténu 2.

Majoritatea reglementară aŭ întrunit'o PP. SS. Valerian Rômnicénu, Dositeĭ Botoşenénu şi Ieronim Ploeşténu.

Prin urmare PP. SS. Lor. vor fi membri aĭ comisiuneĭ de petiţiunĭ.

Acum, vĕ rog, să procedăm la alegerea comisiuneĭ pentru cercetarea socotelelor tipografieĭ şi jurnaluluĭ „Biserica Ortodoxă Română".

— Se procede la alegerea comisiuneĭ pentru cercetarea socotelelor Tipografieĭ şi jurnaluluĭ „Biserica Ortodoxă Română, prin vot secret.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Resultatul votuluĭ este:

Votanţĭ 14.
Majoritate absolută 8.
Aŭ întrunit:
P. S. Epis. al Rîmniculuĭ 12.
„ „ Huşilor 7.
„ „ Dunăreĭ de jos 6.
„ „ Romanuluĭ 4.
„ „ Argeşuluĭ 4.
„ Arh. Ioanichie Bacaónu 4.
„ „ Ieremia Gălăţénu 3.
„ Episc. al Buzeuluĭ 1.
„ Arh. Dositeĭ Botoşenénu 1.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: N'a întrunit majoritatea cerută de Regulament, de cât P. S. Episcop al Rîmniculuĭ. Prin urmare pentru ceĭ l-alţĭ douĭ membri vom proceda din noŭ la alegere.

—Se procede din noŭ la alegerea celor-l-alţĭ douĭ membri, pentru a forma comisiunea pentru luarea socotelelor jurnaluĭ „Biserica Orthodoxă Română".

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Resultatul votuluĭ este:

Votanţĭ 14.
Majoritate absolută 8.
Aŭ întrunit:
P. S. Episcop al Huşilor 12.
„ „ „ Argeşuluĭ 8.
„ „ „ Dunăreĭ de jos 7.
„ Arh. Gerasim Piteşteanu 1.

Prin urmare P.P. SS. Episcopĭ al Huşilor şi al Argeşuluĭ, care la al doilea scrutin aŭ întrunit majoritatea cerută

www.dacoromanica.ro

de Regulament, împreună cu P. S. Episcop al Rîmnicului, vor forma comisiunea pentru cercetarea socotelelor Tipografieĭ și jurnaluluĭ „Biserica Orthodoxă Română“.

Prea Sânțițĭ Părințĭ, cea-l altă comisiune, vĕ rog, s'o lăsăm pentru ședința viitóre.

Ședința viitóre vom avea Mercurĭ, la 12 Maĭ, ca să aĭbă timp și comisiunile să lucreze. Așa -dar rîdic ședința.

—Ședința se rîdică, ĭar cea viitóre se anunță pentru Mercurĭ, 12 Maĭ.

† Președinte: Iosif Mitropolit Moldoveĭ.

† Secretar: *Ioanichie Bacaoanu.*

Ședința din 12 Maĭ 1893.

—Ședința se deschide la orele 9 a. m. sub președenția I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ.

—Se face apelul nominal și rĕspund presențĭ 14 P. P. S. S. Membri, fiind bolnav P. S. Episcop al Râmniculuĭ.

—Se citește sumarul ședințeĭ precedente și se aprobă.

—Se comunică de la biuroŭ petițiunea D-luĭ B. Ionescu, învĕțător din județul Dâmbovița, prin care cere aprobarea manuscrisuluĭ întitulat „Vechiul Testament“, înaintat S-tuluĭ Sinod de D. Ministru al Cultelor, pe lângă adresa cu No. 13.984/91, și se trimite la comisiunea pentru cercetarea cărților didactice.

— Idem, petițiunea Economuluĭ I. Constantinescu, Protoiereŭ în Capitală, pe lângă care înaintéză spre aprobare câte douĕ exemplare din Istoria Vechiuluĭ și Nouluĭ Testament, și se trimite la comisiunea pentru cercetarea cărților didactice.

— Idem, petițiunea Arhidiaconuluĭ G. I. Gibescu, pe lângă care înaintéză spre aprobare un manuscris întitulat „Teologia Pastorală“, și se trimite la comisiunea pentru cercetarea cărților didactice.

— Idem, douĕ adrese ale Episcopieĭ Râmniculuĭ și Nouluĭ Severin, cu douĕ dosare relative la călugărirĭ și se trimit la comisiunea de petițiunĭ.

— Idem, petițiunea D-luĭ dr. N. Nitzulescu, profesor și Decan al Facultățeĭ de Teologie, prin care solicită postul de membru Redactor la revista „Biserica Ortodoxă Română“ rĕmas vacant, și se trimite la comisiunea de petițiunĭ.

www.dacoromanica.ro

— Idem, petiţiunea D-luĭ Dr. Badea Cireşanu, profesor la Facultatea de Teologie, prin care solicită acelaşĭ post, şi se trimite la comisiunea de petiţiunĭ.

— Idem, petiţiunea Preotuluĭ G. Floru, profesor în Capitală, pe lângă care înaintéză spre aprobare un manuscris întitulat „Istoria Vechiuluĭ Testament", şi se trimite la comisiunea pentru cercetarea cărţilor didactice.

— Idem, un-spre-ḑece adrese ale Mitropolieĭ Moldoveĭ, relative la călugărirĭ şi se trimit la comisiunea de petiţiunĭ.

— Idem, 4 adrese ale Episcopieĭ Argeşuluĭ, relative la călugărirĭ, şi se trimit la comisiunea de petiţiunĭ.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ. Am terminat cu comunicările, şi acum intrăm în ordinea ḑileĭ. La ordinea ḑileĭ avem rapórtele comisiuneĭ de petiţiunĭ.

P. S. Episcop al Huşilor. I. P. S-te şi P. P. S. S., dupe cum se vede, cărţile didactice de învĕţămênt religios se înmulţesc, se aglomeréză la S-tul Sinod.

In sesiunea trecută, mi se pare, acum un an, s'a ales comisiunea ca să cerceteze câte va cărţĭ, eraŭ vre-o 11 la numĕr, şi nu s'a cercetat de cât numaĭ câte-va din ele. Acéstă lucrare e greŭ să se efectueze numaĭ de membriĭ S-tuluĭ Sinod.

Incă de acum un an, dacă nu cum-va şi maĭ din 'nainte, s'a făcut o propunere în S-tul Sinod, ca să se modifice regulamentul pentru cercetarea cărţilor didactice de învĕţămênt religios; propunerea s'a luat în consideraţiune, s'a ales o comisiune şi s'a făcut un proiect de Regulament; şi acel proiect de regulament s'a amânat în două sesiunĭ, tot pentru cuvêntul că se vorbea de dênsul tot cam la sfîrşitul sesiuneĭ.

Eŭ aşĭ ruga pe S-tul Sinod ca, dacă va crede, să se ocupe din noŭ de acest regulament, să facă un noŭ regulament pentru cercetarea cărţilor didactice de învĕţământ religios; pentru că nu vom putea noĭ membriĭ S-luĭ Sinod, să le cercetăm pe tóte. La acéstă lucrare nu toţĭ se înfig, este fórte grea, eŭ unul singur o recunosc, şi de aceea, daca şi S-tul Sinod găseşte de cuviinţă, eŭ rog pe S-tul Sinod, să orânduiască o nouă comisiune, care, orĭ să facă un noŭ proiect de Regulament, orĭ să ia în desbatere pe acela ce s'a făcut de comisiunea de acum un an, şi despre care am vorbit. Acésta am avut de ḑis.

www.dacoromanica.ro

P. S. Iónichie Bacaónu. Eŭ ştiŭ că a fost o comisiune, care a elaborat un regulament în acéstă privinţă, şi acel regulament, este prea adevĕrat, s'a găsit în neputinţă de a se întrebuinţa, pentru că era maĭ mult un regulament personal de cât general. S'aŭ făcut câte-va propunerĭ de proiecte şi chĭar proiecte carĭ aŭ fost aduse la S-tul Sinod şi aŭ fost desbătute......

P. S. Episcop al Huşilor. Proiectul de care am vorbit eŭ, n'a fost desbătut, ci amânat.

P. S. Iónichie Bacaonul: De aceea eŭ cred, că n'ar fi nevoe de nicĭ o comisiune; ca din noŭ să l cerceteze, ci să se aducă acel proiect să se pună în desbaterea S-tuluĭ Sinod, şi dacă se va găsi bun cu óre-carĭ modificărĭ, să se admită şi să nu se maĭ orânduiască comisiune.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Eŭ întreb pe S-tul Sinod, dacă găseşte de cuviinţă ca să se ia în cercetare proectul de care a vorbit P. S. Episcop al Huşilor.

P. S. Episcop al Argeşuluĭ: Nu ştiŭ dacă S-tul Sinod a admis saŭ a respins propunerea P. S. Episcop al Huşilor, ca să ştiŭ să iaŭ cuvêntul şi să vorbesc în cestiunea de faţă.

Vocĭ: Nu s'a respins.

P. S. Episcop al Argeşuluĭ: Atuncĭ rog pe I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ, să bine voiască a ruga pe comisiunea, care a fost însărcinată cu facerea aceluĭ regulament, ca să-l înainteze S-tuluĭ Sinod.

P. S. Episcop al Huşilor: Este înaintat.

P. S. Episcop al Argeşuluĭ: Dacă este înaintat să i se dea citire spre a putea fi luat în consideraţiune.

Propunerea P, S. Episcop al Huşilor n'a fost de cât acésta, că greutăţile sunt fórte marĭ pentru cercetarea cărţilor didactice religióse, care vin la S-tul Sinod; şi comisiunea care s'a ales în sesiunea trecută pentru acésta, a fost cu neputinţă de a se pronunţa asupra manuscriselor ce i s'aŭ trimis şi decĭ P. S. Sa cere să se facă un regulament care să îndestuleze asemenea cererĭ. Eŭ rog pe I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ, ca să pună la vot propunerea ce s'a emis de P. S. Episcop al Huşilor.

P. S. Episcop al Romanuluĭ: Eŭ 'mĭ aduc aminte fórte bine, că s'a amânat citirea aceluĭ proiect de regulament fiind-că era sesiunea la sfârşit. Fac apel şi la P. P. S. S. Secretarĭ, să spună dacă nu este aşa.

www.dacoromanica.ro

P. S. Iónichie Bacaónul: Eŭ cred ca să ajurnăm hotărârea ce voim să dăm asupra acestuĭ proiect, până ne vom convinge dacă a fost amânat saŭ respins.

P. S. Episcop al Huşilor: Dacă se hotărasce să se amâne, atuncĭ nu maĭ pot vorbi; fiind că eram să vorbesc, că dacă se înlătură acest proiect, ce este de făcut cu cărţile care ne vin? Acésta eram să dic; dar fiind-că se amână pentru şedinţa viitóre, renunţ la cuvênt.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Necesitatea ce se simte de acest Regulament se constată şi este reclamată. Acest Regulament este deja făcut, dar nu este citit, nu este aprobat de S-tul Sinod.

Eŭ dar, pun la vot opiniunea P. S. Episcop al Huşilor, dacă trebue să ne ocupăm de proiectul făcut înainte şi care la finele sesiuneĭ trecute a fost amânat, saŭ să procedăm la facerea unuĭ proect din noŭ. Eŭ din parte-mĭ primesc să ne ocupăm de acel proiect deja făcut.

Dacă se primeşte opiniunea P. S. Episcop al Huşilor, trebue să-l punem la ordinea dileĭ, şi să alegem tot o-dată şi o comisiune, care să-l cerceteze.

P. S. Episcop al Huşilor: Este comisiune specială pentru acésta, compusă din P. P. S. S. Episcopĭ, al Râmnicului, al Dunăreĭ de jos şi eŭ.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Atuncĭ P. P. S. S. membriĭ din comisiune sunt rugaţĭ, să bine-voiască a'l lua în vedere şi în şedinţa viitóre să se pună la ordinea dileĭ.

P. S. Iónichie Bacaónul: Comisiunea, care a elaborat acest proiect pentru cercetarea cărţilor didactice religióse, să vie cu acel proiect, dar până atuncĭ cred, că e bine să se amâne alegerea comisiuneĭ.

P. S. Episcop al Huşilor: Dacă este să ne ocupăm de regulament şi să se pună la ordinea dileĭ în şedinţa viitóre, atuncĭ a'şĭ ruga să se amâne alegerea acesteĭ comisiunĭ, ca să vedem ce se face cu regulamentul; şi pe lângă acestea o comisiune de felul acesta este încă alésă din anul trecut, care a cercetat câte-va cărţĭ, din care şi eŭ am cercetat una pe care am comunicat'o.

Repet dar rugăciunea ca să se amâne alegerea uneĭ asemenea comisiunĭ, până se va vedea ce se face cu regulamentul.

P. S. Episcop al Argeşuluĭ: Eŭ nu sunt de părerea acésta. Mi se pare că se confundă lucrul, fiind-că regula-

www.dacoromanica.ro

mentul este pendinte şi comisiuea de asemenea; şi de îndată ce am admis ca regulamentul să-l punem în discuţiune în şedinţa viitóre, atuncĭ şi comisiunea este în drept să vină cu regulamentul, dar nu să se alégă o altă comisiune.

P. S. Episcop al Huşilor: Este cestiunea de comisiunea pentru cercetarea cărţilor carĭ sunt depuse la biuroŭ.

P. S. Episcop al Argeşuluĭ: Atuncĭ dar, până la votarea regulamentuluĭ, trebue să se alégă o comisiune, care să se ocupe cu cercetarea acelor cărţĭ.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Aşa dar comisiunea pentru cercetarea cărţilor didactice o vom alege în şedinţa viitóre.

Acum să intrăm în ordinea ḑileĭ. La ordinea ḑileĭ avem rapórtele comisiuneĭ de petiţiunĭ. P. S. Raportor este rugat să bine-voiască a le da citire.

—P. S. Valerian Râmniceanu raportor, citeşte raportul comisiuneĭ de petiţiunĭ asupra petiţiuneĭ D-luĭ Ioan V. Casandroiu, din comuna Ţuţa, judeţul Ialomiţa, prin care se plânge contra preotuluĭ Petre Popescu, pentru faptul că în ḑiua de 4 Aprilie fiind alegere de consiliŭ comunal şi preotul fiind interesat pentru alegerea unor asemenea persóne, a insultat pe reclamant chiar în biuroul Primărieĭ, dându-l anaftima.

Asupra acesteĭ plângerĭ, comisiunea observă, că suplicantul, orĭ din necunoştinţă, orĭ din sfătuire greşită, a trecut peste chiriarhia respectivă, unde putea să şi adreseze plângerea sa. Totuşĭ fiind-că este vorba de anaftima, ceea ce nu este permis de canónele bisericeştĭ a esercita preoţiĭ, şi maĭ ales în casul de alegerĭ: De aceea este de opinie a se recomanda casul P. S. Eparhiot al loculuĭ spre a urma comform legeĭ (Canónelor).

—Se pune la vot opiniunea comisiuneĭ şi S-tul Sinod o aprobă.

—Idem, raportul comisiuneĭ pentru tunderea în monahism a frateluĭ Ión Gheorghe Banciu, de 27 anĭ, din schitul Stănişóra, Eparhia Argeşuluĭ.

Asupra acesteĭ cestiunĭ, comisiunea, vĕḑênd că lipseşte din dosar formalitatea cerută de Art. 4 din Regulamentul pentru Disciplina monahală, adică de a face al 2-lea cerere în scris.

Avênd în vedere Art. 7 din sus citatul Regulament,

www.dacoromanica.ro

că termenul ispitireĭ canonice nu póte fi maĭ puţin de 6 lunĭ, dar nicĭ maĭ mult de treĭ anĭ;

Avênd în vedere că tênĕrul acesta ca unul ce a servit în armata Austro-ungară, póte să fie căutat de acéstă putere pe cale diplomatică, spre a'şĭ face datoria de reservist;

Avênd în vedere că monastirile nóstre sunt destinate a pensiona pe pamêntenĭ, iar nu pe ceĭ ce sunt din alte ţĕrĭ şi unde 'şĭ-a făcut şi serviciul militar. Este de opinie a se amâna cererea de călugărire până când fratele în cestiune va obţine actul legal de împământenire.

Acest resultat comisiunea cu respect îl supune la definitiva hotărâre a S-tuluĭ Sinod.

P. S. Episcop al Argeşuluĭ: In ceea ce priveşte că nu s'a făcut a 2-a cerere conform regulamentuluĭ, acésta maĭ în tot d'auna şi la mulţĭ s'a întâmplat şi mulţĭ s'aŭ făcut călugărĭ nu la un an saŭ la treĭ, ci la 6 lunĭ, dupe cum s'a constatat viaţa lor în monastire. In ceea ce priveşte actul de împământenire, comisiunea nu era în drept să céră un asemenea act. La noĭ aci sunt mulţĭ, carĭ aŭ venit de dincolo şi carĭ s'aŭ făcut călugărĭ fără a li se maĭ cere acte de împământenire. Cu acest frate însă de care monastirea are mare trebuinţă, comisiunea voeşte a face o escepţiune, cerêndu-ĭ actul de împământenire, ca cu chipul acesta să i se respingă călugărirea.

I. P. S. Vóstră, I. P. S. Preşedinte, maĭ cu sémă ca fost Episcop al Eparhieĭ Argeşuluĭ, cunóşteţĭ fórte bine în ce situaţie se găsesc monastirile din acea Eparhie, cu ce greutate duc viaţa şi cum se mişcă în nevoinţele lor sufleteştĭ şi materiale; şi dacă s'ar respinge acéstă călugărire, s'ar face un mare rĕŭ, căcĭ la acel schit se simte mare trebuinţă de un asemenea om, maĭ cu sémă că acolo sunt ómenĭ înaintaţĭ în vîrstă.

Dacă n'are actul de împământenire comisiunea n'are drept să-l céră, pentru că la noĭ sunt mulţĭ ómenĭ profesorĭ, magistraţĭ, cărora le lipsesc actul de împământenire şi nu şi-l procură de cât pe urmă.

Eŭ, vĕ rog, să primiţĭ acéstă călugărire.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Actul de împământenire, ca act de împământenire, dar cestiunea dupe mine trebue privită din alt punct de vedere; şi anume, din punctul acela că el n'are actul de emigrare saŭ de renunţare la protecţiunea statuluĭ sĕŭ.

www.dacoromanica.ro

P. S. Episcop al Argeșuluĭ: Are act de reservă în armată.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Are act de reservă, dar n'are act de emigrare. El póte să fie căutat la reservele luĭ și atuncĭ ce facem noĭ cu el. Ceĭ din țara luĭ îl descălugăresc și îl îmbracă milităreşte.

P. S. Episcop al Argeșuluĭ: Eŭ nu stăruesc, dar el póte să-șĭ procure acest act maĭ târḑiŭ.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Eŭ pun la vot conclusiunile raportuluĭ comisiuneĭ, cine este pentru, să binevoiască a ridica mâna.

S'a primit. Prin urmare s'a respins călugărirea.

—P. S. Valerian Râmniceanu raportor, citește raportul comisiuneĭ de petițiunĭ pentru tunderea în monahism a frateluĭ Gheorghe Dicu de 55 anĭ, din schitul Stănișóra, Eparhia Argeșuluĭ.

Asupra acesteĭ cestiunĭ, comisiunea constată, că numitul frate este locuitor din altă țéră unde ș'a făcut viața și ș'a dat și tributul de sânge, și acum la bětrânețe vine să se facă pensionar în una din monastirile Românieĭ.

Comisiunea, este dar de opiniune a fi admis numitul frate la călugărire, dupě ce va presenta actul de împământenire în România.

P. S. Episcop al Argeșuluĭ: Eŭ așĭ dori să știŭ dacă comisiunea este în majoritate iscălită în acest raport.

P. S. Arh. Valerian Rômniceanu: Suntem iscălițĭ câte-șĭ treĭ membri comisiuneĭ.

P. S. Episcop al Argeșuluĭ: Cu părere de rěŭ věd, că procedura care a emis'o acum comisiunea, nu a fost niciodată în S-tul Sinod. Nicĭ odată comisiunea n'a făcut cas de acésta, ca să céră respingerea călugărireĭ pe un ase menea motiv, că suplicantul n'a cerut pentru a doŭa óră, d'a fi în monastire dupě o lună de ḑile conform Regulamentuluĭ. Apoĭ aci s'aŭ făcut călugărirĭ fără formele regulate, fără acte și fără să facă stagiul în monastirea de călugărĭ, și S-tul Sinod nu'ĭ-a găsit că sunt în neregulă. Apoĭ, I. P. S. Vóstră știțĭ, că maĭ toțĭ călugăriĭ carĭ sunt în schitul Stânișóra sunt venițĭ de dincolo și noĭ trebue să'ĭ primim și să le dăm ospitalitate în monastirile nóstre.

In monastirile nóstre, maĭ cu sémă cele de la munte sunt bărbațĭ și femeĭ venițĭ de dincolo, și dacă n'ar fi aceștia, atuncĭ n'am maĭ avea nicĭ un călugăr.

www.dacoromanica.ro

Dacă nu primițĭ acésta, atuncĭ desființațĭ monastirile. Comisiunea procedéză fórte rěŭ, că face câte-un asemenea obstacol de óre ce procedura eĭ este cu totul deosebită de procedura care a urmat până acum.

P. S. Arh. Valerian Râmniceanu: Noĭ Comisiunea, ne-am arătat părerea și lăsăm, ca S-tul Sinod să hotărască cum va crede.

P. S. Episcop al Hușilor: I. P. S. Președinte și Prea Sânțițĭ! Eŭ tot-déuna am fost pentru menținerea Regulamentuluĭ în vigóre. Dacă P. S. Episcop al Argeșuluĭ vine și ne acusă că am călcat Regulamentul, acesta este o neregularitate și o lucrare, care de și s'a făcut până acum, eŭ rog pe S-tul Sinod, că de acum înainte să nu se maĭ facă, și să fim în limitele Regulamentuluĭ; căcĭ întru cât noĭ vom păzi Regulamentul S-tuluĭ Sinod, întru atâta avem să fim la locul nostru și nu avem a ne teme de nimic. Să mě ĭerte P. S. Episcopul Argeșuluĭ, că ceea ce s'a făcut până acum nu a fost călcare de Regulament, ci numaĭ o neregularitate care nu s'a observat.

De aceea, eŭ rog pe S-tul Sinod, că de acum înainte să păzim Regulamentul neschimbat în totul.

P. S. Arh. Iónichie Băcăónul: Și eŭ sunt de părerea P. S. Episcop al Hușilor, dar cu óre care adaos. Fiind că noĭ până acum n'am fost sesisațĭ de acéstă stare și însușĭ P. S. Episcop al Argeșuluĭ declară, că s'aŭ făcut înainte multe călugărirĭ de acestea, și de óre ce știŭ, de la Rîmnic, că eparhia Argeșuluĭ are monastirĭ unde se adăpostesc mulțĭ de peste munțĭ, Eŭ cred, că ar fi bine ca de acum înainte să nu se maĭ facă așa cum s'a făcut până acum; însă aceea cari s'aŭ primit până acum să se călugăréscă, dar să se pună o stavilă de acum înainte.

P. S. Episcop al Argeșuluĭ: Eŭ n'am venit cu călugăririĭ la S-tul Sinod de sunt anĭ, pe când alțiĭ aŭ venit cu ḑecimĭ de călugărirĭ și aŭ fost primite fie în conformitate cu Regulamentul, fie afară de Regulament.

Acum, dacă se face o îndreptare a Regulamentuluĭ cu mine, eŭ îmĭ retrag călugăririle.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Vě rog, să nu venim cu amenințărĭ. Eŭ un lucru n'am înțeles adineaorĭ, și m'am esprimat cum este logic, adică dacă are act de emigrare, fiind-că așa se cere la toțĭ, care sunt din străinătate. P. S. Episcop al Argeșuluĭ a ḑis, că sunt mulțĭ cari fiind

www.dacoromanica.ro

profesorĭ şi magistraţĭ vin pe urmă de cer împămêntenirea. Dar împămêntenirea se dă, când presintă acte de e-emigrare prin care constată, că el a renunţat la autoritatea ţěreĭ de unde este, şi se consideră ca pămêntén, şi actul acela de emigrare se ĭa în consideraţie.

P. S. Episcop al Argeşuluĭ: La cel dintâĭ am renunţat, dar la cel de al doilea nu. De aceea declar, că-mĭ retrag călugăririle fiind-că vĕd, că se face un început cu mine.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Apoĭ, P. Sânţite şi Frate, repet încă odată: Imĭ pare rĕŭ că vĕd un fel de amenin-ţare în cuvintele P. S. Vóstre.

Prin urmare, eŭ pun la vot conclusiunile raportuluĭ comisiuneĭ. Cine este pentru, să bine-voĭască a ridica mâna.

S'a primit conclusiunile raportuluĭ comisiuneĭ.

P. S. Episcop al Romanuluĭ: Fiind-că cel-l-alt a fost în armată, este o necesitate ca să aibă actul de emigrare. Acesta însă este în vârstă înaintată, om de 55 anĭ, şi după cum declară P. S. Episcop al Argeşuluĭ, este fórte trebuitor mănăstireĭ.

De aceea, aşĭ fi de părere ca să i-se aprobe călugărirea.

Vocĭ: Acum s'a închis discuţiunea.

P. S. Episcop al Argeşuluĭ: Eŭ am declarat că-mĭ retrag călugăririle.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Eŭ, în faţa tonuluĭ ameninţător, cu care vorbeşte P. S. Episcop al Argeşuluĭ, ridic şedinţa.

Pe când voiţĭ să avem şedinţă?

Vocĭ: Pe Vinerĭ.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Atuncĭ şedinţă vom avea Vinerĭ, 14 Maĭ, tot la orele 9 a. m.

—Şedinţa se ridică şi se anunţă cea viitóre pentru Vinerĭ, 14 Maĭ, orele 9 a. m.

† Preşedinte: Iosif Mitropolitul Moldoveĭ.

† Secretar: *Iónichie Băcăónu.*

www.dacoromanica.ro

Ședința din 14 Maiŭ 1893.

—Ședința se deschide la orele 9 a. m. sub președința I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ.

—Se face apelul nominal și respund presențĭ 15 P. P. S. S. Membrĭ.

—Se citește sumarul ședințeĭ precedente.

P. S. Valerian Râmnicénu: Cer să se facă o rectificare în sumar: Comisiunea în raport n'a cerut respingerea călugărireĭ persónelor recomandate, ci amânarea lor până ce vor presenta actul de împământenire.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Se va rectifica. Așĭ voi însă să știu în ce sens aŭ fost făcute conclusiunile raportuluĭ?

P. S. Valerian Râmnicénu: Conclusiunile raportuluĭ sunt pentru a se amâna călugărirea, până ce vor îndeplini formalitățile cerute de regulament.

Vocĭ: S-tul Sinod a primit conclusiunile raportuluĭ.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Da, 'mĭ aduc aminte că aceste conclusiunĭ aŭ iritat prea mult pe P. S. Episcop al Argeșuluĭ, pentru care am fost silit să ridic ședința precedentă.

P. S. Episcop al Argeșuluĭ: I. P. S. Stĕpâne. Eŭ nu m'am gândit ca să irit pe nimeni, ci am ḑis că dacă mi se resping călugăririle, mi le retrag. Eŭ nicĭ nu m'am gândit la una ca acésta, și nicĭ nu putea fi o supărare că-mĭ retrag actele mele.

—Se pune la vot sumarul ședințeĭ precedente cu rectificările cerute, și se aprobă.

—Se comunică de la biurou petițiunea D-luĭ V. A. Ureche prin care cere de la S-tul Sinod ca să dăruéscă un rând de cărțĭ bisericeștĭ bibliotecеĭ din Galațĭ.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Acéstă este o frumósă dorință și-ĭ face laudă D-luĭ V. Alexandrescu Ureche, ca creștin și literat. Acéstă petițiune, eŭ cred că trebue să mérgă la comisiunea de petițiunĭ.

P. *S. Episcopul Hușilor.* Nu știu dacă acéstă petițiune maĭ este nevoe ca să mérgă la comisiune. Eŭ cred că s'ar putea tranșa chiar acum. Prin acéstă petițiune petiționarul cere un rând de cărțĭ bisericeștĭ pentru biblioteca ce a înființat la Galațĭ, și cred că nu maĭ are nevoe să mérgă la comisiune.

www.dacoromanica.ro

P. S. Episcop al Rômniculuĭ. P. S. Episcop al Huşilor ne propune, că asupra acesteĭ petiţiunĭ să ne pronunţăm acum îndată.

Regulamentul interior al S-luĭ Sinod prevede, ca tóte petiţiunile să mérgă la comisiunea de petiţiunĭ; acéstă comisiune îşĭ dă opiniunea sa, şi S-tul Sinod hotărăşte.

De aceea vĕ rog, ca şi acéstă petiţiune asemĕnat regulamentuluĭ, să se trimită la comisiunea de petiţiunĭ, şi după ce comisiunea va veni cu raportul sĕŭ, noĭ ne vom da cuvêntul nostru.

P. S. Episcop al Dunăreĭ de-jos: I. P. S. Preşedinte regulamentul S luĭ Sinod aşa dice, că orĭ ce petiţiune să mérgă la comisiune. Acésta este o regulă generală pentru ca comisiunea să aibă elementele necesare, să judice după acte într'un mod saŭ altul, ca prim judecător şi să'şĭ dea opiniunea. Dar în casul de faţă fiind o lucrare simplă, uşóră, după cum se vede din însuşĭ resumatul făcut de biuroŭ, şi S-tul Sinod nu cred că póte să aibă de la comisiune maĭ multe lămurirĭ în acéstă cestiune, de cât ceea ce s'a spus.

De aceea v'aşĭ ruga să se tranşeze acum cestiunea fără a maĭ merge la comisiune.

P. S. Episcop al Rìmniculuĭ: Eŭ stăruesc să rĕmânem în Regulament. P. S. Episcop al Dunăreĭ-de jos dice, că s'ar putea tranşa cestiunea chiar acuma, fără a maĭ merge cererile la comisiunea de petiţiunĭ.

Nu este aşa. Eŭ cer, ca să mérgă la comisiunea de petiţiunĭ; căcĭ comisiunea póte aduce maĭ multă lumină asupra cuprindereĭ din petiţiune, când cer ca petiţiunea să se trimită la comisiunea de petiţiunĭ să nu se crédă, că eŭ sunt în contra celor conţinute de petiţiune.

Să lăsăm dar, să mérgă petiţiunea pe calea eĭ legală, după cum cere Regulamentul şi în urmă vom vedea ce este de făcut.

P. *S. Valerian Rìmnicénu.* Eŭ nu sunt contra opiniuneĭ de a se trimite la comisiunea de petiţiunĭ, pentru că comisiunea lucrând, are să dea o lumină óre-care.

Dar pentru că comisiunea de petiţiunĭ este fórte ocupată, acĭ aşĭ ruga pe S tul Sinod ca acéstă cestiune s'o recomande comisiuneĭ care este însărcinată cu cercetarea socotelelor jurnaluluĭ şi tipografieĭ, fiind-că membriĭ aceleĭ comisiunĭ, cu ocasiunea cercetăreĭ tipografieĭ, aŭ oca-

www.dacoromanica.ro

siune să vadă dacă în adevĕr maĭ este material de ajuns, ca să pótă da gratis, pe când noĭ, orĭ cât am voĭ, nu putem să ne întrerupem de la ocupaţiunea nóstră şi să ne ocupăm de acéstă cestiune, adică nu putem merge la tipografie şi să vedem dacă maĭ sunt, saŭ nu cărţĭ.

Eŭ, rog dar pe S-tul Sinod, ca acéstă petiţiune s'o trimită la comisiunea pentru cercetarea socotelelor tipografieĭ.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Cum vĕd, aci sunt treĭ opiniĭ, una a P. S. Episcop al Huşilor, ca cestiunea să se tranşeze acum; alta a P. S. Episcop al Rîmniculuĭ ca să se trimită la comisiunea de petiţiunĭ şi o a treia a P. S. Valerian Râmnicénu, care cere ca să se trimită la comisiunea pentru cercetarea socotelelor tipografieĭ.

P. S. Episcopul Rîmniculuĭ: Mĕ asociez şi eŭ la opiniunea P. S. Valerian Râmniceanu.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Atuncĭ pun la vot opiniunea P. S. Valerian Rîmniceanu, ca acéstă petiţiune să se trimită la comisiunea pentru cercetarea socotelilor tipografieĭ. Cine este pentru să bine-voiască a ridica mâna.

S'a primit.

Se comunică de la biurou 10 adrese în alăturare cu 10 dosare ale Mitropolieĭ Ungro-Vlahieĭ, relative la călugăririĭ, şi se trimit la comisiunea de petiţiunĭ.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Comunicările s'aŭ terminat. Acum intrăm la ordinea ḑileĭ:

La ordinea ḑileĭ avem maĭ multe rapórte ale comisiuneĭ de petiţiunĭ. — P. S. Raportor este rugat a le da citire.

—P. S. Valerian Rîmniceanu raportor citeşte raportul comisiuneĭ de petiţiunĭ relativ la cererile făcute în parte de D-niĭ Dr. N. Nitzulescu, Dragomir Dumitrescu şi Badea Cireşeanu de a fi numiţĭ membri în comitetul redactor al jurnaluluĭ „Biserica Ortodoxă Română“ în locul devenit vacant şi care raport este în coprinderea următóre:

Inalt Prea Sânţite Stĕpâne.

Comisiunea de petiţiunĭ a S tuluĭ Sinod a luat în observare treĭ suplici a treĭ solicitatorĭ loculuĭ vacant ce a rĕmas în comitetul redactor al jurnaluluĭ „Biserica Ortodoxă Română“, după trecerea P. S. Innochentie la scaunul de Episcop al Romanuluĭ, şi a vĕḑut că persónele ce

www.dacoromanica.ro

aŭ arătat dorința a ocupa acest post, sunt treĭ doctorĭ în teologie, profesorĭ, aĭ facultățĭ nóstre de Teologie, anume: D-niĭ Dragomir Dumitrescu, Badea Cireșanu și Decanul Facultățeĭ, N. Nitzulescu, ale căror cerer s'a recomandat de S-tul Sinod acesteĭ comisiunĭ.

In privința capacitățeĭ persónelor citate, comisiunea n'are nimic de obiectat, toțĭ sunt bunĭ și aŭ drepturĭ egale în privința titlurilor.

Articolul 7 din Regulamentul jurnaluluĭ bisericesc prescrie că membriĭ comitetuluĭ redactor se numesc de S-tul Sinod; fără a se limita caracterul acestor persóne; dar se înțelege că în genere din tótă sfera activitățeĭ nóstre sciințifice teologice, adică: ca S-tul Sinod are putere a alege și a numi și afară din cercul solicitatorilor, și dacă s'ar găsi persóne speciale în alt ram, care să aibă maĭ mult timp de la alte funcțiunĭ, spre a se deda cu maĭ mult interes și devotament în lucrarea acestuĭ jurnal, acésta ar aduce maĭ mult profit biserieeĭ și ar respunde și la dorința intimă a comisiuneĭ. — Totușĭ comisiunea fiind *datóre a se pronunța, care din aceste treĭ persóne* ce petiționéză întrunește maĭ multe condițiunĭ esențiale vocațiuneĭ de redactor la jurnalul bisericesc, înainte de a se pronunța se găsește datóre a mărturisi, că se vede pusă într'o posițiune dificilă, din care ar putea a se sustrage numaĭ prin un concurs care singur ar putea fi expresia adevĕruluĭ și a dreptățeĭ. Concursul intră și pătrunde în totul, puind în relief tóte calitățile interióre și exterióre ale capacitățeĭ candidatuluĭ, pe când comisiunea nu póte examina de cât numaĭ partea exterióră, și în acéstă privință vine a-șĭ îndeplini însărcinarea în modul următor.

Dintre aceștĭ treĭ candidațĭ D. Badea Cireșeanu este cel maĭ noŭ Dr. în Teologie, nedistingêndu-se până în present cu scrierĭ teologice date publicitățeĭ, nicĭ ca publicist pe terenul bisericesc, și de aceea comisiunea crede ca D-sa póte fără jenă a lăsa terenul lupteĭ celor-l-alțĭ douĭ concurențĭ.

Făcênd examenul tot exterior al celor douĭ concurențĭ comisiunea începe cu D. Nitzulescu, onorabil Decanul al facultățeĭ nóstre de Teologie. Domnia sa este un bărbat fórte capabil, energic și de o activitate prodigiósă, căcĭ ocupă treĭ catedre salariate la treĭ institute publice religi-

www.dacoromanica.ro

óse, afară de aceea de Decanat. In lungul timp de 24 anĭ de profesorat s'a destins cu câte-va opere şciinţifice date la lumină, pe arena întinsă a publicităţeĭ însă nu s'a prea ilustrat şi comisiunea crede că din lipsa de timp, fiind fórte ocupat cu numerósele sale servicii publice. O calitate însă maĭ lipseşte D-luĭ Decan, că nu este aşa de forte în limba Elenă ca rivalul sĕŭ, şi se ştie ca la jurnalul nostru bisericesc se face şi cercetarea cărţilor bisericeştĭ, carĭ trebue comparate cu originalele din limba grécă.

Spre a pune capăt cugetăreĭ sale, comisiunea crede că D. Dragomir Dumitrescu, ca elenist bun, fiind-că a studiat teologia în limba elenă, autor al câtor-va opere religióse, şi publicist distins şi apreciat încă la revista teologică din Iaşĭ, osebit că şĭ-a întins cercul cunoştinţelor sale teologice prin un curs recent de câţĭ-va anĭ, pe la Universităţĭ din Europa, ar fi maĭ competent şi maĭ capabil a colabora la ameliorarea jurnaluluĭ S-luĭ Sinod, fiind-că cel puţin în present este maĭ liber, căcĭ are o singură catedră la facultatea de Teologie; şi maĭ este în favórea sa şi alegerea provisorie, ce a făcut în persóna sa I. P. S. Mitropolit Primat dimisionat, carele cŭ acest titlu l-a şi numit în comitetul redactor încă de la 1 Ianuarie anul espirat.

Pentru aceste consideraţiunĭ comisiunea, în majoritate fixându-şĭ alegerea în persóna D-luĭ Dr. Dragomir Dumitrescu, vine cu respect a supune opiniunea sa la cunoştinţa S-tuluĭ Sinod, spre a decide cele ce va crede de cuviinţă.

(ss) *Arhiereul Valerian*, *Dosotheĭ Botoşenénu.*

Opiniunea separată.

Avênd în vedere cererea D-lor D-rĭ N. Nitzulescu, Dragomir Dumitrescu şi Badea Cireşeanu pentru postul de colaborator la revista eclesiastică „Biserica ortodoxă Română“ şi considerând că D. Nitzulescu este mult ocupat cu treĭ catedre, unde predă cursurile şi prin urmare ar fi impedicat la împlinirea datoriilor relative la postul de colaborator.

Avênd în vedere, că, D. Dragomir Dumitrescu este ocupat cu predarea cursurilor la Universitate, precum şi cu afacerile S-teĭ Mitropoliĭ din Iaşĭ, prin care ocupaţiunĭ

www.dacoromanica.ro

ar fi împedicat în colaborarea la revista indicată şi la cercetarea cărţilor bisericeştĭ.

Avênd în vedere că D. Cireşénu este ocupat numaĭ cu predarea cursuluĭ la Universitate, fără a maĭ avea şi alte ocupaţiunĭ, de unde resultă că dispune de timp pentru a şi îndeplini obligaţiunile pentru acest post de colaborator.

Opiniez, că dintre aceştĭ treĭ Domnĭ Doctorĭ aspiranţĭ pentru postul de colaborator la „Biserica Ortodoxă Română“, D. Cireşénu este în drept de a ocupa acest post.

(ss) Arhiereu Ieronim.

P. S. Episcop al Râmniculuĭ: I. P. S. Stĕpâne! Maĭ întâĭ, cred de trebuinţă să declar, că toţĭ petiţionariĭ aceştia îmĭ sunt fórte apropiaţĭ de inima mea. Aşa buneóră D. Nitzulescu mĭ a fost coleg maĭ mulţĭ anĭ la Siminar şi la Facultatea de Teologie şi prin urmare, cum am ḑis, este un bărbat fórte apropiat de sufletul meŭ. D. Dragomir şi D. Cireşeanu mi-aŭ fost şcolarĭ; prin urmare şi aceşt'a pe o altă cale asemenea fórte apropiaţĭ sufletuluĭ meŭ. De aceea, când este vorba despre mine personal, eŭ aşĭ împărţi postul vacant de membru la Redacţia revisteĭ „Biserica Ortodoxă Română“ în treĭ părţĭ egale, şi o parte din redacţiune aşĭ duce-o unuia, cea-l-altă parte altuĭa, şi cea de a treia unuia din ceĭ treĭ petiţionarĭ.

Fiind că însă postul nu se póte împărţĭ, eŭ trebue prin urmare să mĕ hotărăsc pentru unul din ceĭ treĭ postulanţĭ.

Arătând consideraţiunile personale, ce am pentru fiecare din petiţionarĭ, să întru acum în discuţiunea raportuluĭ, ce ne a presentat comisiunea de petiţiunĭ.

Prin raportul comisiuneĭ asupra acestor petiţiunĭ P. S. Raportor ne arată maĭ multe considerente, în virtutea cărora trage conclusiunea, cum că cel maĭ meritos pentru acéstă funcţiune ar fi D. Dragomir Dumitrescu. Nu'ĭ neg D-luĭ Dragomir Dumitrescu capacitatea, timpul şi posibilitate de a lucra la Revista „Biserica Ortodoxă Română“. P. S. Ieronim Ploeşténu a formulat o opiniune în minoritate pentru D. Cireşénu, aducênd în sprijinul opiniuneĭ sale timpul cel disponibil al D-luĭ Cireşeanu.

Intorcêndu-mĕ iarăşĭ la raportul comisiuneĭ, am auḑit între alte considerente, şi acésta, că D. Dragomir a fost numit deja de fostul Mitropolit Primat în mod provisoriŭ, şi prin urmare, ar trebui să-l numim pe D-sa.

www.dacoromanica.ro

Nicĭ unul, să mĕ credețĭ din considerentele, aduse atât de P. S. Raportor cât și de membrul, ce s'a esprimat opiniunea în minoritate, pe mine nu m'a convins că trebue să convenim asupra uneia saŭ celeĭ-l-alte persóne. Examinarea, ce raportul spune că a făcut'o asupra cestiuneĭ este pentru mine nu destul de convingĕtóre și apoĭ și ne fundată; în cât să mĕ credețĭ că eŭ unul n'așĭ fi subscris acest raport. Din contră eŭ, în locul raportoruluĭ, așĭ fi cercetat lucrările literare ale fie-căruĭ petiționar, le-așĭ fi comparat, și din acéstă examinare așĭ fi tras o conclusiune, pe care o supuneam apreciereĭ S-luĭ Sinod. De aceea cred, că posițiunea S tuluĭ Sinod, aceea care este conformă și cu Art 7 din regulamentul pentru Revista bisericéscă stă întru acésta. Să trecem peste aceste petițiunĭ pur și simplu, și ḑic sa trecem la ordinea ḑileĭ, rĕmânând S-luĭ Sinod libera sa acțiune; aceia a alegereĭ viitoruluĭ membru în comitetul redactor. Apoĭ conform acestuĭ Art. 7, suntem datorĭ să facem alegere; căcĭ acest articol glăsuește în ast-fel: „Pentru redactarea și administrațiunea jurnaluluĭ bisericesc se va institui un comitet compus din treĭ membrĭ redactorĭ responsabilĭ. Membriĭ acestuĭ comitet se vor numi de S tul Sinod.

Prin urmare vedețĭ, nicĭ numirea, făcută până acum în persóna D. Dragomir Dumitrescu, fie ea chiar și provisorie, și nicĭ recomandațiile, ce ne fac membriĭ comisiuneĭ de petițiunĭ nu sunt conforme cu Regulamentul. De aceea încă odată repet și rog pe S tul Sinod, să tréca la ordinea ḑileĭ, rĕmânêndu-ĭ libera acțiune de a hotărî prin alegere pe membrul comitetuluĭ, în conformitate cu Art. 7 din regulament.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: P. P. S. S. Părințĭ, P. S. Episcop al Râmniculuĭ se baséză pe Art. 7 din regulament, și negreșit că nu ne putem basa pe alt-ceva de cât pe art. din Regulament și ḑice că S-tul Sinod numește. Dar S tul Sinod cum o să numéscă alt-fel de cât prin filiera acésta? Fie-care doritor vine și-șĭ arată dorința sa. S-tul Sinod are o comisiune alésă într'adins pentru petițiunĭ, pentru cărțĭ și pentru altele. Raportorul; unul din membriĭ comisiuneĭ, prin raport vine și'șĭ esprimă opiniunea ce a format'o în cestiunea acesteĭ petițiunĭ și arată modul, calea și filiera, prin care S-tul Sinod póte să ajungă la o hotărâre ca să numească pe un membru

www.dacoromanica.ro

în comitetul redactor. Acum, propunerea P. S. Episcop al Rîmniculuĭ nu știu ce sens are.

P. S. Episcop al Dunăreĭ-de-jos: Este în contra regulamentuluĭ la care face alusie.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Eŭ v'am atras atențiunea asupra cuvêntuluĭ că S-tul Sinod numește. Dar cum o să numéscă de cât pe acéstă cale?! Rĕmână acum ca frățiile vóstre să hotărâțĭ.

P. S. Episcop al Rîmniculuĭ; Așĭ ruga pe P. S. Episcop al Dunăreĭ-de-jos, să-mĭ spună, în ce sens am vorbit eŭ contra Art. 7 din regulament.

P. S. Episcop al Dunăreĭ-de-jos: I. P. S. Președinte, cestiunea ridicată de P. S. Episcop al Rîmniculuĭ, după mine, este o cestiune de Regulament. Nu vorbesc asupra argumentelor raportuluĭ, fiind-că am prietenie pentru cutare saŭ cutare persónă.

Eŭ credeam că P. S. Episcop al Rîmniculuĭ Nouluĭ Severin, luând cuvêntul în acéstă cestiune, are să ne dea óre care lămurirĭ, să combată opiniunile raportuluĭ în esența luĭ, saŭ să le priméscă. Acésta era cestiunea, dacă cum-va voia să ridice cestiunea, care a ridicat'o, putea să ia cuvêntul în cestiune de Regulament saŭ în cestiune prealabilă, ca să știe și S-tul Sinod. P. S. Sa ne-a plimbat prin tóte opiniunile raportuluĭ comisiuneĭ, și ale majorităţeĭ și ale minorităţeĭ. Eŭ cred, că la urma urmeĭ are să se pronunțe pentru o persónă; dar liber este să se pronunțe pentru cine va voi, saŭ pentru nicĭ unul. Pe mine m'a mirat propunerea P. S. Sale ca S-tul Sinod să tréćă la ordinea ḑileĭ petițiunile acelor treĭ petiționarĭ și să se pronunțe el. Dacă ar fi fost un singur suplicant, petiționar, póte că ar fi avut puțină dreptate, dar când sunt treĭ nu cred că putem să facem alt-fel de cum am făcut. Adineaurĭ P. S. Sa asupra uneĭ cestiunĭ cunoscută de la început până la sfîrșit, a cerut să se urmeze conform Regulamentuluĭ; însă în cestiunea, unde în adevĕr comisiunea a căutat să ne aducă luminile sale cum le-a și adus,—căcĭ a făcut o scurtă separațiune a persónelor,—voește să eșim din regulament. S-tul Sinod nu putea să înlăture petițiunile, care vin la biuroŭ, ci conform Regulamentuluĭ, trebuia să le priméscă, să le înregistreze, să le trimită la comisiune, să facă în fine cum va crede de cuviință.

Prin urmare nu era în drept P. S. Episcop al Râmni-

www.dacoromanica.ro

culuĭ să ne spună nouĕ ca să urmăm alt-fel de cât cum cere Regulamentul nostru. Formalitățile Regulamentuluĭ fiind îndeplinite, și trebuia să fie îndeplinite, S-tul Sinod are să se pronunțe, acum pur și simplu asupra conclusiunilor raportuluĭ. Tot S-tul Sinod are să se pronunțe, el va hotărî, el va numi și va face ce va crede de cuviință. Acestea aveam de observat, asupra propunereĭ P. S. Episcop al Rîmniculuĭ.

P. S. *Episcop al Rîmniculuĭ*: Dupĕ esplicările, date de P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos asupra opiniuneĭ mele, eŭ vĕd și maĭ mult, că am dreptate, și anume că P. S. Sa vede în întorsĕtura, ce s'a dat acesteĭ cestiunĭ, o procedură minunată reglementară, așa cum ne convine nouĕ.

P. S. *Episcop al Dunăreĭ de jos*: Cum ḑice Regulamentul?

P. S. *Episcop al Rîmniculuĭ*: Eŭ am spus, că n'am opiniunĭ individuale, ci mĕ uĭt numaĭ în Regulament. Regulamentul ḑice: Membriĭ sunt numițĭ de Sinod. Când însĕ S-tul Sinod are înaintea sa maĭ multe persóne, demne de a putea fi membri la jurnalul „Biserica Orthodoxă Română"; când S tul Sinod are treĭ petițiunĭ a treĭ persóne, cariĭ cer același lucru, și cariĭ întrunesc aceleașĭ condițiunĭ; eŭ nu înțeleg, care alta ar fi procedura cea maĭ nemerită a S tuluĭ Sinod. Va fi aceea, care o dă comisiunea, saŭ procedura de a trece la alegerĭ? Eŭ așa știŭ sĭ judec; conșciința mea așa îmĭ dictézĭ. Când am înaintea mea maĭ multe cererĭ de aceeașĭ natură, judec ca și raportorul, că procedura cea maĭ nemerită n'ar putea fi alta, de cât un fel de concurs. Dar pentru că aci concursul, propriŭ ḑis, nu-șĭ póte avea locul, fiind că avem înaintea nóstră o pleiadă întrégă de bărbațĭ, capabilĭ de a lucra și cari întrunesc tóte condițiunile, de a face parte din comitetul redactor al jurnaluluĭ „Biserica Orthodoxă Română", eŭ nu găsesc altă procedură maĭ nemerită pentru S-tul Sinod, de cât să trécă pur și simplu asupra petițiunilor și să procedă la alegere.

P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos: P. Sânțite al Rîmniculuĭ, propunerea ce facețĭ, trebuia s'o facețĭ acum treĭ ḑile, când s'aŭ presentat petițiunile și s'aŭ trimis la comisiunea de petițiunĭ; atuncĭ trebuia ridicat acest incident, iar nu acum. Ce avem să facem acum? Să înlăturăm un raport al comisiuneĭ și să ajungem la ce? Apoĭ, pentru Dum-

www.dacoromanica.ro

neḑeŭ, trebue să avem puţină deferenţă pentru comisiune. Pentru acéstă eŭ rog să se voteze conclusiunile raportuluĭ.

P. S. Iónichie Bacaónul: Eŭ cred că cestiunĭ de felul acestia aŭ maĭ fost la S tul Sinod; adică voesc să ḑic antecedente de felul acesta aŭ maĭ fost. Eŭ, de şi n'am fost în Sf. Sinod când s'aŭ maĭ numit persóne în comitetul redactor al jurnaluluĭ, aşĭ ruga cu tóte acestea pe S-tul Sinod, ca să procedeze tot în modul cum s'a procedat, când s'aŭ maĭ numit şi alţĭ membriĭ redactorĭ.

P. S. Episcop al Huşilor: Eŭ cred că trebue să urmăm ideea P. S. Iónichie Bacaónul. Dar maĭ întâiŭ să vedem care este interesul ce ne preocupă pe noĭ, pentru ce noĭ ne preocupăm de alegerea cutăreĭ saŭ cutăreĭ persóne? Mie mi se pare că avem un interes fórte mare; şi nu numaĭ interesul de a avea colaboratorĭ la jurnal, dar acest comitet astă-ḑĭ maĭ are încă o datorie pusă de S-tul Sinod, şi acésta este corectarea cărţilor bisericeştĭ.

P. S. Episcop al Romanuluĭ în calitate de redactor al cărţilor bisericeştĭ, a corectat până acum 5—6 cărţĭ bisericeştĭ. Prin urmare persóna, pe care noĭ o vom alege, trebue să fie în stare, trebue să-ĭ stea prin putinţă de a se putea ocupa de aşa trébă; căcĭ este o mare greutate de a face o corectură, nu numaĭ ca stil, dar chiar de a face o corectură ordinară. Şi de aceea eŭ a'şĭ propune —nu neg meritul membrilor, carĭ aŭ solicitat; din contra, către D. Nitzulescu am o mare iubire şi o mare stimă; şi maĭ ales pentru că D-luĭ când a fost cu mine în comisiunea pentru cercetarea cărţilor, a lucrat fórte mult, afară de D. Erbiceanu de la Iaşĭ. Aşa dar n'aşĭ putea să ḑic nimic de D. Nitzulescu, asemenea nicĭ de D. Dragomir Dumitrescu, care este tot asemenea capabil. D. Ciresanu este maĭ tênĕr, maĭ neesperimentat, dar cu tóte acestea nu l'aşĭ putea reproba, când n'am avea altul maĭ propriŭ, care să se pótă ocupa maĭ mult de jurnal şi maĭ cu deosebire de corectarea cărţilor.

Acum dacă voim să alegem un om care să se ocupe...

P. S. Episcop al Râmniculuĭ: Va să ḑică sunteţĭ pentru alegere.

P. S. Episcop al Huşilor: Da, sînt pentru alegere. Atuncĭ eŭ îmĭ permit a eşi din limitele raportuluĭ, şi a propune o altă persónă, şi cred că persóna care s'ar putea ocupa maĭ de aprópe cu lucrarea—nu este vorba de capacitate, ca-

www.dacoromanica.ro

pacitatea o aŭ toţĭ — dar care să se pótă ocupa maĭ mult ar fi Economul Alexandru Mironescu, profesor la Facultatea de Teologie.

Acésta este opinia mea, şi rog să nu se supere nimenĭ. Cine se va uni cu dênsa, bine, cine nu, n'am nimic de ḑis.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Asupra acesteĭ cestitiunĭ s'a vorbit destul de mult, prin urmare, vĕ rog, să închidem discuţiunea.

Pun la vot conclusiunile raportuluĭ comisiuneĭ.

S'a respins.

Pun la vot opiniunea P. S. Episcop al Râmniculuĭ de a se procede la alegere.

S'a primit.

—Se procede la alegerea prin vot secret a unuĭ mem- în comitetul redactor al jurnaluluĭ „Biserica Ortodoxă Română".

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Resultatul votuluĭ:

Votanţĭ 15.

Majoritate absolută 8.

Aŭ întrunit:

D. Dragomir Dumitrescu . . . . 7 voturĭ.

Economul Alexandru Mironescu 6 „

D. Badea Cireşeanu . . . . . . 1 „

Un vot alb.

Aşa dar ne avênd nicĭ unul majoritate cerută de Regulament se va proceda a II-a óră la alegere.

Se procede pentru a II a óră la alegere.

Resultatul votuluĭ este:

Votanţĭ 15.

Majoritatea absolută 8.

Aŭ întrunit: D-l Dragomir Demetrescu 8, Ec. Mironescu 6, D. B. Cireşeanu 1.

Prin urmare D. Dragomir Dumitrescu a întrunit majoritatea cerută de regulament, va fi numit membru redactor în comitetul jurnaluluĭ „Biserica Ortodoxă Română".

P. S. Episcop al Râmniculuĭ: I. P. S Preşedinte! Acelaşĭ regulament, în virtutea căruia am ales pe al treilea membru în comitetul redactor al jurnaluluĭ „Biserica Ortodoxă Română", prevede ca acest comitet să aibă un preşedinte. P. S. Episcop al Romanuluĭ, care a fost maĭ 'nainte membru al comitetuluĭ redactor, a fost şi preşedintele ace-

www.dacoromanica.ro

luĭ comitet. Acum ne rĕmâne dar să alegem şi un preşedinte în acest comitet; căcĭ cu D. Dragomir Dumitrescu, pe care 'l-am ales membru s'a complectat numĕrul de treĭ membriĭ în comitet, după cum cere regulamentul. Prin urmare, comform art. 17 din regulamentul pentru jurnalul bisericesc, care ḑice: Unul din membri va fi denumit preşedinte de către S-tul Sinod, eŭ aşĭ propune dar ca să trecem imediat la alegerea acestuĭ preşedinte. Comitetul se compune din: P. S. Gerasim Piteşteanu, D. C. Erbiceanu şi D. Dragomir Dumitrescu. S-tul Sinod este liber să alégă ca preşedinte pe orĭ-cine va voi din aceste treĭ persóne.

P. S. Episcop al Argeşuluĭ: Dacă s'ar fi ales tot comitetul, putea S-tul Sinod să procédă şi la alegerea preşedinteluĭ. Dar fiind-că comitetul există şi noĭ n'am ales de cât un singur membru, cu care am complectat numĕrul de treĭ membrĭ în comitetul redactor, de drept este ca preşedinte al acestuĭ comitet şi ca cel maĭ vechiŭ P. S. Gerasim Piteşteanu; şi decĭ nicĭ nu maĭ este trebuinţă să maĭ procedăm la o nouĕ alegere. După cât sunt informat, comitetul şi-a şi ales pe preşedinte.

P. S. Episcop al Huşilor: Eŭ sunt de parere, ca în virtutea Art. 17, pe care l'a invocat P. S. Episcop al Râmniculuĭ, să proclamăm de preşedinte al comitetuluĭ pe P. S. Gerasim Piteşteanu.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: La acestea aveam şi eŭ de ḑis ceva. Vĕḑênd că în acest comitet, aşa cum este el compus din tóte punctele de vedere, P. S. Gerasim Piteşténu are tot dreptul de a fi proclamat de preşedinte al acestuĭ comitet. Cine este pentru să bine-voiască a ridica mâna.

S'a primit cu unanimitatea voturilor.

—P. S. Valerian Râmniceanu, raportor, citeşte raportul comisiuneĭ în privinţa călugărireĭ efectuată în cas de bólă asupra fraţilor Andreĭ Levenco de 75 anĭ şi Onisim Potapof de 72 anĭ, ambiĭ din Schitul Saun, Eparhia Dunăreĭ de jos. Cel d'intâiŭ prin călugărire a luat numele de Arsenie, iar cel de al douilea de Onufrie.

Comisiunea vĕḑênd că faptul citat s'a petrecut în condiţiunile prescrise de regulament, opinéză a se recunóşte călugărirea numiţilor fraţĭ.

S-tul Sinod aprobă conclusiunile raportuluĭ.

Idem, raportul comisiuneĭ de petiţiunĭ relativ la plân-

www.dacoromanica.ro

gerea preotuluĭ Ioan Panaitescu, din Rîmnicul-Vêlceĭ, prin care arată că este nemulţumit de hotărârea dată în contra sa de către consistoriul eparhial respectiv.

Comisiunea, vĕḑênd, că P. S. Director al S-tuluĭ Sinod n'a îndeplinit formalităţile prescrise de Art. 47 şi 48 pentru procedura în materie de judecată bisericéscă, n'a putut intra în fondul cestiuneĭ şi cere să se înapoeze spre complectare.

P. S. *Arh. Valerian Rîmniceanu* : Art. 47 şi 48 din Regulament spun, că dacă cestiunea venită la Sinod este apel, Directorul cancelarieĭ este dator să dea relaţiunĭ, dacă reclamantul are dreptate să facă apel saŭ nu.

P. S. *Episcop al Dunăreĭ de jos* : Eŭ, pe cât sînt informat, ştiŭ că din partea acestuĭ preot aŭ venit maĭ multe petiţiunĭ şi deci trebue să fie maĭ multe rapórte asupra aceleiaşĭ cestiunĭ. Eŭ aşĭ crede, că ar fi bine, ca să se ia tóte petiţiunile şi să se facă un raport general asupra tuturor, căcĭ alt-fel, comisiunea se póte întâmpla să se pronunţe într'un fel printr'un raport, şi alt-fel prin altul, asupra aceluiaşĭ lucru.

P. S. *Episcop al Huşilor* : După regulament n'aŭ dreptul să facă apel la S-tul Sinod, de cât numaĭ aceĭa cari sînt caterisiţĭ. Indată ce un preot nu este caterisit, ci i s'a aplicat o pedeapsă disciplinară, de către Chiriarhia respectivă, n'are dreptul să facă apel.

Prin urmare, dacă din petiţiunea acestuĭ preot, nu se constată că el este caterisit, eŭ aşĭ crede că o putem pune la dosar pur şi simplu, fără nicĭ o hotărîre.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ : Din raport am auḑit că i s'a aplicat o pedeapsă care nu este prevĕḑută în regulament. Cam ce pedeapsă i s'a aplicat?

P. S. Valerian Râmniceanu: Nu este caterisit, dar numaĭ are voe să servéscă în Eparhia aceea.

P. S. Episcop al Râmniculuĭ : Cestiunea adusă în S-tul Sinod de preotul I. Panaitescu prin petiţiunea sa, este o cestiune de curată disciplină. N'am să fac istoricul purtărilor acestuĭ preot; căcĭ nu'mĭ propun, ca să arăt culpabilitatea saŭ neculpabilitatea luĭ faţă cu Chiriarhia. Voiŭ spune numaĭ atât, că pedépsa, ce i s'a aplicat de către consistoriŭ şi

www.dacoromanica.ro

pe care am confirmat'o şi eŭ, este o pedépsă dictată de însăşĭ împrejurările în care s'a aflat el şi cu parohul de la Biserică.

Eĭ, nu o-dată, ci de maĭ multe orĭ s'aŭ bătut, şi aŭ mers cu ameninţările până acolo, în cât aŭ declarat că aŭ să se ucidă unul pre altul. Eŭ întreb pe S-tul Sinod, nu ca să judice, dar ca să-şĭ dea opinia, ce eram să fac de cât să despart pe aceştĭ ómenĭ; şi ca să-ĭ despart am aprobat hotărârea consistoriuluĭ. Şi fiind-că amênduoĭ eraŭ veniţĭ la oraş de la sate, i-am trimis la urma lor. Parohul şi colegul luĭ s'aŭ dus; acesta însă, care a reclamat la S-tul Sinod, nu voeşte să se supună hotărâreĭ consistoriuluĭ. El, e prea adevĕrat, este venit în Râmnic din Eparhia Argeşuluĭ, pe când se afla director al Episcopieĭ cumnatul sĕŭ. Şi dacă este să luăm cunoştinţă maĭ de aprópe de antecedentele acestuĭ preot, aşĭ ruga pe P. S. Episcop al Argeşuluĭ, ca să trimită şi P. S. Sa dosarul relativ la strămutarea preotuluĭ Panaitescu în Eparhia Râmniculuĭ.

In scurt consistoriul Eparhieĭ Râmniculuĭ, avênd în vedere desele certurĭ şi judecăţĭ ale Preotuluĭ Panaitescu cu colegul sĕŭ, a opinat, ca amênduoĭ preoţiĭ vrăjmaşĭ să fie trimişĭ la urma lor, adecă la ţară, de unde venise, şi eŭ am confirmat acéstă sentinţă. Iaca în scurt cum staŭ lucrurile cu acest preot; dară eŭ nu merg până acolo, ca să-l trimit în altă Eparhie. In oraş nu maĭ póte sta, la ţară însă, i-am spus'o prin cumnatul sĕŭ, care a venit la mine, să póte duce, căutând a'şĭ găsi un loc.

P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos: Eŭ pentru a doua óră cer cuvêntul ca să se adune tóte petiţiunile şi comisiunea să vie cu un raport general asupra lor, iar nu asupra aceleĭaşĭ cestiunĭ, să vie cu cincĭ rapórte.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Pun la vot propunerea P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos, ca să se amâne cestiunea până când comisiunea va veni cu un raport general asupra tuturor petiţiunilor date de preotul Panaitescu.

S'a primit.

—P. S. Valerian, raportor, citeşte raportul comisiuneĭ de petiţiunĭ în privinţa apeluluĭ făcut de preotul Ioan Sotocénu din comuna Ardeoaniĭ din judeţul Bacăŭ.

Asupra acesteĭ cestiunĭ avênd în vedere Art. 44 din regulamentul pentru procedura în materie de judecată bisericéscă, care arată că apelul se face numaĭ în casurĭ de

www.dacoromanica.ro

caterisire şi degradarea din trépta preoţéscă, n'a putut intra în fondul cestiuneĭ pentru cuvêntul, că P. S. Director al S-tuluĭ Sinod n'a îndeplinit prescripţiunile Art. 48 din acelaş regulament care ḑice că: în intervalul sesiunilor S-tuluĭ Sinod, Directorul studiază tóte cestiunile apelate, cerênd prin preşedinte actele relative la cazurĭ, observă validitatea saŭ nevaliditatea lor, şi dacă are drept de apel saŭ nu; şi deci opinează a se înapoia petiţiunea spre a se urma conform regulamentuluĭ, lăsându-se casul la aprecierea Episcopuluĭ Eparhiot.

P. *S. Arh. Calistrat Bârlădénu*: I. P. S. Preşedinte! P. S. Raportor ne spune, că n'a putut intra în cercetarea fonduluĭ cestiuneĭ, fiind-că nu s'a îndeplinit prescripţiunile Art. 48 din regulamentul S-luĭ Sinod. Dar tot P. S. declară, că asemenea procedură se urméză numaĭ în casul de caterisire şi nicĭ decum la oprire provisorie, după cum se presintă cestiunea preotuluĭ Ioan Soroceanu. Aşa fiind lucrul P. S. Raportor n'are dreptate, căcĭ numaĭ în cas de caterisire un preot póte face apel contra sentinţeĭ consistoriuluĭ ca S-tul Sinod să vadă dacă a fost saŭ nu bine judecat. Acest preot este oprit de serviciile preoţeştĭ pe timp limitat de 6 lunĭ de ḑile şi nefiind caterisit rog pe S tul Sinod, să nu admită conclusiunile raportuluĭ, căcĭ nu sunt basate pe dreptate.

P. S. Valerian Rîmniceanu: Din relaţiunea care o face preotul suplicant se vede că el apeléză contra sentinţeĭ consistoriuluĭ. Dacă este apel să vină în regulă, iar dacă nu este apel, nu este de conpetinţa S-tuluĭ Sinod, ci de a administraţiuni eparhiale. In sensul acesta am făcut raportul.

P. S. Iónichie Bacaoanu: Relativ la acest preot pot şi eŭ să vě spun că este un turburător. El a venit să facă apel la Sinod şi nicĭ nu este caterisit. Dacă a fost oprit de serviciu pentru 6 lunĭ de ḑile, Episcopul respectiv l'a graţiat şi acum mě mir că maĭ face apel la Sinod.

P. S. Episcop al Romanuluĭ: Acest preot este graţiat.

P. S. *Episcop al Râmniculuĭ*: Eŭ observ, că comisiunea de petiţiunĭ prin raportul sěŭ a fost fórte nedréptă cu Directorul cancelarieĭ S luĭ Sinod; fiind că spune că Directorul n'a făcut raport, şi să arate, dacă petiţiunea este un apel saŭ o petiţiune de o altă natură.

Din tóte cele cuprinse prin raport, se face o confusiu-

www.dacoromanica.ro

ne asupra termenuluĭ de apel; și decĭ trebue să ne înțelegem odată asupra acestuĭ termen; căcĭ dacă nu vom ficsa bine înțelesul acestuĭ cuvênt, tot-dé-una are să se facă confusiune.

Eŭ, provocat de P. S. Raportor, am vorbit în particular asupra acestuĭ feliŭ de petițiunĭ, și mĭ-am arătat părerea, că cestiunea este de disciplină bisericéscă, carea după Regulamentele S-luĭ Sinod și legea sinodală, este lăsată la conștiința chiriarhuluĭ; P. S. Raportor însă este de altă opinie. De aceĭa acum voesc să vorbesc asupra natureĭ sentințelor consistoriale și apelurile ce se fac la S-tul Sinod.

Sentințele consistorielor nóstre, privite fiind din punctul de privire al dreptuluĭ comun. sînt semine cu sentințele tribunalelor, și ele trebuesc să fie și confirmate de Episcop, ca să devină ecsecutoriĭ; adecă, cum am ḑice cu dreptul comun, avém o judecată în consistoriŭ și alta în apel la Episcop. Când însă sentința consistoriuluĭ cuprinde o caterisire, și Episcopul confirmă acea sentință, ea trece în recurs la S-tul Sinod, care judecă procedura, adecă caută aplicarea Regulamentuluĭ respectiv. S tul Sinod însă, prin regulamentele sale a aplicat numirea de apel la sentințele recurse în Sinod. De aicĭ acea confusiune din partea P. S. Raportor, care cere, ca tóte petițiunile să fi însoțite de un raport din partea birouluĭ. Biroul prin Directorul cancelarieĭ S luĭ Sinod este ținut să facă raport numaĭ asupra petițiunilor, care apeléză sentințele de caterisire. De îndată ce Raportorul a vēḑut, că petițiunea are altă cuprindere, era dator să nu maĭ formuleze ast-feliŭ de învinuirĭ Birouluĭ; dar de...

I. P. S. *Mitropolit al Moldoveĭ*: După cum văd cestiunea este simplificată, ast-fel că acéstă petițiune póte să fie întórsă la administrațiunea Eparhieĭ de Roman, ca cestiune disciplinară. Pun dar la vot conclusiunile raportuluĭ comisiuneĭ.

S'a primit.

— P. S. Valerian Rîmnicénu Raportor, citește raportul comisiuni pentru tunderea în monahism a surorilor Păuna Marinescu de 49 anĭ, Ioana H. Nichita de 43 anĭ, Tudora Roseti de 40 anĭ, Elena Boiescu de 45 anĭ, Anica Otescu de 47 anĭ, Ruxandra Suditu de 61 anĭ, Maria N. Popotu de 44 anĭ și Anica Potolea de 43 anĭ, tóte din monastirea Adam — Eparhia Hușilor.

www.dacoromanica.ro

Comisiunea, găsind îndeplinite formalităţile cerute de regulament, este de opinie a li se admite călugărirea.

Se pune la vot conclusiunile raportuluĭ şi se aprobă.

I. P. S. *Mitropolit al Moldoveĭ* : Orele fiind înaintate ridic şedinţa.

Şedinţa viitóre pe când voiţĭ să fie?

Vocĭ: Pe Mercurĭ 19 Maĭ.

I. P. P. *Mitropolit al Moldoveĭ*: Atuncĭ dar şedinţa viitóre va fi Mercurĭ 19 Maĭ.

Şedinţa se ridică şi cea viitóre se anunţă pentru Mercurĭ 19 Maĭ.

† Preşedinte: *Iosif Mitropolit* Moldoveĭ.

† Secretar: *Dionisie Craiovénu.*

Şedinţa din 19 Maĭ 1893.

Şedinţa se deschide la ora 9 ½ a. m. sub preşedinţa P. S. Episcop al Buzeuluĭ, ca cel maĭ vechiŭ în hirotonie, fiind lipsă I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ.

Se face apelul nominal şi rĕspund presenţĭ 14 P. P. S. S. membriĭ, fiind lipsă I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ.

Se citeşte sumarul şedinţeĭ precedente.

P. S. Episcop al Râmnicululĭ: Rog pe P. S. Secretar, ca în sumar, unde se ḑice, că propunerea pentru alegerea unuĭ membru în comitetul redactor al Revisteĭ s'a făcut de P. S. Episcop al Râmniculuĭ şi al Huşuluĭ, să se rectifice în sensul, că acea propunere s'a formulat numaĭ de P. S. Episcop al Huşilor.

P. S. Episcop al Buzĕuluĭ Preşedinte: Se va face rectificarea cerută.

Pun la vot sumarul şedinţeĭ precedente.

S'a primit.

Se comunică de la biuroŭ maĭ multe adrese ale S-teĭ Mitropoliĭ a Ungro-Vlahieĭ relative la călugărirĭ şi se trimit la comisiunea de petiţiunĭ.

Idem, maĭ multe adrese de la diferite Episcopiĭ relative la călugărirĭ şi se trimit la comisiunea de petiţiunĭ.

Idem, petiţiunea locuitorilor din comuna Marcea, judeţul Vâlcea, prin care cer graţierea preotuluĭ lor Vasile Petrescu oprit din serviciŭ, care se trimite la comisiunea de petiţiunĭ.

Idem, raportul „Tipografieĭ Cărţilor Bisericeştĭ", prin

www.dacoromanica.ro

care cere ca cu ocasia tipărireĭ Mineelor să se tipăréscă şi Tipicul, şi se trimite la comisiunea respectivă.

Idem, petiţiunea preutuluĭ G. Floru, prin care cere a i se înapoia manuscrisul „Istoria Sacră a Vechiuluĭ Testament“ spre a-l complecta.

S. Sinod aprobă a i se înapoia manuscriptul.

Idem, următórea propunere, care conform Regulamentuluĭ se citeşte de P. S. Ioanichie Bacaónul.

PROPUNERE

„În vedere că noua lege privitóre la clerul mirén şi seminariĭ, începe a se aplica imediat, maĭ ales în ce priveşte condiţiunele pentru hirotonie; în vedere că după acéstă lege, cursul învĕţăturilor seminariale se urcă la 8 clase, şi posiţiunea viitorilor absolvenţĭ în ce privesce etatea, până acum a fost cam îngreuitóre; şi considerând că etatea canonică pentru candidaţiĭ de hirotonie în preot era de 30 anĭ, ĭar pentru Diaconĭ de 25 anĭ, şi aceste vârste cu timpul s'aŭ tot redus, în cât la noĭ s'a pogorât vârsta până la 21 de anĭ; considerând încă, că nicĭ în trecutul nostru istoric-bisericesc, nu s'a ţinut sémă cu stricteţe de etatea canonică, căcĭ am avut Diaconĭ cu etatea de 16—18 anĭ, Preoţĭ numaĭ de la 18—20 anĭ, am avut încă şi Arhiereĭ, ba chiar şi Episcopĭ şi Mitropoliţĭ în etate de 22—25 anĭ.

Basaţĭ pe aceste temeiurĭ, sub-semnaţiĭ, propunem: Să se modifice Art. 4 din Regulamentul „pentru buna conduită a cleruluĭ în genere“; în schimbul, ca hirotoniile seminariştilor, pe un oare-care timp, să se considere ca legiuite, începênd cu etatea de 21 anĭ“.

(ss) Inocentie Episcop Romanuluĭ.
Arhiereul Ieremia Gălăţeanu.
„ Iónichie Bacaonu.
„ Dionisie Craioveanu.
„ Ieronim Ploeşteanu.

P. S. Episcop al Râmniculuĭ: Conform Regulamentuluĭ, acéstă propunere, trebue să se citéscă în treĭ şedinţe consecutive.

— S. Sinod aprobă.

— P. S. Episcop al Huşilor raportor, citeşte raportul comisiuneĭ pentru cercetarea caseĭ „Tipografieĭ Cărţilor Bisericeştĭ“ în cuprinderea următóre:

www.dacoromanica.ro

Prea Sânţiţĭ Părinţĭ!

Comisiunea ad-hoc compusă din P. S. Episcop al Rîmniculuĭ Noul Severin, P. S. Episcop al Argeşuluĭ şi subsemnatul Raportor, instituită de Sântul Sinod în şedinţa de la 17 ale curenteĭ, pentru luarea socotelelor „Tipografieĭ Cărţilor Bisericeştĭ“ întrunindu-se şi constituindu-se sub preşedinţia P. S. Episcop de Argeş, a luat în cercetare situaţiunea financiară de veniturĭ şi cheltuelĭ distribuită pe lunĭ şi categoriĭ de pe anul budgetar 1892-93, cum şi 15 tablourĭ, carĭ cuprind încasările şi rĕmăşiţele de încasat de pe 21 felurĭ de cărţĭ puse în vêndare; pe carĭ acte Domnul Director al Tipografieĭ le-a înaintat S-tuluĭ Sinod pe lângă raportul No. 30 din 1 Maiŭ.

Comisiunea observând aceste acte a constatat:

1) Că veniturile Tipografieĭ pe anul 1892-93 sunt de leĭ 45,314 banĭ 73, la carĭ adăogându-se şi suma de leĭ 6778 banĭ 35, numerariŭ aflat în casă la 1 Aprilie 1892, dă totalul general la veniturĭ de leĭ 52,093, banĭ 8, şi

2) Că cheltuelile în cursul acestuĭ an sunt de leĭ 49,398 banĭ 74, maĭ rĕmânênd în casă la finele luneĭ Martie a. c. suma de leĭ 2694, banĭ 34, carĭ adăogĕndu-se la suma cheltuită, dă acelaş total general ca şi la veniturĭ, adică de leĭ 52,093, banĭ 8.

Veniturile realisate în decursul anuluĭ 1892—93 provin:

	Leĭ	b.
1) Din numerariul aflat în casă la 1 Aprilie 1892	6778	35
2) Din imprimatul revisteĭ „Biserica Ortodoxă“.	5000	—
3) Din diferite imprimate	5210	75
4) De pe cartea Evhologiŭ (prin Protoiereĭ) .	724	65
5) Liturgierul.	599	75
6) Apostolul	750	25
7) Evangelia	1681	75
8) Raportul Comisiuneĭ S-tuluĭ Sinod . . .	116	75
9) Psaltirea (prin Protoiereĭ)	433	98
10) Penticostariul	799	40
11) Octoihul mare.	1954	20
12) Triodiul.	1632	50
13) Prohodul	40	80
14) Aghiazmatarul.	269	60
15) Orologiul (format mare)	159	—
16) Evangelia în 12 limbĭ.	14	40
17) Predicĭ	194	40
18) Viaţa repausaţilor noştri	42	35

www.dacoromanica.ro

19) Regulamentul	16	—
20) Din vênḑarea a 209 corpurĭ de cărţĭ şi 26 Prohóde la Onor. Minister de culte şi din alte veniturĭ extraordinare	18,526	95
21) Din desfacerĭ directe a maĭ multor cărţĭ, ce se află în depositul Tipografieĭ precum: Regulamentele, Predicĭ, Biblii, Orologiĭ, Aghiazmatare şi alte cărţĭ bisericeştĭ . . .	7147	25
Total. .	52,093	08

Cheltuelile făcute sunt:

1) Pentru plata personaluluĭ administrativ. .	5040	—
2) » » » de culegătorie. .	9308	14
3) » » » atelieruluĭ de maşinĭ .	2473	49
4) » » materialuluĭ tipografic ca: literă, cernélă, hârtie, cleiŭ, etc. . . .	24,220	19
5) Cheltuelĭ de legătorie	4934	20
6) Cheltuelĭ pentru material combustibil. .	1600	48
7) » de cancelarie şi corespondenţă.	190	34
8) » mĕrunte şi estraordinare . .	1631	90
Total . .	49398	74
la care adăogĕndu-se şi suma aflată în casă la 1 Aprilie 1893, de	2694	34
dă totalul general de	52093	08

După acestea Comisiunea observând cele 15 tablourĭ de sumele datorite şi achitărĭ de către Protoereĭ în decursul anuluĭ 1892—93 pentru 21 categoriĭ de cărţĭ distribuite pentru vênḑare şi anume: 1) Biblia, 2) Predicĭ, 3) Studiĭ, 4) Noul Testament, 5) Aghiazmatarul, 6) Orologiul mare, 7) Liturgia, 8) Apostolul, 9) Evhologiul, 10) Evangelia, 11) Regulamentul, 12) Psaltirea, 13) Penticostariul, 14) Raportul cu distribuirea parohielor, 15) Octoihul, 16) Triodiul, 17) Prohodul, 18) Viaţa repausaţilor noştri, 19) Evangelia în 12 limbĭ, 20) Orologiul mic (ediţia II) şi 21) Arhieraticonul, a constatat că: suma datorită pentru cărţile distribuite spre vânzare este de leĭ 37,537 banĭ 30, din care s'a încasat în banĭ 9429 leĭ, 78 banĭ; ĭar în remise şi cheltuelĭ leĭ 2024, banĭ 40, carĭ sume încasate, adunate la un loc, daŭ suma de leĭ 11,454, banĭ 18, maĭ rĕmâuênd de încasat de la toţĭ protoiereiĭ suma de leĭ 26,083 banĭ 15.

Tóte sumele de la veniturĭ şi de la cheltuelĭ prĕvĕḑute

www.dacoromanica.ro

în situaţiunea financiară de pe anul 1892—93, cum şi acele cuprinse în cele 15 tablouri de datorii şi încasări în bani, remise şi alte cheltueli, confruntându-le cu registrele respective, casa şi piesele justificative de cheltueli aflate într'un anume dosar s'aŭ găsit în tótă regula, şi că ast-fel Comisiunea vine cu tot respectul a ruga pe S-tul Sinod să aprobe socotelile Tipografiei „Cărţilor Bisericeşti" pe anul budgetar 1892—93, adică de la 1 Aprilie 1892 până la finele lunei Martie 1893.

Pe lângă acestea, Comisiunea a primit două petiţiuni a doui impiegaţi ai Tipografiei, şi anume: una de la D-l I. Bădulescu, comptabilul direcţiunei tipografice, iar alta de la D-l Zamfir Ionescu, dirigintele lucrărilor tipografiei, prin cari solicită crescerea salariilor ce aŭ. Primul susţine cererea sa, pe considerentul, că lucrările de comptabilitate s'aŭ înmulţit, aceea ce'l reclamă a se ocupa continuŭ în cancelarie; iar al doilea pe resonul că pe lângă propria lui atribuţiune de diriginte al lucrărilor din tipografie, mai ocupă de acum 4 ani şi serviciul de maşinist, care atunci se plătia cu 140 lei pe lună.

Comisiunea luând act de aceste cereri pe cari le-a găsit drepte, este de părere ca S-tul Sinod, să acorde petiţionarilor câte o adăogire de salariu cu începere de la 1 Aprilie espirat şi anume: D-lui Comptabil, care e absolvent al Facultăţei de teologie, câte 20 lei pe lună, iar D-lui Diriginte, Zamfir Ionescu, de asemenea 20 lei pe lună.

Acesta fiind resultatul lucrărei Comisiunei, cu profund respect se supune aprecierei şi aprobărei S-tului Sinod.

S.S. Preşedinte: Ghenadie Argeş.

S.S. Membri { *Ghenadie al Râmnicului.*
Raportor Silvestru Huşilor.

Se pune la vot conclusiunile raportului şi se primesc.

— Idem, raportul comisiunei pentru cercetarea socotelelor jurnalului „Biserica Ortodoxă Română" :

Prea Sânţi Părinţi!

Comisiunea ad-hoc pentru cercetarea compturilor Tipografiei «Cărţilor Bisericeşti» şi a Revistei «Biserica Or-

www.dacoromanica.ro

todoxă Română», compusă din P. S. Episcop al Rîmnicului Noul Severin, P. S. Episcop al Argeșuluĭ și subsemnatul raportor, întrunindu-ne și constituindu-ne sub președenția P. S. Episcop de Argeș în ḑiua de 12 ale curenteĭ, am luat în cercetare, compturile revisteĭ «Biserica Ortodoxă Română», compuse din: Situațiunea caseĭ jurnaluluĭ pe anul al XVI-lea, anul budgetar 1892-93, precum și 12 tablourĭ dintre care 10 conținênd datoriile și achitările Protoiereilor pe aniĭ al VII—XVI inclusiv, al 11-lea remisele scăḑute pe aniĭ al VII-XV inclusiv; iar al XII-lea abonamentele pe anul al XVII (1893—94).

Observênd tóte aceste acte, comisiunea a constatat:

1) Că veniturile reale în banĭ pe anul budgetar 1892-93 (XVI) sunt de: leĭ 26,647, banĭ 25, la carĭ adăogêndu se și numerariul aflat în casă la 1 Aprilie 1892 în suma de leĭ 1663, banĭ 11, dă totalul general la veniturĭ de 28,310 leĭ și 36 banĭ.

Veniturile caseĭ jurnaluluĭ pe acest an sunt formate din încasările a parte din rĕmășițele de pe aniĭ VII—XV inclusiv (1883—1891—92 Aprilie 1), din abonamentele anuluĭ XVI (1892-93), din abonamente directe și din venitnrĭ extraordinare, și anume:

	Leĭ	b.
1) Din rĕmășițele încasate pe anul al VIII . .	4	80
2) » » » » » » IX 1885 și trimestrul Ianuarie 1886	349	90
3) Din rĕmășițele încasate pe anul al X, 1886-87	792	—
4) » » » » » » XI 1887 88	1537	15
5) » » » » » » XII 1888-89	2363	80
6) » » » » » » XIII 1889-90	1667	60
7) » » » » » » XIV 1890-91	3980	75
8) » » » » » » XV 1891-92	1108	75
9) Abonamentele anuluĭ al . . XVI 1892-93	4753	20
10) Abonamentele directe.	81	30
11) Veniturĭ extraordinare.	8	—
12) Numerarul aflat în casă la 1 Aprilie 1892 . .	1663	11
Total general. .	28,310	36

Pe lângă acéstă sumă incasabilă în banĭ, redacțiunea a trecut ca încasate și sumele următóre:

	Leĭ.	b.
1) Remisa la totalul general de maĭ sus în sumă de:	6650	15

www.dacoromanica.ro

2) In recipise înapoiete și cheltuelĭ de ale Protoereilor 2605 10

1) In remisele Protoiereilor, pe aniĭ VII—XV insclusiv, carĭ rĕmăsese nescăḍute după sistemul comp-tabilităţeĭ de înainte 12762 57

Total. 22,017 82

Așa că, trebue să fie considerată ca încasată nu numaĭ suma de leĭ 28,310 banĭ 36, ci și acéstă din urmă, cu care se descarcă comptabilitatea. — Adunând suma încasată în banĭ împreună cu cea trecută încasată în remise, recipise și alte cheltuelĭ, dă suma totală de: 50328 18

care scăḍêndu-se din suma totală de veniturĭ prevĕḍută în budgetul anuluĭ 1892—93, care este de leĭ 129,369, banĭ 16, rĕmâne din prevederile budgetare un excedent de: . . 79040 98

Pe lângă acestea, fiind-că în prevederile budgetare pe anul 1892-93 aŭ fost calculate 3500 abonamente, carĭ egalaŭ cu suma de 42000 leĭ, pe când în realitate aŭ fost numaĭ 3370 abonamente, carĭ valorézä 40440 leĭ, urméză a se scădea încă numĕrul de 130 abonamente în sumă de. . . . . 1560 —

iar acéstă sumă scăḍêndu-se din exedentul de maĭ sus, adică din 79,040 leĭ, 98 banĭ rĕmâne ca escedent suma de:. 77480 98

Maĭ scăḍêndu-se încă din prevederile budgetare, ca abonamente directe și veniturĭ extra ordinare, din suma de 1900 leĭ, suma de 1810 70 care nu s'a putut realisa, rĕmâne ca escedent, suma 75670 28

Din suma de 75670 leĭ 28 banĭ scăḍêndu se și escedentul aflat în casă la 1 Aprilie 1892 în sumă de: 5442 01

Acum rĕmâne ca excedent *neto* după prevederile budgetare. 70228 27

Escedentul acesta se cuprinde în rĕmășițele de încasat datórite de Protoiereĭ la 31 Martie a. c. pe aniĭ VII—XVI inclusiv și anume:

	Leĭ	b.
Pe anul al VII	46	87

www.dacoromanica.ro

» » » VIII	518	75
» » » IX	1592	50
» » » X	1475	25
» » » XI	1874	90
» » » XII	2702	50
» » » XIII	6186	50
» » » XIV	8798	75
» » » XV	12625	25
» » » XVI	34406	—
Total..	70228	27

Acéstă sumă trece ca venit pe anul 1893-94.

II) Cheltuelile pe anul budgetar 1892-93 adică de la 1 Aprilie 1892 până la 31 Martie 1893, sunt de 26358 leĭ şi anume:

1) Pentru plata membrilor comitetuluĭ redactor şi a altor amploiaţĭ	19890	—
2) Pentru imprimatul Revisteĭ	5000	—
3) Pentru expediţie	1367	25
4) Cheltuelĭ de corespondenţĭ extraordinare	100	75
Totalul cheltuelelor.	26357	—
La acéstă sumă maĭ adăogându-se şi numerarul aflat în casă la 31 Martie 1893	1952	36
dă întocmaĭ suma de la veniturile în banĭ	28310	36

Confruntând veniturile şi cheltuelile cu registrele şi casa comptabilităţeĭ jurnaluluĭ, cum şi cu piesele justificative, s'a găsit în tótă regula, aşa cum s'aŭ presentat prin situaţiunea financiară şi prin tablourĭ.

In consecinţă, Comisiunea găsind compturile Revisteĭ „Biserica Ortodoxă Română“ pe anul 1892-93 în tótă regula, rógă pe S-tul Sinod, să bine-voiască ale aproba.

Acesta fiind resultatul lucrăreĭ comisiuneĭ, cu tot respectul îl supune la cunoştinţa S-luĭ Sinod.

S. S. Preşedinte, **Ghenadie Argeş.**

S.S. Membrĭ { *Ghenadie al Rîmniculuĭ.*
Raportor, Silvestru Huşilor.

S-tul Sinod aprobă conclusiunile raportuluĭ.

— Idem raportul pentru cercetarea cărţeĭ didactice a D-luĭ D. Stănescu intitulată „Testamentul Vechiŭ“.

Asupra aceste cestiunĭ comisiunea în majoritate este

www.dacoromanica.ro

de opiniune a se admite tipărirea numiteĭ cărţĭ, numaĭ cu condiţiunea ca la a II-a ediţiune să se introducă în text modificările făcute de comisiune.

Se pune la vot opiniunea majorităţeĭ comisiuni şi se primeşte.

P. S. Episcop al Râmniculuĭ raportor, citeşte roportul relativ la petiţiunea D-luĭ V. A. Ureche prin care cere câte un exemplar din cărţile de ritual bisericesc pentru biblioteca din Galaţĭ, fondată de D-nia Sa.

Comisiunea este de părere a i se da cîte un exemplar din tóte cărţile de ritual pentru biblioteca din Galaţĭ.

Se pune la vot conclusiunile reportuluĭ şi se primesc.

— Şedinţa se ridică şi cea viitóre se anunţă pentru joĭ 20 Maĭ.

† Preşedinte: Inochentie Buzĕŭ.

† Secretarĭ: { *Ioanichie Bacaónu.* / *Dionisie Craioveanu.* }

Şedinţa de la 20 Maiŭ 1893.

—Şedinţa se deschide la orele 9½, sub preşedinţia P. S. Episcop al Buzĕuluĭ.

—Se face apelul nominal şi rĕspund 11 P. P. S. S. membriĭ.

P. S. Preşedinte: Nefiind numĕrul regulamentar, şedinţa se ridică.

Şedinţa se ridică la orele 9¾, anunţându-se cea viitóre pentru Lunĭ 24 Maiŭ orele 2 p. m.

† Preşedinte, Inochentie Buzĕŭ.

† Secretar, *Iónichie Bacaónu.*

Şedinţa de la 24 Maiŭ 1893.

—Şedinţa se deschide la orele 2 p. m. sub preşedinţa I. P. S. Mitropolit Primat D. D. Ghenadie.

—Se face apelul nominal.

Presenţĭ 12.

I. P. S. Preşedinte: Fiind numĕrul cerut de regulament şedinţa este deschisă.

www.dacoromanica.ro

Prea Sânţiţi Părinţi!

Prin voinţa luĭ Dumneḍeŭ şi votul naţiuneĭ, dându-Ni-se cârma archipăstorâscă de Mitropolit Primat al Românieĭ şi Preşedinte al S-tuluĭ Sinod, am cea maĭ mare grijă pentru îndeplinirea grelelor datoriĭ, carĭ sunt legate de acéstă înaltă demnitate.

Cât priveşte pentru conducerea S-tuluĭ Sinod, al Sânteĭ Bisericĭ autocefale române ortodoxe, rog şi pe Prea Sânţiele Vóstre de a'mĭ da concursul, ca fiind unițĭ în cugete, să paştem cu demnitate turma ce ne este încredinţată.

Pentru scopul acesta, doresc ca între membriĭ Sântuluĭ Sinod să fie armonie complectă, păstrându-se în acelaşĭ timp Regulamentul, ca să dăm esemplu de seriositate şi de muncă fără preget.

Doresc ca între noĭ să fie pace, ca să dăm pildă frumósă fraţilor noştri preoţĭ şi poporuluĭ, *ca lumina nóstră*, după cuvêntul Evangelieĭ, *să lumineze tuturor, ca vĕḍênd faptele nóstre cele frumóse, să preamărâscă pre Tatăl nostru cel din cerurĭ.*

Atuncĭ când în corpul bisericesc care formézǎ S-tul Sinod, va fi nearmonie, turburărĭ, lupte interne şi certurĭ duşmănóse, învĕţăturile pe carĭ le vom împărtăşi fiilor noştri sufleteştĭ relativ la virtuţile creştine, nu vor maĭ fi ascultate.

Să dăm pildă şi altora de corectitudine, dreptate şi înţelepciune în lucrările acestuĭ înalt corp bisericesc, ca să primim rĕsplată frumósă din partea luĭ Dumneḍeŭ, şi bine-cuvêntările fiilor noştri sufleteştĭ.

Prea Sânţiţi Părinţi!

Dacă ţéra nóstră a cerut în anul 1872 înfiinţarea S-tuluĭ Sinod, şi cererea acésta a devenit un fapt îndeplinit, apoĭ să ne dăm socotéla de datoriile ce

www.dacoromanica.ro

planéză asupră-ne, şi să nu perdem din vedere că conducerea Bisericeĭ nóstre, depinde de direcţiunea lucrărilor ce vor avea loc în S-tul Sinod.

Păstrarea intactă a dogmelor şi administrarea afacerilor juridice bisericeştĭ, sunt punctele esenţiale pe carĭ le vom avea în vedere. Accesoriile acestor puncte, fiind în strânsă legătură cu esenţialul ce am arătat, încă trebuesc bine meditate, ca să vadă naţiunea că suntem vrednicĭ de cinstea ce ni se dă.

In fine, avênd viă nădejde în ajutorul Celuĭ Prea Inalt şi în dragostea Frăţielor Vóstre, rog pe Dumnedeŭ să ne lumineze şi să reverse darul Sântuluĭ Duh asupra nóstră.

Trăiască M. S. Regele Românieĭ, Carol I;

Trăiască M. S. Regina;

Trăiască A. A. L. L. Regale Principiĭ Moştenitorĭ;

Trăiască România.

P. *S. Episcop al Huşilor*: Plin de mulţumire pentru înălţarea I. P. S. Vóstre pe tronul Arhipăstoresc Primat al Românieĭ, şi pătruns de cuvintele I. P. S. Vóstre relative la liniştea, la pacea care trebue să existe în viitor tot-d'a-una în S-tul Sinod, şi lucrările sale să fie întemeiate pe frăţie şi dragoste, şi pe buna dorinţă şi intenţiune, de a conlucra pentru înălţarea sânteĭ nóstre Bisericĭ autocefale ortodoxe Române, împreună cu interesele ţĕreĭ; cred că sunt organul întreguluĭ Sinod, dacă voiŭ dice că din partea tuturor, veţĭ avea tot concursul în tot-d'a-una, spre a lucra în direcţiunea pe care aţĭ propus-o în discursul I. P. S. Vóstre.

I. P. *S. Mitropolit Primat*: Mulţumesc S-tuluĭ Sinod, şi îĭ urez putere şi folos în lucrările care le va avea.

—Se dă citire sumaruluĭ şedinţeĭ precedente.

P. *S. Episcop de Huşĭ*: In sumar s'a citit despre un raport relativ la cartea D-luĭ Stănescu, „Manual de Istoria Sacră". A fost un singur punct asupra căruia unul din P. S. Membri nu s'a unit cu majoritatea şi anume, era puntul acela că eŭ cerusem, ca tóte texturile care se pun ca

www.dacoromanica.ro

citaţiune în manualele de învĕţământ religios, să fie luate după septuaginta. P. S. Episcop al Dunărei de jos, ca membru al comisiunei, s'a exprimat în felul acesta, că este de acord cu majoritatea, în tóte cele alte puncte, afară de punctul acesta, că adică, nu ar fi de părere ca să se pună după septuaginta, şi acésta pentru cuvêntul că S-tul Sinod în regulamentul, dacă nu mĕ înşel, ce a făcut pentru imprimarea cărţilor bisericeştĭ, a dat voe comisiuneĭ de a consulta şi texturile originale precum şi alte traducerĭ.

Acum trebue bine hotărât lucrul, căcĭ dacă se aprobă amêndouĕ opiniunile, atuncĭ nicĭ după septuaginta, nicĭ după cele alte nu este, saŭ după amêndouĕ. Majoritatea comisiuneĭ a cerut să fie după septuaginta, căcĭ aceea este biblia după care se ţine biserica ortodoxă, iar originalele saŭ alte traducerĭ, nu sunt cărţĭ autorisate de biserica nóstră.

I. P. *Mitropolit* *Primat*: Eŭ cred că suntem asupra discuţiuneĭ sumaruluĭ. Ceea ce spuneţĭ P. S. Vóstră, este o cestiune tratată, despre care s'a hotărât de S-tul Sinod.

P. S. Episcop al Huşilor. Tocmaĭ pentru aceea vorbesc, ca să se cerceteze în sumar, că este aprobată opiniunea majorităţeĭ.

I. P. S. Mitropolit Primat: Se va face rectificarea cerută.

—Se pune la vot sumarul cu rectificarea cerută, şi se primeşte.

I. P. S. *Mitropolit* *Primat*: Acum trecem la comunicărĭ.

—Se citeşte petiţiunea a 7 P. S. S. Arhiereĭ titularĭ, prin care cer de a se mijloci la Guvern spre a li se fixa un salariŭ în bugetul viitor.

I. P. S. Mitropolit *Primat*: Se va comunica D luĭ Ministru spre a o avea în vedere la facerea bugetuluĭ.

P. *S. Valerian Rîmnicénu*: V'aşĭ ruga din partea nóstră a Arhiereilor S-luĭ Sinod, ca pe lângă comunicarea care se va face către D-nu Ministru, să aveţĭ buna voinţă ca să vorbiţĭ şi Inalt Prea Sânţia Vóstră verbal.

I. P. S. Mitropolit *Primat*: Fórte bine voiŭ vorbi.

—Se citeşte petiţiunea locuitorilor din comuna Siliştea Judeţul Mehedinţĭ, carĭ cer împărţirea comuneĭ lor în douĕ parohiĭ, şi se trimite la comisiunea de petiţiunĭ.

—Se dă citire pentru a doua óră, propunereĭ pentru modificarea art. 4 din regulamentul pentru hirotonia preoţilor.

www.dacoromanica.ro

I. P. S. Mitropolit Primat: Acum trecem la ordinea ḑileĭ.

P. S. Arhiereŭ Valerian Râmniceanu, raportor, dă citire raportuluĭ comisiuneĭ de petiţiunĭ, relativ la tipărirea tipiculuĭ.

P. S. Episcop al Huşilor: I. P. Sânţite! Bună este ideea comisiuneĭ, ca să se retipărescă tipicul cel imprimat în timpul Mitropolituluĭ Nifon, dar mĕ gândesc la un lucru. In acest tipic sunt óre-carĭ schimbărĭ radicale faţă de tipicul cel mare; şi dacă ḑic acésta nu voiŭ să înclin spre aceea, că aşĭ voi să se imprime tipicul cel mare. Teama mea este să nu se facă o confusiune, şi iată unde se póte face. In cărţile nóstre de ritual bisericesc, şi în casurile cele maĭ însemnate; de ex. cum este Buna-Vestire, Sf. Gheorghe şi altele, sunt tipicurĭ deja imprimate întocmaĭ după tipicul cel mare. Acum, când se va imprima acest tipic mijlociŭ,—aşa să-ĭ ḑic, fiind că maĭ avem încă treĭ— şi se va vedea că într'un tipic se ḑice una şi în cele-l'alte se ḑice alta; eŭ cred că n'ar fi tocmaĭ bine; căcĭ atuncĭ s'ar produce o confusiune. In aşa cas eŭ mĕ întreb: n'am putea găsi un alt mijloc de împăcare şi de adaosurĭ a tipiculuĭ? Acest mijloc ar fi după mine, ca să se maĭ amplifice, să se facă maĭ pe larg, cel făcut de repausatul Episcop Melchisedec, care se ḑice că este făcut numaĭ pentru scóle ca teorie. Acesta să se facă maĭ pe larg numaĭ pentru serviciile ordinare de tóte ḑilele. Pentru cele de Dumineca, pentru cele cu polieleŭ şi alte casurĭ escepţionale să se servéscă de acele tipicurĭ carĭ sunt deja imprimate în Triod şi în Minee. Voĭ să ḑic că pentru casurile esceptionale să avem tipicurile tipărite în cărţile ritualuluĭ nostru.

Da^ă credeţĭ că, aveţĭ să fiţĭ de acéstă idee cu mine, eŭ aşĭ propune să se alégă o comisiune, care să înjghebeze un tipic, avênd de normă tipicul P. S. Melchisedec, cel din Triod, precum şi acela al Mitropolituluĭ Nifon. Eŭ aşĭ crede că al P. S. Melchisedec ar fi cel maĭ bun; S-tul Sinod însă póte să facă cum va crede maĭ bine.

P. S. Arh. Iónichie Bacaónul: Eŭ m'am ocupat foarte serios cu tipicul P. S. Melchisedek, pot să mărturisesc că de cele alte tipice nu m'am ocupat; al Mitropolituluĭ Nifon nu'l-am citit, dar la noĭ în partea cea-l'altă, ne-am servit tot-d'a-una în biserică de tipicul care este prevĕḑut în cărţĭ, după cum cunoşte şi P. S. Silvestru şi noĭ toţĭ, iar

www.dacoromanica.ro

pentru scólă ne-am servit de tipicul P. S. Melchisedek, fiind scurtat, însă nu rĕmâne nimic pe din afară din tipicul cel mare, căcĭ este următorul: începe întâiŭ cu o prefaţă fórte instructivă, pentru că acolo se arată tótă literatura bisericéscă, toţĭ autoriĭ, fie care ce cântărĭ a făcut, şi nu numaĭ atât, dar canóne, acatiste, paraclise, se arată cine le-a făcut şi în ce timp. Apoĭ serviciile bisericeştĭ, încep cu ḑilele ordinare, cum se pune serviciul în ḑilele ordinare, cum se pune serviciul Sâmbăta, pentru că este o altă regulă în serviciul de Sâmbătă de cât în cele-l alte ḑile. Dumineca de asemenea cum se pune polieleu, căcĭ Dumineca se deosebeşte de cele alte sĕrbătorĭ.

După aceea sunt şi escepţiunĭ, aşa de esemplu este Buna-Vestire, care jócă un rol însemnat în tipicul bisericesc, şi acea escepţiune se vede în notă, şi cine va citi acel tipic să citéscă şi notele, căcĭ este un tipic şi scurt şi fórte bine precisat.

De aceea, vĕ spun că susţin ideea P. S. Silvestru că se póte amplifica, să se ia şi din tipicul Mitropolituluĭ Nifon şi din tipicul cel-l'alt, dar prefaţa P. S. Melchisedek, aşĭ crede că e bine să se pună în fruntea tipiculuĭ ce se va tipări, căcĭ este o scriere seriósă.

P. *S. Arh. Valerian Rîmniceanu*: Ca raportor al comisiuneĭ, sunt dator a aduce la cunoştinţa S tuluĭ Sinod, că noĭ membriĭ comisiuneĭ, ascultând propunerea P. S. Episcop de Huşĭ şi pe aceea a P. S. Ioanichie, am rĕmas tot în hotărîrea ce am luat întâĭ, pentru că suntem convinşĭ, că tipicul care'l propunem noĭ este fórte bun, şi în acord cu cel mare, dar are óre cari simplificărĭ, aşa de esemplu, este slujba unuĭ sfânt mare unde ḑice, că stihirĭ sunt 8, şi în realitate sunt 6 etc. Nicĭ odată nu s'a făcut vre-o deosebire, ca în Moldova să se pună unele şi aci altele.

De aceea comisiunea rĕmâne în părerea sa, liber fiind S-tul Sinod să facă cum va crede de cuviinţă.

I. P. S. Mitropolit Primat: Eŭ cred, că tipicul fiind un act care regulează şi conduce ritualul Bisericeĭ nóstre Ortodoxe de rĕsărit, nu trebue să ne precipităm pentru retipărirea luĭ.

Aceste două tipicurĭ despre care se vorbeşte şi plus al P. S. Melchisedek, nu se potriveşte unul cu altul. Tipicul cel mare dupĕ care se urméză dincolo, este făcut pentru

www.dacoromanica.ro

monastirĭ, nu'șĭ maĭ are locul astă-dĭ când lumea nu maĭ póte suporta atâtea canóne, citaniĭ etc., căcĭ lumea este îngreuiată de multe nevoĭ, nu ca părinţiĭ de la monastirĭ, și trebue să o iconomisim. Și acéstă stare de lucrurĭ s'a vědut chĭar de predecesoriĭ noștri. Ast-fel Nifon Mitropolitul, când a venit pe tronul Arhipăstoresc al Ungro-Vlahieĭ, a cerut la Patriarh ca să i se dea un tipic dupĕ care să urmeze, și s'a dat tipicul care se menţionéză în raport de către raportor, și s'a vědut că în practică este mult maĭ potrivit cu timpul de faţă, de cât cele-l-alte tipice.

Acum, tipicul despre care ne vorbește P. S. Ioanichie Bacăoanul, al P. S. Melchisedek, nu se póte admite ca regulă dupĕ care să se conducă serviciile bisericescĭ. Sunt de părere decĭ, să maĭ amânăm cestiunea acésta ca să cerem un tipic de la Patriarhie, căcĭ trebue să mergem în aceiașĭ linie și regulă, să vedem dacă s'a maĭ modificat ceva saŭ nu, și atuncĭ să venim la tómnă, și avênd în vedere și conclusiunile acestuĭ raport, să facem un tipic în tótă regula și cunoștinţa, să nu se facă ceva care să nu fie serios.

Acésta este părerea mea.

P. S. Episcop al Rîmniculuĭ: De la început declar că mĕ unesc cu părerea Inalt Prea S-luĭ Președinte, ne avênd pentru ce să ne grăbim; și de altă parte fiind că în acéstă materie precum și în cele semene eĭ, trebuește maĭ multă gândire. Maĭ mult I. P. S. Sa singur m'a motivat, ca să cer cuvêntul, căcĭ ne-a făcut istoricul tipiculuĭ, care este în î trebuinţare pin Bisericele din Muntenia. Apoĭ la aceste voiŭ maĭ adăoga și cele ce cunosc și eŭ în acéstă materie, că adecă Patriarhia a făcut și acum de curênd unele modificărĭ în tipic, le-a tipărit spre a le face cunoscute Bisericelor de sub administraţiunea sa, și că parte din aceste schimbări de ritual s'aŭ făcut cunoscute și nouĕ tuturor de cătrĕ Revista „Biserica Ortodoxă Română". De aceea eŭ fără să maĭ lungesc vorba, îmĭ formulez opiniunea, carea este semină cu a I. P. S. Sale, în modul următor: „Să numim o comisiune, carea sa se ocupe cu studiul maĭ de aprópe asupra tipicelor ce sunt în întrebuinţare, să vină cu un raport amărunţit și noĭ în cunoștinţă maĭ de aprópe a lucrurilor, vom da votul nostru, și vom hotărâ, care să fie tipicul ce are a se întrebuinţa în tótă ţara". Dacă ne unim cu toţiĭ, în jurul acesteĭ opiniunĭ, atuncĭ să trecem imediat la alegerea uneĭ comisiunĭ, care să se ocupe de acéstă materie,

www.dacoromanica.ro

P. S. Episcop al Huşilor : Nu am nimic de ḑis faţă de propunerea I. P. S. Vóstre si a P. S. Episcop de Rîmnic şi maĭ cu sémă a P. S. Séle care a propus şi alegerea uneĭ comisiunĭ de acum. Ceia ce vream să ḑic, este să aduc la cunoştinţa S-luĭ Sinod, că Directorul tipografieĭ are un tipic cu reformele întroduse din noŭ la Patriarhia din Constantinopol, aşa că acésta nu are să împedece lucrările Comisiuneĭ. Comisiunea va putea confrunta după acela, şi va vedea deosebirea care este între tipicul maĭ înainte tipărit şi între acesta.

Şi dacă e vorba să alegem comisiunea, atuncĭ vine întrebarea : din cine să o alegem ? Din sânul nostru, saŭ din persóne din afară ?

I. P. S. Mitropolit Primat Preşedinte : Atuncĭ trebue gândit şi la aceia, cum aceste persóne să pótă fi în posibilitate de a se întruni, să fie din acelaşĭ loc şi aşŭ ḑice că ar trebui să fie ajutaţĭ în privinţa textuluĭ grecesc de un ştiutor de limba grécă, dacă în comisiune nu va fi un membru al S-luĭ Sinod care să cunóscă limba Grécă, şi propun ca între membriĭ comisiuneĭ să fie şi directorul tipografieĭ.

Propun aşa dar, ca comisiunea să fie compusă din treĭ membriĭ aĭ S-luĭ Sinod şi doĭ din afară, D-nu Dragomir Demetrecu şi Directorul tipografieĭ, însă la tómnă să se facă alegerea Comisiuneĭ.

— Se pune la vot propunerea I. P. S. Mitropolit Primat Preşedinte, de a se amâna pentru la tómnă acéstă cestiune, precum şi alegerea comisiuneĭ şi se primeşte.

— Se citesce raportul Comisiuneĭ de petiţiunĭ relativ la călugărirea suroriĭ Tinca Marinescu de 60 anĭ, din monastirea Viforîta.

Conclusiunea raportuluĭ este de a se admite călugărirea.

— Se pune la vot conclusiunea raportuluĭ şi se primeşte.

—Idem, raportul comisiuneĭ de petiţiunĭ relativ la călugărirea deja efectuată pentru cas de bólă a suroriĭ Stana Ioan de 70 anĭ din monastirea Susana.

Conclusiunea raportuluĭ este de a se recunóşte călugărirea.

—Se pune la vot conclusiunea raportuluĭ şi se primeşte.

—Idem, relativ la petiţiunea preotuluĭ Vasile Petrescu din comuna Marcea, judeţul Vâlcea.

www.dacoromanica.ro

Conclusiunile raportuluĭ comisiuneĭ, sunt de a se face ceva pentru uşurarea suplicantuluĭ, dacă nu sunt asupra luĭ alte casurĭ.

—Se pun la vot conclusiunile raportuluĭ şi se primesc.

—Idem, relativ la călugărirea frateluĭ Ioan Lascu Cocola de 61 anĭ din monastirea Polovraciĭ jud. Gorjiŭ.

Conclusiunea raportuluĭ comisiuneĭ este a se admite călugărirea.

—Se pune la vot şi se primeşte.

—Idem, relativ la călugărirea suroriĭ Constanţa Hagi Ştefănescu de 45 anĭ din monastirea dintr'un lemn, jud. Vâlcea.

Conclusiunea raportuluĭ este a se admite călugărirea.

—Se pune la vot şi se primeşte.

—Idem, relativ la călugărirea a treĭ surorĭ din monastirea Văleniĭ, Eparhia jud. Argeş, şi anume: Ioana Dimitru Micu, de 67 anĭ, Ioana Damian de 43 anĭ şi Smaranda D. Popa Ion de 41 anĭ.

Conclusiunile raportuluĭ sunt a se admite călugăririle acestor treĭ surorĭ.

—Se pune la vot şi se primeşte.

—Se citeşte raportul comisiuneĭ de petiţiunĭ relativ la călugărirea frateluĭ Ioan Crăsnariu.

Conclusiunile raportuluĭ sunt, să se înapoieze Mitropolieĭ Ungro-Vlahieĭ, să complecteze actele, lipsindu-ĭ actul de naştere.

P. S. Arh. Calistrat Bârlădeanu: Sunt de părere a se primi acéstă călugărire.

I. P. S. Mitropolit Primat: Sunt actele îndeplinite?

P. *S. Arh. Valerian Râmniceanu*: Nu sunt, lipseşte actul de naştere.

I. P. S. Mitropolit Primat: Regulamentul ḑice, că să aĭbă act de naştere.

P. S. Arh. Calistrat Bârlădeanu: Póte că ar fi o mare greutate să'şĭ procure act de naştere, căcĭ fiind bĕtrên nu ar putea să se ducă la Tribunal să şi-l procure. Propun decĭ, să se primească călugărirea.

—Se pune la vot opiniunea P. S. Arh. Calistrat de a se călugări, şi se respinge, primindu-se conclusiunile raportuluĭ.

—Se citeşte raportul comisiuneĭ de petiţiunĭ privitor la plângerea preotuluĭ Ión Panaitescu din R.-Vâlcea.

www.dacoromanica.ro

Conclusiunile raportuluĭ sunt, de a se ruga Episcopul respectiv a restabili pe preot în drepturile sale bisericeştĭ, şi dacă este vre-un cas în contra preotuluĭ, să se dea ordin Consistoriuluĭ a efectua judecata în marginile prescrise de sf. canóne şi regulamentul S tuluĭ Sinod.

P. S. Episcop al Rîmniculuĭ: Inalt Prea Sânţite Preşedinte! Şi în S tul Sinod ca şi în întrevorbirele mele particulare cu membriĭ comisiuneĭ, susţin, că acest cas, nu este un cas de caterisire, ci un cas de disciplină bisericéscă, unde a trebuit să fie puşĭ la regulă doĭ preoţĭ, cariĭ cu purtările lor scandalóse s'aŭ făcut vinovaţĭ de pedépsa de a fi despărţiţĭ unul de altul şi prin urmare de a fi trimişĭ la urma lor, de unde venise în oraş.

Dacă S-tul Sinod ar primi conclusiunile raportuluĭ, ca eŭ adecă să fiŭ obligat de a reveni asupra sentinţeĭ pronunţată de către S-tul Sinod şi aprobată de mine, atuncĭ rog pe S-tul Sinod în numele ordineĭ şi a disciplineĭ bisericeştĭ, şi din posiţiunea, ce ocup şi eŭ în S-tul Sinod, ca membru al sĕŭ, să nu fiŭ obligat, de a aplica de acum opinia P. S. Raportor; dar să mi se comunice în copie raportul comisiuneĭ, şi atuncĭ condus de acéstă piesă şi cu dosarele înainte, să arăt S-tuluĭ Sinod tóte împrejurările, prin care a trecut acéstă causă. Acésta o cer, nu basat pe regulamentele S tuluĭ Sinod, căcĭ basat pe aceste regulamente aşĭ avea dreptul sĭ nu mĕ supun propunereĭ P. S. raportor dar voesc să se menţie ordinea şi armonia între noĭ; voesc să se ştie, că, când am aplicat o pedépsă, am aplicat'o chĭar cu mĕsura, de care vorbeşte P. S. raportor, adecă cu milă şi indulgenţă.

Rog dar, pe S-tul Sinod să-mĭ dea o copie de pre acest raport, spre a arăta S-tuluĭ Sinod cestiunea cu deamănuntul.

P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos: Cred, că ar fi bine ca să învităm pe P. S. Episcop să trimită la S-tul Sinod dosarul afacereĭ, ca comisiunea să'l aibă în vedere, înainte de a se comunica conclusiunile raportuluĭ, căcĭ aceste conclusiunĭ sunt óre-cum atingĕtóre prestigiuluĭ Episcopuluĭ.

P. S. Episcop al Rîmniculuĭ: Tot menţiŭ opiniunea mea, de şi P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos a voit óre-cum să dea o altă întorsĕtură cestiuneĭ.

Nu este un cas de caterisire, pentru a mi se cere dosarul,; sunt maĭ multe dosare, prin urmare cum o să ştiŭ eŭ ce dosar trebue să aduc, fără să am în vedere raportul comisiuneĭ, care e făcut pe basa petiţiuneĭ preotuluĭ.

www.dacoromanica.ro

Rog deci, pe S-tul Sinod, să decidă a mi se da şi mie o copie de pe raport, şi atunci în conformitate cu acésta, voiŭ trimite tóte dosarele, făcêndu-mi şi eŭ raportul asupra împrejurărilor.

P. S. Episcop al Dunărei de jos: Atunci eŭ aşi ruga, ca P. S. raportor să înlocuiască în raport cuvêntul de rugăciune, căci S tul Sinod nu rógă.

I. P. S. Mitropolit Primat: Casul de faţă este cu totul escepţional, de cum s'a petrecut până acum, şi fiind-că nu este cas de caterisire, după cum prevede regulamentul S-tului Sinod, preotul acesta póte să aibă tóte drepturile sale, dar şi Episcopul respectiv póte să aibă iarăşi vederile sale. Negreşit, că noi nu putem să urmăm pe calea apelurilor de caterisire în casul de faţă, şi sunt de părere, dacă S-tul Sinod admite ceea ce voesc să dic, ca să se amâne aplicarea acestei conclusiuni a raportului comisiunei până se va da desluşiri din partea P. S. Episcop respectiv, comunicându-i-se în copie raportul.

Acum, fiind că raportul este detaliat, căci comisiunea a făcut un studiŭ asupra tânguirilor preotului, trebue să se comunice P. S. Episcop ca să dea şi P. S. Sa actele sale, şi ast-fel S-tul Sinod să se lămuréscă.

—Se pune la vot acéstă propunere, de a se amâna conclusiunile raportului, şi să se trimită în copie Episcopului respectiv, cerêndu-i-se şi dosarul în causă, şi se primeşte.

—Se citeşte raportul comisiunei de petiţiuni, relativ la călugărirea surorei Smaranda Gâdei de 80 ani, din monastirea Adam.

Conclusiunea raportului este de a se admite la călugărire.

—Se pune la vot şi se primeşte.

—Idem, călugărirea fratelui Teodor Niţulescu de ani 61, din Monastirea Slatina, judeţul Suceava.

Conclusiunile raportului sunt de a se admite călugărirea.

— Se pune la vot şi se primeşte.

—Idem, idem, a 5 surori din monastirea Agafton, judeţul Botoşani şi anume: Maria Moisi 62 ani, Profira Iliescu de 42 ani, Ana Livischi de 53 ani, Ecaterina Nicolaŭ de 48 ani şi Paraschiva Bucătaru de 61 ani.

Conclusiunile raportului sunt de a se călugări cele 4 d'intâiŭ, iar cea de a cincea de şi de 61 ani, să se amâne pentru sesiunea viitóre, avênd numai 6 luni de ispitire canonică.

www.dacoromanica.ro

—Se pun la vot conclusiunile raportuluĭ şi se primeşte.

—Idem, călugărirea frateluĭ Ión Moisi, de 67 anĭ din monastirea Vorona.

Conclusiunile raportuluĭ sunt de a se admite călugărirea.

—Se pune la vot şi se primeşte.

—Idem, călugărirea a treĭ fraţĭ din monastirea Neamţuluĭ, şi anume: Const. Iordăchescu de 23 anĭ, Adam Gheorghe de 25 anĭ şi Ştefan Ursachi de 66 anĭ.

Conclusiunile raportuluĭ sunt, a se admite călugărirea.

—Se pune la vot şi se primeşte.

Idem, pentru recunóşterea călugărireĭ efectuată pentru cas de bólă, a suroreĭ Rada Nicolescu din monastirea Pasĕrea, de anĭ 62.

Conclusiunile raportuluĭ sunt a se recunóşte călugărirea.

—Se pune la vot şi se primeşte.

—Idem, călugărirea frateluĭ Gheorghe Teodorescu din schitul Durău, judeţul Neamţu de 52 anĭ.

Conclusiunile raportuluĭ sunt a se admite călugărirea.

Se pune la vot şi se primeşte.

—Idem, călugărirea a duoĭ fraţĭ din monastirea Ghighiu şi anume: G. Năescu de 29 anĭ şi Const. Arabagiu.

Conclusiunile raportuluĭ sunt a se admite călugărirea celuĭ d'intâiŭ, iar pentru cel de al douilea să se înapoieze dosarul Sf. Mitropoliĭ spre a se îndeplini formalităţile cerute de sf. canóne.

—Se pune la vot şi se primeşte.

—Idem, călugărirea a 4 surorĭ din monastirea Nămăeştĭ şi anume: Ana Plăvănescu, Steliana Ionescu, Chiriachi Nicolau şi Dochia G. Mateĭ, tóte în vârstă de la 38—40 anĭ.

Conclusiunile raportuluĭ sunt a se admite călugărirea.

—Se pune la vot şi se primeşte.

—Idem, recunóşterea călugărireĭ frateluĭ N. D. Florea de 24 anĭ, din Monastirea Cheia, călugărit deja pentru cas de bólă.

Conclusiunile raportuluĭ sunt a se recunóşte călugărirea efectuată.

—Se pune la vot şi se primeşte.

—Idem, a se recunóşte călugărirea deja efectuată a frateluĭ N. Dumitriu din monastirea Căldăruşanĭ.

Conclusiunile raportuluĭ sunt a se recunóşte călugărirea efectuată pentru cas de bólă.

www.dacoromanica.ro

—Se pune la vot și se primește.

—Idem, călugărirea fratelui Alex. C. B. Andrițoiŭ de 23 anĭ, din monastirea Stănișóra.

Conclusiunile raportuluĭ a se amâna călugărirea până va face treĭ anĭ de ispitire canonică.

—Se pune la vot și se primește.

—Idem, călugărirea a treĭ surorĭ din monastirea Susana, și anume: Domnica Stănescu de 30 anĭ, Efrosina Petru de 28 anĭ și Maria Rădulescu de 32 anĭ.

—Conclusiunile majorităţeĭ comisiuneĭ sunt de a se amâna călugăririle acestea până vor ajunge vârsta canonică de 40 anĭ, ĭar ale minorităţeĭ să se admită la călugărire.

P. S. Arh. Calistrat Bârlâdeanu: Mĕ unesc cu opiniunea minorităţeĭ, fiind-că P. S. raportor adesea orĭ ne spune în rapórtele către S-tul Sinod, că se amână călugăririle pentru ca, ceĭ ce doresc a intra în schima monahală, să atingă vârsta canonică. Care vârstă canonică? S'a luat vre-o decisiune de S-tul Sinod în acéstă privință, spre a servi de normă, ca aspiranţiĭ la călugărie să aĭbă etatea de 40 anĭ? De multe orĭ s'a primit la călugărire fraţĭ și surorĭ carĭ aŭ avut etate maĭ mică de 40 anĭ. Rog dar pe S-tul Sinod să priméscă și aceste călugărirĭ, căcĭ numaĭ aŭ mult timp până să atingă etatea de 40 anĭ; acéstă sf. monastire este visitată de creştinĭ pioșĭ, și nu are cine să îndepliنéscă serviciul trebuincĭos.

P. S. Episcop al Hușilor: Și acum, ca și altă dată, rog pe Sf. Sinod să se ţină în limitele regulamentuluĭ, fiind-că făcênd continuu devierĭ de la regulament, se înmulţesc abaterile, și nu trebue să ne depărtăm de regulament. De aceea rog să se menţină opiniunea majorităţeĭ comisiuneĭ.

—Se pune la vot opiniunea minorităţeĭ și se respinge, primindu-se a majorităţeĭ.

—Se citește raportul comisiuneĭ de petiţiunĭ relativ la călugărirea a 7 surorĭ din monastirea Pasărea și anume: Elena Constantinescu de 53 anĭ, Ana Nicolau 53 anĭ, Niculina Rădulescu de 26 anĭ, Paraschiva Coman de 33 anĭ, Maria Stoica de 30 anĭ, Haralambia Neagu de 26 anĭ și Maria Georgescu de 24 anĭ.

Conclusiunile raportuluĭ sunt, de a se admite călugărirea pentru cele două dintaiŭ, iar pentru cele-l-alte cincĭ, să se amâne până va ajunge vîrsta de 40 anĭ,

www.dacoromanica.ro

—Se pune la vot conclusiunile raportuluĭ și se primesc.

—Idem, călugărirea a 14 surorĭ din monastirea Țigăneștĭ, și anume: Maria Popescu, Stefana Nicolau, Elena Tomașoiu, Ana Marinescu, Rahila Teodor, Elena Petrescu, Maria Anton, Sevasta Gherasi, Ióna Ionescu, Elena Bărbulescu, Stefana Ion, Zamfira Samoil, Elena Dimitrescu și Ana Mircea. Conclusiunea raportuluĭ majorităţeĭ comisiuneĭ este de a se admite la călugărire numaĭ cele 7 dintăiŭ, iar cele-alte 7, să se amâne până vor îndeplini vîrsta de 40 anĭ, iar opiniunea minorităţeĭ este de a se admite tóte la călugărire.

—Se pune la vot opiniunea minorităţeĭ și se primește.

Idem, călugărirea suroreĭ Maria N. Dumitrescu din monastirea Văleniĭ, de anĭ 29.

Conclusiunea raportuluĭ comisiuneĭ este de a se amâna până va împlini vîrsta de 40 anĭ.

—Se pune la vot și se primește.

—Se citește raportul comisiuneĭ de petiţiunĭ relativ la adresa stariţeĭ din monastirea Văratecu în privinţa preoţilor de la monastirĭ; conclusiunile raportuluĭ sunt de a se recomanda guvernuluĭ spre a se avea în vedere.

P. S. Episcop al Hușilor: In lege în adevĕr se prevedea înainte ca unul dintre preoţĭ să fie duhovnic, acésta s'a scos afară, nu se prevedéa diacon, și s'a prevĕḑut. Dacă este să se plângă de ceva, este nu pentru present, ci pentru timpul viitor, când vor înceta din viaţă aceștia care sunt. De a se menţine numĕrul preoţilor de astă-ḑĭ carĭ sunt, mi se pare de 7 și 3 diaconĭ; asupra acestuĭ cas nu putem reveni, căcĭ este o lege, prin urmare nu putem lua nicĭ o hotărîre.

Dacă găsiţĭ cu cale, să se recomande D-luĭ Ministru, nu va putea avea nicĭ un resultat.

P. S. Episcop de Roman: Pe cât îmĭ aduc aminte D-l Ministru a promis că se va menţine numĕrul de preoţĭ cel existent.

I. P. S. Mitropolit Primat: Acésta e în lege.

P. S. Valerian Râmnicénu: Acéstă adresă este facută înainte de a se vota legea.

I. P. S. Mitropolit Primat: Cred că în urma lămuririlor date, este bine să se ia o hotărâre, ca să se trécă la ordinea ḑileĭ, căcĭ avem o lege votată.

— Se pune la vot propunerea de trecere la ordinea ḑileĭ și se primește.

www.dacoromanica.ro

— Se citește raportul comisiuneĭ de petițiunĭ relativ la petițiunea preotesei Neaga Fotin, prin care se rógă a se da voe soțuluĭ sěŭ Preotul Fotin Oprea, hirotonit în Bulgaria să se stabiléscă aci în țară ca preot; conclusiunile raportuluĭ sunt de a se trece la ordinea ḑileĭ.

— Se pune la vot și se primește.

— Idem, privitor la petițiunea Preotuluĭ I. Cucu din Bêrlad, Episcopia Hușĭ, prin care cere spre a fi reintegrat în eserciţiul drepturilor sale de preoție.

Conclusiunile raportuluĭ sunt de a se trece la ordinea ḑileĭ.

— Se pune la vot conclusiunile raportuluĭ și se primesc.

I. P. S. Mitropolit Primat: Ne maĭ avênd nimic la ordinea ḑileĭ, ridic ședința.

— Ședința se ridică la orele 4 p. m. anunțându-se cea viitóre pentru a doua ḑi le orele 2 p. m.

† Președinte: Ghenadie Mitropolit Primat.

† Secretar: *Iónichie Băcăónu.*

Ședința din 25 Maĭ 1893.

—Ședința se deschide la orele 2¼ p. m., sub președința I. P. S. Mitropolit Primat, față fiind și D. Ministru al cultelor.

—Se face apelul nominal și rĕspund presenţĭ 14 P. P. S. S. membri, fiind absinte I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ.

— Se citește sumarul ședințeĭ precedente.

P. S. Episcop al Romanuluĭ: Cer să se rectifice în sumar că nu cestiunea trece la ordinea ḑileĭ, ci S-tul Sinod trece la ordinea ḑileĭ asupra cestiuneĭ.

P. S. Episcop al Rîmniculuĭ; P. S. Secretar ne-a spus, că n'a avut destul timp, ca să facă un sumar în margenile prescriptuluĭ-verbal; adecă un sumar complect. Așa bună-óră am vĕḑut că lipsește din sumar cuvêntarea, pe care ne-a ținut I. P. S. Mitropolit Primat, precum și rĕspunsul, ce l'a ținut din partea S tuluĭ Sinod P. S. Episcop de Hușĭ. Dar maĭ este o lipsă, și o lipsă de fapte, pe carea eŭ o numesc lipsă chiar din punctul de vedere al sumaruluĭ și al procesuluĭ-verbal, căcĭ nu se daŭ ces-

www.dacoromanica.ro

tiunile aşa, cum ele s'aŭ urmat, şi iaca una pe care eŭ o voiŭ semnala aicĭ, carea nu se dă nicĭ în substanţa eĭ. Aşa de exemplu, când P. S. Raportor al comisiuneĭ de petiţiunĭ a citit raportul, relativ la petiţiunile preotuluĭ Panaitescu, eŭ am cerut şi S-tul Sinod a primit, ca să mi se dea o întocmaĭ copie de pe acel raport, ca ast-fel să ştiŭ ce desluşirĭ să daŭ S-tuluĭ Sinod. Asupra acestuĭ punct nu se face nicĭ o menţiune prin sumar; şi decĭ rog să se rectifice şi acésta.

P. S. Arh. Ioanichie Bacăoanul: Eŭ vě mărturisesc că sumarul l'am făcut astă-ḑĭ din memorie. Afară de acésta am avut necesitatea să mě duc la minister pentru budgetul Seminaruluĭ, şi când m'am înapoiat am găsit procesul-verbal adus, dar n'am putut să maĭ fac alt sumar, pentru că n'am maĭ avut timp. P. S. Episcop al Râmniculuĭ ştie că altă dată când am făcut sumarul şi am dispus de timp, l'am făcut în tótă regula. Aşa dar lipsurile le declar eŭ însu-mĭ de la început.

I. P. S. Mitropolit Primat: Şi eŭ sunt de părere ca sumarul să se complecteze întocmaĭ cum este în procesul verbal. Noĭ trebue să admitem lucrul acesta că secretariĭ n'aŭ avut timp disponibil pentru a face un sumar complect.

Pun dar la vot sumarul cu rectificările cerute.

S'a primit.

—Se comunică de la biuroŭ petiţiunea locuitorilor din comuna Seliştea, judeţul Mehedinţĭ, prin care cer a li se împărţi comuna în două parohiĭ, şi se trimite la comisiunea de petiţiunĭ.

—Idem, petiţiunea diaconuluĭ Gibescu, prin care cere a i se inapoia manuscriptul sěŭ „Theologia Pastorală“ spre a o complecta.

S-tul Sinod aprobă înapoierea manuscriptuluĭ.

—Se citeşte pentru a treia óră propunerea prin care se cere a se modifica Art. 4 din Regulamentul pentru disciplina bisericéscă.

P. S. Episcop al Romanuluĭ: I. P. Sânţite Preşedinte şi P. P. S. Sânţiţĭ! Acéstă cestiune este bine cunoscută de toţĭ şi nu este nevoe de multă desvoltare. Ceea ce voiŭ să ḑic este numaĭ atât, că dacă S-tele canóne prevěd vîrsta de 30 anĭ pentru preot şi 25 anĭ pentru diacon, acésta numaĭ în vederea timpuluĭ de atuncĭ, care era vîr-

www.dacoromanica.ro

sta legală de 30 de anĭ. Vĕ aduceţĭ aminte, în S-ta Scriptură se spune că Mântuitorul Christos însuşĭ n'a putut să useze de dreptul, de facultatea de a învĕţa în public de cât când a împlinit vîrsta de 30 anĭ.

P. S. *Iónichie Bacaónul:* Mântuitorul Christos a voit să îndeplinéscă ale legeĭ, căcĭ a ḑis: „n'am venit să stric legea, ci s'o complectez".

P. S. *Episcop al Romanuluĭ:* Atuncĭ nimenea nu putea să intre într'o funcţiune publică de cât când avea etatea de 30 anĭ împlinițĭ.

De atuncĭ şi până aḑĭ aŭ trecut 2000 de anĭ, societăţile merg înainte, ómeniĭ se desvoltă maĭ de timpuriŭ şi prin urmare etatea nu maĭ póte fi cea de 30 anĭ, şi ea s'a tot redus; prin unele ţĕrĭ s'a redus maĭ mult de cât la noĭ, la noĭ vîrsta legală este de 21 anĭ. Acesta este primul considerent.

Al doilea considerent este, că după legea armateĭ, la vârsta de 21 anĭ se recrutéză tineriĭ, şi tot tĕnĕrul este supus acesteĭ legĭ. Prin urmare, un seminarist care a făcut cursul de 8 anĭ, şi tocmaĭ când are vârsta de 21 anĭ iese din şcólă; căcĭ după legea actuală a instrucţiuneĭ un tĕnêr se primeşte în seminar la vârsta de 13 saŭ 14 anĭ şi cu 8 anĭ in seminar fac 21 anĭ, şi atuncĭ când a eşit cu atestat şi are drept ca să se hirotonisécă, îl ia în armată. Pentru acésta noĭ maĭ mulţĭ din membriĭ Sinoduluĭ ne-am consultat şi am făcut acéstă propunere, rugând şi pe întreg S-tul Sinod s'o admită, maĭ ales, că de acum înainte cursurile în seminar sunt pe 8 anĭ, nu pe 4 anĭ. P.P. S.S. Vóstre ştiţĭ că, atuncĭ când s'a admis vârsta de 26 anĭ pentru preot şi 24 pentru diacon, nu s'a avut în vedere incapacitatea din punctul de vedere cutare saŭ cutare, ci s'a avut în vedere de a nu se înmulţi prea mult numĕrul preoţilor cu 4 clase. De acum însă se înlătură acéstă temere, pentru că după programa viitóre şi după legea, care se va promulga în curând, un tênĕr trebue să facă cursul de 8 anĭ în seminariŭ. Prin urmare, după un studiŭ de 8 anĭ în seminar, presupunem pe un tĕnêr destul de desvoltat, dacă nu prin etate, cel puţin prin instrucţiune maĭ îndelungată. Aşa dar, şi din acest punct de vedere vĕ rog, să admiteţĭ propunerea ce facem. Eŭ am pregătit tot de-odată şi modificarea ce s'ar putea face la art. 4, care este următórea:

www.dacoromanica.ro

Articolul 4 din Regulamentul pentru conduita clerului în genere se modifică cum urmézi: „Etatea candidaților la intrarea în treptele ierarhice de diaconi și preoți se fixéză, pentru diacon 21 ani, iar pentru preot 24 ani împliniți“.

Prin urmare, vedeți, că prin acéstă modificare se prevede pentru diaconi vârsta de 21 ani, iar pentru preoți vârsta de 24 ani.

I. P. S. Mitropolit Primat: Modificările privesc pe comisiune.

P. S. Episcop al Romanului: Apoi, până acum noi n'am ales nici o comisiune.

I. P. S. Mitropolit Primat: N'am ales, dar trebue să alegem una.

P. S. Episcop al Hușilor: I. P. Sânte! După art. 37 adițional din regulamentul interior al S-tului Sinod, acéstă propunere, care se face pentru schimbarea unui art. din regulament, fiind-că propunerea s'a luat în considerațiune, trebue trimisă la o comisiune specială.

P. S. Episcop al Rîmnicului: Am cerut cuvêntul să rog pe S-tul Sinod, ca în cestiunea acésta să nu mai aplicăm prescripțiunile regulamentului; și iată pentru ce: Acésta este o cestiune cunoscută tuturor, și mergerea propunerei la comisiunea de petițiuni, n'ar aduce, de cât o întârziere a lucrărilor.

P. S. Raportor al comisiunei de petițiuni cunóște acéstă propunere și P. S. ne spune, că sunt cinci membri ai St. Sinod, carii aŭ subscris propunerea, și apoi, cum am mai ḑis, acésta este o propunere cunoscută de noi toți. Prin urmare, eŭ propun, ca modificarea art. 4 din Regulamentul pentru buna conduită a clerului să se discute acum și să se modifice în acéstă ședință, mai ales că acésta este cea din urmă ședință; afară numai, dacă D. Ministru are ceva de adaus la acéstă propunere.

D. Ministru al Cultelor. P.P. S.S. Părinți! Eŭ n'am absolut nimic de obiectat, din contra, sunt fórte mulțumit de acéstă propunere, pentru că cred, că este în conformitate cu noŭa lege, care s'a întocmit.

Din moment ce s'a fixat numĕrul și din moment ce se cere garanții de capacitate, pentru noi laici, tolerarea, garanția de vârstă este de prisos; așa, că dacă S-tul Sinod va schimba vârsta, pot să spun, că sancțiunea legală nu

www.dacoromanica.ro

va lipsi; şi pentru că S-tul Sinod n'are să se închidă astă-ḑĭ, cred, că comisiunea care se va alege póte să vină mâîne cu raportul spre a se termina acéstă cestiune.

P. S. Episcop al Râmniculuĭ: In urma celor spuse de D. Ministru, eŭ îmĭ însuşesc propunerea D-sale, rugând pe S-tul Sinod, ca să alegem comisiunea acum îndată.

P. S. Episcop al Romanuluĭ: Comisiunea trebue să se alégă din maĭ mulţĭ PP. SS. Membrî, ĭar nu din treĭ; fiind că noĭ, propuitoriĭ suntem iscălițĭ cincĭ, şi prin urmare comisiunea trebue să fie compusă cel puţin din cincĭ membri.

P. S. Episcop al Dunăreĭ-de-jos: Maĭ cu sémă în urma declaraţiuneĭ D luĭ Ministru, eŭ cred că trebue să urmăm conform Regulamentuluĭ. regulamentul prin art. sĕŭ adiţional 37 ḑice: „Orĭ când 5 membri vor socoti că este trebuinţă a se introduce vre-o modificare în regulamentul S luĭ Sinod, vor face o propunere subscrisă de dînşiĭ. Acéstă propunere se va citi în treĭ şedinţe succesive. După aceste 3 citirĭ, dacă S-tul Sinod, prin majoritatea de douĕ treimĭ, va lua propunerea în consideraţiune, o va trimite la o comisiune specială spre a se elabora un noŭ proect“. Prin urmare tóte cele-lalte carĭ le vom face noĭ acum sunt afară din regulament. S-tul Sinod va face ce va voi, dar eŭ pot afirma că nu suntem în regulament. Eŭ vĕ rog să ne ţinem de el.

I. P. S. Mitropolit Primat: Şi eŭ sunt de idee să urmăm conform regulamentuluĭ.

Pun dar la vot acéstă propunere după cum cere Art. 37 din Regulament.

S'a primit cu o majoritate de douĕ treimĭ.

Pun la vot propunerea P. S. Episcop al Râmniculuĭ de a se alege o comisiune specială.

S'a primit.

Acum vĕ rog să procedăm la alegerea comisiuneĭ care să vină mâine cu raportul în acéstă privinţă şi pentru acésta suspend şedinţa pentru 5 minute, pentru a ne înţelege.

Şedinţa se suspendă penru 5 minute.

— Şedinţa se redeşchide.

I. P. S. Mitropolit Primat: Resultatul votuluĭ.

Votanţĭ	14
Majoritate absolută	8
Bilete albe	1

www.dacoromanica.ro

Aŭ întrunit:

P. S. Episcop al Râmniculuĭ	13	voturĭ.
P. S. Episcop al Romanuluĭ	13	"
P. S. Arhiereŭ Valerian Rômnicénu	13	"
P. S. Arhiereŭ Dositeĭ Botoșenénu	13	"
P. S. Arhiereŭ Ieronim Ploeștėnu	13	"

Prin urmare PP. SS. Lor vor forma comisiunea pentru modificarea art. 4.

D. Ministru al Cultelor: P. P. S. S. Părințĭ! Dupe noua lege a cleruluĭ mirén, care este cunoscută de toțĭ, sunt două cestiunĭ, asupra cărora așĭ ruga pe S-tul Sinod să hotărască chiar din acéstă sesiune. Art. 42 saŭ 43, dacă 'mĭ aduc bine aminte, spune că regulamentul prevĕḑut în art. 12, adică la înființarea epitropiilor parohiale și art. 17 relativ la disciplina cleruluĭ, se va întocmi de Ministru împreună cu o comisiune din S-tul Sinod. Cred dar, că ar fi bine, ca S-tul Sinod să alégă chiar de acum acea comisiune, care în timpul vereĭ, să lucreze împreună cu noĭ la întocmirea aceluĭ regulament.

A doua cestiune este schimbarea parohiilor. Științĭ că S-tul Sinod la 1888, a fixat parohiile în mod provisoriŭ; și s'a hotărât ca acéstă întocmire de parohiĭ să se pótă schimba înainte de punerea legeĭ în aplicare, adică maĭ 'nainte de 1 Aprilie 1894, de către Ministru în acord cu S-tul Sinod.

Lucrarea acésta de schimbare din care va resulta o sporire a parohiilor, fie rurale, fie urbane, va fi făcută saŭ pregătită de o comisiune până la tómnă, pentru a fi votată în cea d'intâiŭ ședință a S-tuluĭ Sinod, ca înainte de 1894 să comunicăm comunelor urbane budgetul Statuluĭ, care aŭ să-l prevadă și în budgetul lor. Asemenea și Ministrul, ca să-șĭ facă budgetul anuluĭ viitor, trebue să știe care este numĕrul parohiilor fixate, și numĕrul preoților și al diaconilor din țéră. Cred că acéstă lucrare se va face cu siguranță.

Prin urmare, eŭ rog pe S-tul Sinod să alégă o comisiune, care împreună cu noĭ să lucreze până la tómnă, și acea lucrare a comisiuneĭ în sesiunea de tómnă s'o desbatem în S-tul Sinod, până ce vom ajunge la o înțelegere ca să stabilim parohiile urbane și rurale.

Acestea sunt cele două comisiunĭ pe care rog pe S-tul Sinod să le alégă; adecă comisiunea de la art. 12 și 17, și comisiunea pentru alcătuirea parohiilor urbane și rurale.

www.dacoromanica.ro

P. S. Episcop al Huşilor: Pentru comisiunea întâiŭ, rog pe S-tul Sinod să procedăm acum imediat, cât pentru comisiunea a doua, dupe ce se va face alegerea primeĭ comisiunĭ, vĕ rog să-mĭ daţĭ cuvêntul, să vorbesc asupra comisiuneĭ celeĭ de a doua, cum trebue să fie formată.

De o cam dată, vĕ rog, să procedem la alegerea primeĭ comisiunĭ.

P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos: N'am vĕḑut legea pentru clerul mirean promulgată; şi dar gândesc că a alege o comisiune prevĕḑută de acéstă lege, este o lucrare prematură. Altă cestiune însă mĕ preocupă pe mine şi anume, că după disposiţiunea aceleĭ legĭ, trebue ca S tul Sinod să alégă o comisiune de 3, 4 saŭ 5 membri, dupĕ cum va crede, care să lucreze împreună cu D. Ministru la elaborarea aceluĭ regulament. Dar S-tul Sinod nu va şti nimic de acel regulament. S-tul Sinod va veni tot-déuna în faţa unuĭ fapt împlinit. Eŭ cred dar, că S-tul Sinod nu póte să procédă la alegerea uneĭ atarĭ comisiunĭ, pentru că S tul Sinod trebue să ştie de maĭ 'nainte tot conţinutul unuĭ asemenea regulament, care se raportă aşa de aprópe la administraţiunea bisericeĭ.

Prin urmare, eŭ rog pe S tul Sinod şi pe D. Ministru, ca regulamentele ce se vor face înainte de a se fi întărit şi confirmat de Majestatea Sa Regele, să fie citite în S-tul Sinod şi aprobate şi de noĭ. Orĭ ce altă decisiune prin care s'ar înlătura S-tul Sinod din drepturile sale este o atingere până la prerogativele acestuĭ scop. Vĕ rog dar să primiţĭ umila mea propunere ce vĕ anunţaĭ.

P. S. Episcop al Râmniculuĭ: Cererile P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos le găsesc şi eŭ temeinice, dar numaĭ din punctul de vedere al formeĭ. Formal vorbind, aşa ar fi; să se promulge legea, după ce se va fi votat de corpurile legiuitóre, să se tipăréscă şi prin Monitor; şi atuncĭ avem ceea ce se chiamă o lege complectă din punctul de vedere şi al formeĭ. Tot ast-fel şi în ce priveşte cestiunea a doua, eŭ nu mĕ pot uni cu vederile P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos. De aceea eŭ voiŭ arĕta părerile mele în aceste cestiunĭ, rĕmânênd ca S tul Sinod să hotărască între propunerea P. S. Sale şi a mea.

Când D. Ministru ne spune, că legea nu are nicĭ o împedecare şi că ea se promulgă; de altă parte, când noĭ, ceĭ opt membri din S-tul Sinod, cariĭ am luat parte la

www.dacoromanica.ro

votarea legeĭ în Senat, cunóştem tóte prescripţiunile şi tóte amănuntele aceleĭ legĭ, iar ceĭ-lalţĭ membri aĭ S-luĭ Sinod o cunosc din publicările eĭ de până acum; de aceea eŭ declar în numele celor ce aŭ luat parte în Senat, că cererile D-luĭ Ministru sunt întemeiate şi S-tul Sinod este dator să dea acum D-luĭ Ministru acea comisiune, care împreună cu D-sa, saŭ cu delegaţiĭ D-sale, să elaboreze regulamentele pentru punerea în aplicare a art. 12 şi 17 din legea pentru îmbunătăţirea sórteĭ cleruluĭ parohial.

Propunerea P. S-luĭ Episcop al Dunăreĭ de jos aşĭ fi împărtăşit-o şi eŭ fară restricţiune şi n'aşĭ fi maĭ luat cuvêntul în contra eĭ, dar numaĭ în casul, când S-tul Sinod ar fi la începutul sesiuneĭ sale, saŭ când el, S-tul Sinod ar fi fost permanent şi cu atribuţiunĭ administrative, ca în alte ţărĭ ortodoxe; atuncĭ aşĭ fi înţeles şi eŭ să spun D-luĭ Ministru, de a îndeplini şi acéstă lipsă de formă, adecă publicarea legeĭ prin Monitorul oficial şi după îndeplinirea formeĭ să păşim la alegerea comisiuneĭ. Nu. Noĭ sîntem póte în ultima şedinţă a acesteĭ sesiunĭ; D. Ministru ne-a spus, că legea nu are nicĭ o pedică pentru promulgarea eĭ; de aceea eŭ nu înţeleg pentru ce am maĭ sta pe gândurĭ şi nu am da comisiunea, cerută de D. Ministru. Să păşim prin urmare acum chiar la alegerea comisiuneĭ cerute, pentru ca împreună cu D. Ministru, saŭ cu delegaţiĭ D-sale, să elaboreze până la tómnă regulamentele cerute de art. 12 şi 17 din legea pentru îmbunătăţirea sórteĭ cleruluĭ parohial.

Vin acum la a doua cestiune din propunerea P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos. P. S. Sa cere, ca lucrarea, ce se va face de comisiune împreună cu D-l Ministru, să fie supusă deliberarilor S-luĭ Sinod. Nu ştiŭ dacă D. Ministru, care este apărătorul legilor între noĭ, nu ştiŭ ḑic, dacă D-sa va primi acésta; dar nicĭ eŭ ca cleric n'aşĭ cere-o, când maĭ ales ştiŭ, că nu este în consens cu legea. Aşa dar faţă cu tecstul legeĭ, care este categoric în acéstă privinţă, nu puteam face alt-ceva, de cât să alegem o comisiune compusă din bărbaţĭ de încredere; să alegem pe bărbaţiĭ aceia carĭ credem că represintă ideile şi sentimentele nóstre ale tuturora, şi acea comisiune împreună cu D. Ministru să elaboreze regulamentele cerute de lege.

I. P. S. *Mitropolit Primat*: PP. SS. Părinţĭ! Fiind-că

www.dacoromanica.ro

suntem în ajunul închidereĭ sesiuneĭ S-luĭ Sinod şi legea cleruluĭ este în ajun de a se promulga, şi fiind-că aceste regulamente sunt necesariĭ, eŭ cred din parte'mĭ, că nu maĭ este loc de vorbă, ci să procedăm la alegerea aceleĭ comisiunĭ care să prepare regulamentele. Lucrarea comisiuneĭ va fi supusă la tómnă, aprobăreĭ S-luĭ Sinod şi atuncĭ va fi cunoscută de toţĭ; şi acésta cred că complineşte óre cum şi dorinţa P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos.

P. S. *Episcop al Dunăreĭ de jos*: Nu, nu. Nu complineşte ideia mea.

I. P. S. Mitropolit Primat: Aşa dar, vĕ rog, să procedem la alegerea comisiuneĭ. Suspend şedinţa pentru cincĭ minute.

—Şedinţa se suspendă pentru cincĭ minute.

—Şedinţa se redeşchide şi se procede la alegerea comisiuneĭ prin vot secret.

I. P. S. Mitropolit Primat: Resultatul votuluĭ este:

Votanţĭ	14.
Majoritatea absolută	8.
Voturĭ esprimate	13.
Bilete albe	1.

Aŭ întrunit:

I. P. S. Mitropolit Primat . . . . 13 voturĭ
P. S. Episcop al Rîmniculuĭ . . . 13 „
„ „ „ Huşilor . . . . . 13 „

P. S. Episcop al Rîmniculuĭ: Să se comunice D luĭ Ministru alegerea comisiuneĭ.

I. P. S. Mitropolit Primat: Se va comunica D-luĭ Ministru spre ştiinţă.

P. S. Episcop al Huşilor: Acum pentru că trebue să alegem o comisiune, care să revadă împărţirea parohiilor, eŭ întreb cum avem să formăm acea comisiune? Din sânul nostru al S-tuluĭ Sinod? Dacă vom alege comisiunea din S tul Sinod, acea comisiune trebue să cutreere toată ţara, să vină la faţa loculuĭ şi să vadă care parohie trebue mărită şi care micşorată; aşa că are să facă o nouĕ împărţire a parohiilor. Acéstă lucrare după mine este imposibilă.

Prin urmare eŭ aş crede că acéstă revisuire a parohiilor vechĭ, să se facă de către Episcopul respectiv saŭ de persónele care le are în administraţie, adecă de protoereĭ împreună cu prefectul respectiv; căcĭ alt-tel nu se póte.

Acea lucrare a revedereĭ vechilor parohiĭ făcută de pro-

www.dacoromanica.ro

toiereĭ împreună cu prefectul respectiv, Episcopul o va aduce la tómnă la S-tul Sinod pentru a se lua o decisiune asupra eĭ. Eŭ cred că numaĭ aşa s'ar putea face. Dacă însă se va găsi un alt mijloc maĭ lesnicios, ar fi maĭ bine.

P. S. Episcop al Rômniculuĭ: S-tul Sinod, în cestiunea împărţireĭ bisericilor şi a creştinilor orthodoxĭ pe parohiĭ ş'a dat cuvêntul sĕŭ prin acel memorabil raport din 1888 al comisiuneĭ, alésă pentru acest scop, şi pe acest raport s'a întemeĭat şi D. Ministru, când a alcătuit proectul de lege pentru îmbunătăţirea sórteĭ cleruluĭ. Prin acel raport s'aŭ stabilit de către S tul Sinod nişte norme, dupre care comisiunea de atuncĭ a lucrat împărţirea parohiilor. Nu voiŭ cita aci pe tóte acele norme, dar voiŭ cita două dintr'ênsele carĭ sunt esenţiale, şi de carĭ sunt sigur, că s'a condus comisiunea; ḑic numĕrul parohienilor şi distanţa dintre sate. Dacă însă nu s'a ţinut sémă pretutindenea şi de către toţĭ P.P. S.S. Chiriarhĭ de acele norme, stabilite de către St. Sinod, acésta este alt-ceva, dar comisiunea, pe carea a ales'o S tul Sinod, s'a ţinut de dênsele, şi prin urmare noĭ prin acel raport, avem o lucrare maĭ mult saŭ maĭ puţin definitivă. Acum, avênd lucrarea de la 1888, cum o numesc eŭ definitivă; trebuind ca să se vadă din noŭ şi să se observe, dacă acea lucrare s'a făcut în marginele normelor, stabilite de către S-tul Sinod, cred că nu e trebuinţă să primim propunerea P. S. Episcop de Huşĭ, ca să trimetem din noŭ cestiunea la P.P. S.S. Chiriarhĭ, spre a face o nouă împărţire a parohielor, şi să-şĭ dea din noŭ opiniunea, cum trebuesc ele împărţite.

Dacă S-tul Sinod prin P.P. S.S. membri şĭ-a dat opiniunea sa definitivă, acum nu ne maĭ rĕmâne de cât ca o comisiune, alésă din sinul S-tuluĭ Sinod, să lucreze împreună cu D. Ministru, pe baza elementelor stabilite de către S-tul Sinod, şi cuprinse prin raportul citat, precum şi pe basa altor elemente ce se va crede, că sunt de trebuinţă. Ştiŭ de pe acum, şi eŭ prevĕd cu P. S. Episcop de Huşĭ, că comisiunea nóstră are să întîmpine nedomirirĭ în multe locurĭ, şi că ea are să aĭbă trebuinţă de a se pune în corespondenţă cu Chiriarhiĭ, cerênd esplicaţiunĭ asupra nedomiririlor ce are se întîmpine. Aceste aŭ să fie nişte corespondenţe prealabile din lucrarea comisiuneĭ, pe care le va stabili ea în sînul seŭ, pentru a aduce la îndeplinire prescripţiunile votate prin ştiuta lege de către corpurile legiuitóre.

www.dacoromanica.ro

Şi pentru ca să-mĭ formulez opiniunea mea maĭ precis, propun, ca să alegem acum o comisiune specială, saŭ să dăm acéstă însărcinare tot comisiuneĭ, ce are să lucreze regulamentele, pentru ca împreună cu D nul Ministru, să ficseze şi pre basa datelor economice parohiile din tot cuprinsul Regatuluĭ. Acest plan şi împărţire de parohiĭ are să vină în S-tul Sinod, şi împreună cu D. Ministru să ficseze şi pe baza datelor economice parohiele din tot cuprinsul Regatuluĭ. Acest plan şi întocmire de parohiĭ are să vină în S tul Sinod şi înpreună cu D. Ministru şi noĭ toţĭ, să stabilim printr'un vot special, numĕrul şi circumscripţiunea fie-căreĭ parohiĭ din tótă ţara.

P. S. Episcop al Romanuluĭ: Mĕ unesc şi eŭ cu propunerea P. S. Episcop de Rîmnic, însă cu o mică observare, ca după acum chĭar, orĭ comisiunea, orĭ S tul Sinod, să comunice Episcopilor ca să aĭbă grijă ca prin protoĭereiĭ respectivĭ, să dea informaţiunĭ anume, care sunt parohiele acelea prea marĭ saŭ prea micĭ, precum şi asupra modificărilor ce este necesitate a se face. Să nu se facă din noŭ împărţirea de parohiĭ, ci numaĭ acelea ce sunt absolut necesar a se schimba, căcĭ cunosc eŭ în eparhia mea două sate, în depărtare de 10 kilometri unul de altul, trecênd prin mijloc şi o apă mare, aşa că e imposibil ca acolo să se facă o singură parohie.

P. S. Episcop al Huşilor: Póte să fie bună ideĭa P S. Episcop de Rîmnic, dar eŭ încă nu vĕd posibilitatea practică, de a se putea reface lucrarea aşa cum trebue, şi dic reface pentru că ea în adevĕr trebue refăcută, fiind-că noĭ când am făcut împărţirea de parohiĭ, am avut altă normă; am creat parohĭ cu un ajutor, douĭ şi treĭ, şi după legea de astă-dĭ, nu este de cât parohie cu un singur paroh.

Prin urmare, vedeţĭ aci este cestiunea de a se şti din noŭ, fie prin protoĭereŭ însoţit de prefect, saŭ orĭ-cine se va găsi, nu insist asupra acestuĭ punct; dar trebue să se vadă la faţa loculuĭ posibilitatea preotuluĭ, dacă el póte căuta cu cele religióse, cutare saŭ cutare cătun. Şi când se va constata la faţa loculuĭ tóte acestea, atuncĭ să dicem: acésta este o parohie.

Dar fără acéstă ştiinţă nu ştiŭ ce va face acea comisiune, care se va rândui de S-tul Sinod; trebue să'şĭ formeze altă normă şi norma este deja dată prin lege, pentru că în lege se spune, că de şi se hotăraşte pentru comunele urbane,

www.dacoromanica.ro

însă pentru comunele rurale se ḑice pe cât va fi posibil comunelor să se ficseze circumscripțiunea parohielor. Acum, cam ce are să facă comisiunea acésta a S tuluĭ Sinod?

Numaĭ dacă toțĭ Episcopiĭ respectivĭ îĭ va trimete nouĭ acte cum s'a trimes în cel-l-alt rând, de împărțirea făcută la fața loculuĭ, numaĭ după acele acte trebue să lucreze comisiunea de aci. Alt-fel eŭ nu vĕd posibilitate.

P. S. Episcop al Rîmniculuĭ: Am vĕḑut, că P. S. Episcop de Roman și maĭ ales cel de Hușĭ, nu se unește cu propunerea mea, de și am observat că P. P. S. S. Lor sunt de acord cu mine. Eŭ vĕ aduc aminte cele ce am ḑis. Pentru a accelera lucrările și a se face maĭ curênd împărțirea parohiilor, noĭ avem elementele trebuitóre și am maĭ ḑis, că alegêndu-se comisiunea respectivă, ea are să se pună în corespondență cu I. I. P. P. S. S. Mitropolițĭ și cu P. P. S. S. Episcopĭ eparhioțĭ.

P. P. S. S. Episcopĭ de Roman și de Hușĭ aŭ ridicat obiecțiunea că are să fie trebuință întru acésta de o corespondență prea mare. Dar acésta e grija comisiuneĭ. Ea are să țină corespondențe prealabile cu P. P. S. S. Chiriarhĭ, precum și corespondențe ulterióre. Ea va vedea și va ști de ce are trebuință în lucrarea sa pentru înlăturarea nedumeririlor.

Să presupun și eŭ că comisiunea nu s'a înconjurat de tóte elementele trebuitóre, pentru a face o împărțire bună. Dar propunerea mea, și chiar a D-luĭ Ministru, a fost făcută în sensul acesta, ca acéstă lucrare a comisiuneĭ să se aducă în S-tul Sinod, și aicĭ Chiriarhiĭ să vină cu elemente nouĭ, pentru a arăta lacunele lucrăreĭ; și să arate că aci s'a făcut cutare saŭ cutare greșală, și decĭ să se îndrepteze.

De aceea pentru a doua óră rog pe S-tul Sinod să priméscă acéstă propunere, căcĭ cu chipul acesta se acceleréză lucrul, fără a se aduce vre-o străgănire lucrărilor. Cu propunerea P. P. S. S. preopinențĭ, de a se face lucrările pentru fixarea parohiilor, la sesiunea de tómnă, adecă în decursul luneĭ Octombrie, se póte întâmpla ca să vină timpul pentru formularea budgetelor pe anul financiar 1894 și lucrarea acésta să nu fie gata. Incă o-dată maĭ ḑic, cu propunerea ce fac eŭ comisiunea va aduna până la tómnă tóte elementele, va lucra împărțirea bisericilor pe parohiĭ și S-tul Sinod în câte-va ședințe îșĭ dă ultimul sĕŭ cuvênt.

www.dacoromanica.ro

D. Ministrul al Cultelor: Am ascultat discuţiunea ce s'a urmat până aci, şi mărturisesc S-tuluĭ Sinod că aveam şi eŭ óre-carĭ îndoelĭ în privinţa acesteĭ cestiunĭ.

Dar P. S. Episcop de Râmnic are dreptate şi iată pentru ce: Legea dice că alcătuirea parohiilor se va putea modifica de S-tul Sinod în acord cu Ministru. Cu alte cuvinte, dacă nu se va împlini acest acord, rĕmâne alcătuirea cum s'a făcut la 1888.

Cu toţiĭ cred că cunóşteţĭ, că acéstă alcătuire trebue modificată, dar de asemenea declar că trebue modificată până la 1 Noembrie, căcĭ trebue să facem şi noĭ şi comunele budgetul, şi trebue să ştim maĭ d'inainte cheltuelile care trebue să le înscrim. Acéstă lucrare nu este o lucrare uşóră şi dacă ar trebui să o facem de a capo, nu ajungem până la 1 Noembrie.

Este maĭ mult vorba d'a se tăia unele parohiĭ în două, de a se înmulţi numĕrul parohiilor şi acéstă înmulţire este o cestiune financiară. De sigur că nu o să iasă o alcătuire care să mulţuméscă pe tótă lumea, este adevĕrat, dar să ne apropiem maĭ mult de drept şi de ceea ce e posibil.

Dacă vom aştepta până la tómnă, la sesiunea S-tuluĭ Sinod, o să ne găsim d'a capo cu tótă problema şi o să fim siliţĭ să luăm comună cu comună, parohie cu parohie, pe datele pe care le avem şi numĕrul credincioşilor şi numĕrul cătunelor, şi distanţa maĭ mulţ saŭ maĭ puţin aproximativă, căcĭ avem şi distanţele.

Datoria mea ar fi fost să viŭ cu un proiect şi să dic: iată ce propunem noĭ, şi să discutăm ceea ce este de făcut. Dar eŭ cred, ca nu aşĭ putea să fac acest proiect pe care S-tul Sinod póte să-l priméscă saŭ să-l modifice.

Prin urmare, comisiunea ce o veţĭ alege, va face o singură lucrare preparatorie, şi dacă S-tul Sinod o va primi atuncĭ va numi o comisiune care să esamineze acest proect, şi acolo se vor duce toţĭ ceĭ interesaţĭ, toţĭ capiĭ de eparhiĭ, şi toţĭ vor vedea împreună dacă proectul este bun, şi cine va fi în comisiune va căuta să facă în eparhia luĭ parohiele maĭ micĭ şi ast-fel cu toţiĭ vom ajunge să tăem, căcĭ fie-care nu vrea să facă de cât ceea ce e bine şi folositor.

De aceea cred că e maĭ practic şi înlesneşte lucrarea, ca S-tul Sinod să bine-voiască a însărcina fie altă comi-

www.dacoromanica.ro

siune, fie pe acésta care a ales-o, care împreună cu noĭ să lucreze până la Octombrie un proect, ca ast-fel să avem o basă pe care să discutăm în sesiunea de tómnă a Sântuluĭ Sinod.

Și adevĕrata lucrare atuncĭ se va face de sigur, căcĭ acéstă comisiune se va pune în relațiune cu toțĭ episcopiĭ, acolo unde nu va avea informațiunĭ, va cere și de la autoritățile civile. Maĭ avem o lucrare care póte ajuta pe comisiune. Avem lucrarea statistică în care este tótă populațiunea copiilor aproximativ, avem harta Statuluĭ Major al armateĭ, ca să ne dăm sémă și de accidentele care există după cum spunea P. S. Episcop de Roman.

Dar până atuncĭ maĭ cred un lucru. Sper că până la Septembrie să am statistica preoților din țară, cu anul naștereĭ, cu locul unde este hirotonisit, și timpul de când este hirotonisit, precum și studiele ce a făcut, căcĭ cum o să puĭ léfă pentru atâțea preoțĭ, dacă nu voiŭ ști care este cu patru clase, care cu șépte clase și care cu licență, căcĭ avem până acum treĭ statisticĭ și tóte se d osibesc una de alta.

Cu tóte aceste lucrărĭ, cu lucrarea comisiuneĭ, cu ajutorul pe care autoritățile administrative îl va da, și cu lămuririle ce se va da la fie care minut de Episcopĭ; putem să ajungem la Octombrie să vĕ presentăm o lucrare nu perfectă dar acceptabilă, și pe care S-tul Sinod discutând-o o va primi saŭ modifica, dar până la Octombrie e bine ca să terminăm.

P. S. Episcop al Hușilor: Cer cuvêntul.

I. P. S. Mitropolit Primat: Ațĭ vorbit deja în acéstă cestiune, și regulamentul nostru prevede că: nicĭ un membru nu póte vorbi de două orĭ în aceeașĭ cestiune, afară numaĭ dacă S-tul Sinod va încuviința. Regulamentul trebue păstrat strict.

P. S. Episcop al Romanuluĭ: Vĕ mulțumim pentru acéstă mĕsură.

—Se consultă S-tul Sinod dacă să se dea cuvêntul P. S. Episcop de Hușĭ pentru a doua óră și se admite.

S. Episcop al Hușilor: Am dis că ideia P. S. Episcop de Râmnic e bună, și se susține și de P. S. Episcop de Roman, dar eŭ unul vĕ declar, că dacă așĭ fi în comisiune nu așĭ putea lucra nimic, până nu așĭ avea nuoĭ informațiunĭ de la Episcopul respectiv. El să-mĭ spună întâiŭ care

www.dacoromanica.ro

sunt necesităţile locale şi unde trebue micşorată parohia; fără acestea nu pot face eŭ, ca membru în comisiune, nicĭ o lucrare. Acum dacă comisiunea are să fie autorisată ca să ţină corespondenţă cu fie-care Chiriarh, şi Chiriarhul respectiv să-ĭ dea informaţiunĭ, căcĭ numaĭ prin informaţiunile Episcopilor póte lucra comisiunea. atuncĭ e bine şi va lucra după informaţiunile care i se vor da de Episcopĭ.

P. S. Episcop al Dunăreĭ de-jos: De la început P. S. Episcop de Huşĭ a spus că propunerea care s'a făcut e imposibilă de realisat aşa cum se propunea

Legea care s'a votat e categorică, ea a reformat în totul hotărârea S tuluĭ Sinod în privinţa parohiilor, nu a admis de cât preoţĭ parohĭ. Ea a admis pentru comunele rurale cât e posibil comuneĭ, iar pentru comunele urbane numĕrul de 400 familiĭ.

Prin urmare, este tot de refăcut nu maĭ este vorba de a tăia douĕ comune este de a le reface, pentru că trebue să căutăm noĭ să vedem, dacă în adevĕr în parohia cea nouă care se va hotărâ în comunele rurale va putea preotul să satisfacă serviciile religióse.

Pentru aceste motive rog pe S-tul Sinod să procedeze şi acum cum a procedat la 1888, când D. Ministru de atuncĭ Maiorescu, a cerut o lucrare, de asemenea natură, să însărcineze pe Chiriarhĭ ca în sesiunea de tómnă să ne aducă tóte noţiunile necesare pentru acésta, şi S-tul Sinod atuncĭ va numi o comisiune care va lucra şi ne va spune ce se póte face.

De almintrelea eŭ vĕ asigur de un lucru, de acum: aveţĭ să alegeţĭ comisiunea să se pună în corespondenţă,— lasă că pe vară nu ştiŭ cine va sta de corespondenţă, căcĭ nu va avea nicĭ ómenĭ necesarĭ, — şi ce corespondenţă, când îĭ trebue Episcopuluĭ douĕ lunĭ de ḑile să céră ştiinţele necesare din eparhie, în cât comisiunea nu are să facă nimic. Maĭ bine este să însărcinăm pe Chiriarhĭ să ne aducă tabloŭ şi atuncĭ comisiunea ce se va alege de S-tul Sinod împreună cu D. Ministru va hotărâ ce va crede de cuviinţă.

Dacă credeţĭ că ceea ce voiţĭ a face, este maĭ uşor, faceţĭ; dar cred că este nepractic şi nu are să aducă nicĭ un resultat.

I. P. S. Mitropolit Primat: Sunt douĕ propunerĭ: una a P. S. Episcop de Râmnic şi alta a P. S. Episcop de Huşĭ.

www.dacoromanica.ro

Pun decĭ la vot propunerea P. S. Episcop de Hușĭ ca cea maĭ depărtată, ca adică; să se însărcineze Chiriarhiĭ eparhielor respective, ca să aducă nuoĭ tablourĭ pentru sesiunea de tómnă.

—Se pune la vot propunerea P. S. Episcop de Hușĭ și se respinge.

—Se pune la vot propunerea P. S. Episcop de Râmnic și se primește.

P. S. Episcop al Râmniculuĭ: Am ales o comisiune. Propun decĭ ca tot acea comisiune să priméscă și acéstă însărcinare.

—Se pune la vot acéstă propunere și se primește.

I. P. Mitropolit Primat: Ne maĭ fiind nimic la ordinea ḑileĭ ridic ședința.

—Ședința se ridică la orele 3½, anunțându-se cea viitóre pentru a doua ḑi la orele 2 p. m.

Președinte, Ghenadie Mitropolit Primat.

† Secretarĭ: { *Ioanichie Bacaónu.* *Dionisie Craioveanu.*

Ședința de la 26 Maĭ 1893.

—Ședința se deschide la orele 2 p. m. sub președenția I. P. S. Mitropolit Primat.

—Se face apelul nominal și rĕspund presențĭ 14 P.P. S.S. membri, fiind absent I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ.

—P. S. Arhiereŭ Dionisie Craioveanu citește sumarul ședințeĭ precedente.

P. S. Episcop al Rîmniculuĭ: I. P. S. Președinte! Am cerut cuvêntul și nu mĕ pricep cum se vorbesc asupra sumaruluĭ. In adevĕr, regulat ar fi ca să cer rectificarea locurilor, neesprimate bine, dupĕ cum am luat cuvêntul și erĭ asupra sumaruluĭ, și am cerut o rectificare; lucru ce nu s'a făcut. P. S. Secretar, să mĕ erte, nu'șĭ ține un fel de note despre ceea ce vorbesc membriĭ S-tuluĭ Sinod, și atuncĭ sumarul s'ar face fórte ușor. Eŭ, dupre cât vĕd, P. S. Secretar nu ne-a citit un sumar, ci a voit să ne facă un proces-verbal dupre modelul celuĭ care l'a făcut maĭ deunăḑĭ; adecă a voit să înșire tótă discuția ședințeĭ de erĭ cu amăruntimele eĭ. Dar să-mĭ dea voĭe să-ĭ spun frățește, că

www.dacoromanica.ro

de la începutul sumaruluĭ şi până la sfârşit eŭ n'am audit nimic din cele ce eŭ am vorbit, asemenea am observat şi la cuvêntările celor-l-alţĭ membri. De aceea, eŭ, vĕdênd că nu se póte face rectificărĭ în acest sumar, cer ca să se prefacă, rĕmânênd a ni se ceti în şedinţa viitóre.

I. P. S. Mitropolit Primat: Noĭ trebue să fim recunoscĕtorĭ P. S. Secretar pentru ostenéla ce ş'a dat, fiind-că a făcut sumarul într'un timp aşa de scurt, aşa că nicĭ chĭar notele stenografilor nu s'aŭ putut termina repede, ca să se facă un sumar în regulă.

Eŭ sunt de părere, că sumarul care ni s'a citit, şi care încă maĭ are lipsă de ceva ca să pótă fi complect, să'l primim, cu o condiţiune, ca, atât sumarul din şedinţa trecută cât şi acesta să se facă în adevĕratele condiţiunĭ ale unuĭ sumar.

Pun dar la vot sumarul cu condiţiunea ca să se modifice, după cum s'a cerut.

—S'a primit.

P. S. Valerian Rîmniceanu, raportor, citeşte raportul comisiuneĭ de petiţiunĭ relativ la călugărirea frateluĭ Mihaĭ Stefănescu din monastirea Cernica, efectuată în cas de bólă, şi care a luat numele de Ghedeon.

S-tul Sinod aprobă călugărirea.

—Idem, raportul comisiuneĭ relativ la cererea locuitorilor din comuna Siliştea, jud. Mehedinţĭ, în următórea cuprindere:

Inalt Prea Sânţite Stĕpâne!

Comisiunea de petiţiunĭ a S-luĭ Sinod luând în observare suplica subscrisă de 221 locuitorĭ din comuna Siliştea, judeţul Mehedinţĭ, confirmată de Primăria locală sub No. 134 din 6 ale curenteĭ, a vĕdut ca petiţionariĭ se plâng că parohia lor Siliştea ar fi rĕu aranjată după cum este astă-dĭ şi se rógă S-luĭ Sinod să ia disposiţiunĭ a se despărţi în două parohiĭ, după cum cuprinde două comune politice, adică Siliştea şi Isverna, pe următórele motive.

1) Că întréga parohie cuprinde 650 familiĭ preserate pe un teritoriŭ de 12 kilometre lungime şi 6 kilometre lăţime cu 5 bisericĭ şi anume: patru cătune cu treĭ bisericĭ în comuna Siliştea, cu o populaţiune de 320 familiĭ

www.dacoromanica.ro

şi două cătune cu două bisericĭ în comuna Isverna, cu o populaţiune de 330 familiĭ, este posiţiunea loculuĭ muntósă, cuprindênd cele maĭ de margine comune, lânga graniţa ţěreĭ la apa Cerna, despărţite cătunele unul de altul prin văĭ, dealurĭ şi ape. Sunt şi locurĭ prăpăstióse care nu se pot străbate nicĭ vara nicĭ iarna de cât cu cea maĭ mare greutate.

2) Că până acum doĭ anĭ ar fi avut patru preoţĭ care abia le putea satisface trebuinţele religióse în tótă acéstă parohie, pentru că maĭ mulţĭ dintre preoţĭ ar fi şedênd şi vara şi iarna cu familiĭ cu tot pe la conace depărtare de centru peste tótă întinderea hotaruluĭ, fiind că numaĭ aşa s'ar fi putênd agonisi hrana dilnică din mica lor agricultură şi creşterea vitelor; şi că aceĭ doĭ preoţĭ actualĭ rĕmaşĭ după mórtea altor doĭ ce aŭ maĭ avut, de şi sunt tinerĭ şi activĭ, nu ar fi putut ajunge pe la tóte locurile în casurĭ de bóle şi alte serviciĭ urgente.

3) Că după noua lege ar fi ameninţaţĭ să rĕmână cu un preot în tótă parohia, ceea ce ar fi cu totul insuficient pentru eĭ şi posiţiunea locurilor lor muntóse.

4) Că o parohie mărită peste sémă prin contopirea a două cătune muntóse, n'ar putea avea alt efect de cât scurtarea vieţeĭ bieţilor preoţĭ prin alergăturĭ peste fire şi scăderea sentimentuluĭ religios în popor, precum nu s'ar fi putênd satisface serviciile la timpul oportun.

5) Că ar fi vĕdut în alte judeţe câte două parohiĭ formate dintr'o comună politică şi încă comună nu de munte ca la dênşiĭ; şi că eĭ ar fi prea rĕŭ condamnaţĭ să aibă două comune marĭ de munte, contopite într'o parohie; pentru că ceĭ ce aŭ aranjat ast-fel n'ar fi cunoscut posiţiunea loculuĭ şi nicĭ ar fi întrebat pe alţĭ cunoscĕtorĭ.

Suplicanţiĭ arată în fine că dênşiĭ ca popor de jos, dacă ţin cu drag la ceva în lumea acésta, este religiunea strămoşască, care singură a salvat scumpa nóstră ţéră şi pe strĕbunĭ în timpurĭ grele; se rógă prin urmare, a se ordona o cercetare locală care ar vedea că aŭ mare dreptate în cererea lor.

Comisiunea observând apoĭ tabloul de împărţirea parohielor ţereĭ format de S-tul Sinod în 1888, a vĕdut la judeţul Mehedinţĭ parohia Siliştea, că distanţa cătunelor acesteĭ parohiĭ de la centru ei în diferite direcţiunĭ este

www.dacoromanica.ro

de $10^1/_2$ kilometre şi No. locuitorilor de 390. Prin urmare o contradicere de pe loc cu arătările suplicanţilor.

De aceea comisiunea crede că S-tul Sinod n'ar putea lua o hotărâre decisivă în acéstă cestiune până n'ar asculta şi pe P. S. Eparhiot, carele a presidat la împărţirea parohielor după norma adoptată de S-tul Sinod. Şi pentru a se face o lumină clară în acéstă privinţă, este de opinie a se învita P. S. Sa să orânduiască o cercetare locală, la care ar fi bine să ia parte şi autoritatea civilă, precum Sub-prefectul plăşeĭ şi consiliul comunal, saŭ cel puţin primarul comuneĭ şi în urmă comunicându-se resultatul acesteĭ cercetărĭ, S-tul Sinod va putea a se pronunţa în cunoştinţă de causă.

Acest resultat cu respect se aduce la cunoştinţa S-luĭ Sinod spre a se lua în deliberare.

(ss) *Valerian Rîmniceanu.*
„ *Dosoteiŭ Botoşenénu.*
„ *Ieronim Ploeştén*u.

P. S. Episcop al Râmniculuĭ: I. P. S. Preşedinte! Comisiunea de petiţiunĭ văd, că a primit o regulă, care, până acum n'a fost întrebuinţată de către S-tul Sinod, şi anume regula, ca tóte cestiunile, relative la administraţia Eparhieĭ de Rîmnic să se discute în S-tul Sinod şi chiar să se ĭea o hotărâre în privinţa lor. Dacă acéstă măsură, propusă de raportorul comisiuneĭ, o primeşte şi S-tul Sinod, eŭ, sunt nevoit să observ, şi să spun de la început, că legea organică şi regulamentele S-tuluĭ Sinod, ba chiar şi canónele sunt tóte întórse pe dos, ca să nu dic despreţuite. Eŭ rog pe S-tul Sinod, ca asemenea cestiunĭ, precum şi tóte cestiunile disciplinare şi administrative, să se lase la apreciarea Chiriarhuluĭ respectiv, care în vederea împrejurărilor locale şi ale altor circumstanţe va resolva cestiunile ce-l privesc. Alt-fel introducem disordinea şi spiritul de nesupunere în administraţie şi acésta nu este bine.

De aceea, rog pe S-tul Sinod ca, cestiunea acésta ce priveşte regularea uneĭ parohiĭ, să fie trimisă la Episcopul respectiv, care asămanat hotărâreĭ, ce am luat ĭerĭ, are să ĭea în consideraţiune tóte cererile de asemenea natură şi eŭ o declar, că pot să maĭ fie şi altele, carĭ încă n'aŭ venit până acum la S-tul Sinod; acésta din causă, că altele aŭ fost normele regulăreĭ parohiilor la 1888.

www.dacoromanica.ro

P. S. Arh. Valerian Râmniceanu: Comisiunea de petiţiunĭ, cred că face un serviciŭ însemnat S-tuluĭ Sinod, punênd în relief lucrările ce sunt adresate S-luĭ Sinod, cum este cestiunea care se tratéză acum şi prin care locuitoriĭ judeţuluĭ Mehedinţĭ cer să li se facă dreptate, a li se împărţı parohia în două, căcĭ este mare. Acum nu ştiŭ de ce se motivéză P. S. Episcop al Rîmniculuĭ de ḑice, că noĭ ne atingem de administraţiunea Eparhieĭ. Aceştĭ locuitorĭ vin şi cer S-tuluĭ Sinod împărţirea parohieĭ în două, S tul Sinod trimite petiţiunea la comisiune, şi noĭ comisiunea suntem datorĭ să arătăm S-tuluĭ Sinod ceea ce credem. Acum P. S. vine şi ne bănueşte că în tóte cererile noĭ ne atingem de administraţia Eparhieĭ. Nu este adevĕrat. A fost numaĭ un singur cas în care un preot şi anume preotul Panaitescu a venit şi ni s'a plâns fórte dureros, că a fost obijduit şi judecat contra canónelor şi am cerut ca casul să fie cercetat din noŭ.

P. S. Episcop al Rîmniculuĭ: Atuncĭ trebue ca tóte cestiunile administrative să le aducem în cercetarea St. Sinod.

P. S. Valerian Rìmnicénu: Noĭ am fost datorĭ să ne dăm opiniunea, dar nu ne am atins de loc de administraţia Eparhieĭ. Noĭ, în acea cestiune ne-am dat opiniunea nóstră, şi basându ne pe anume articole am arătat, că este afară ḑin lege şi am cerut să ni se trimită dosarul; dar că ne-am atins de administraţiune, acésta nu este esact. Din contra noĭ am avut cel maĭ mare respect şi pentru S-tul Sinod şi pentru fie-care Episcop.

I. P. S. Mitropolit Primat: Eŭ cred, că lucrul stă aşa cum voiŭ avea onórea să vĕ spun.

Comisiunile sunt în dreptul lor, fiind-că sunt însărcinate de S-tul Sinod să-şĭ dea avisul lor asupra lucrărilor ce fac. Acum rĕmâne, ca S-tul Sinod să decidă dacă crede, că opiniunile din raport pe care le emană raportorul, sunt admisibile saŭ nu. Prin urmare, dacă aceste conclusiunĭ ale raportuluĭ comisiuneĭ nu sunt bune, S-tul Sinod póte să le respingă, ĭar dacă sunt bune, póte să le priméscă.

Acum în casul de faţă cu parohia, ea, dupĕ mine are calea eĭ legitimă, dar în tot casul S-tul Sinod trebue să se pronunţe asupra conclusiunilor raportuluĭ.

Acum, dupĕ cum a ḑis şi P. S. Episcop al Rîmniculuĭ, când vin asemenea cererĭ, trebuesc îndreptate Episcopuluĭ

www.dacoromanica.ro

respectiv, pentru că S tul Sinod s'a ocupat odată cu parohiile și acum nu maĭ are nevoĭe a se ocupa din noŭ de ele.

Dar în urma celor petrecute erĭ și în urma alegereĭ comisiuneĭ urméză, ca asemenea acte de asemenea natură să se trimită Episcopuluĭ respectiv, și el să le trimită comisiuneĭ, care îĭ va cere asemenea informațiunĭ, ca să se pótă forma tabloul de regularea parohiilor din noŭ. Acésta este, cred eŭ, calea cea maĭ regulată.

Acum în ceea ce privește conclusiunile raportuluĭ comisiuneĭ, rĕmâne ca S-tul Sinod să decidă dacă le primește saŭ le respinge.

Pun dar la vot opiniunea cea maĭ departată, care este a P. S. Episcop al Rîmniculuĭ.

P. S. Episcop al Dunăreĭ-de-jos: Este înteresat în causă.

I. P. S. Mitropolit Primat: Atuncĭ pun la vot opiniunea mea care este, că aceste acte să se trimită Episcopuluĭ respectiv.

S'a primit.

Prin urmare conclusiunile raportuluĭ aŭ cădut.

P. S. Episcop al Rîmniculuĭ, raportor, citește raportul comisiuneĭ ad-hoc pentru modificarea art. 4 din regulamentul pentru buna conduită a cleruluĭ în genere în cuprinderea următóre:

Inalt Prea Sânțite Președinte!

Comisiunea alésă de către S-tul Sinod în ședința de la 25 ale curenteĭ, și însărcinată a'șĭ da opiniunea sa asupra propunereĭ a 5 membri aĭ S-luĭ Sinod, care tinde la modificarea art. 4 din regulamentul pentru buna conduită a cleruluĭ, vine prin sub subsemnatul raportor a supune deliberăreĭ și hotărâreĭ S-tuluĭ Sinod resultatul cercetărilor sale

Comisiunea avênd în vedere că tóte legile țĕreĭ nóstre cât și ale altor state Europene consideră pe bărbatul ajuns la vîrsta legĭuită, adică la majorat, încă de la anul 21 al etățeĭ sale, și acésta pentru cuvêntul că viața culturală de adi a poporuluĭ este cu mult maĭ înaintată ca în trecut, și că prin urmare ea face pe om maĭ precoce, atât în raportul psihologic cât chiar și cu cel fisiologic; de altă parte știindu-se că istoria bisericéscă universală,

www.dacoromanica.ro

precum şi acea a Românilor în parte ne înfăţişéză indicii de hirotonii în diacon la vîrsta de la 16—18 ani; în preot de la 18 şi până la 20, ba chiar şi în cea de Arhiereŭ se permitea une ori, chirotonia la vîrsta de 25 ani; iar S-tul Sinod al Sântei Biserici Ortodoxe Române în şedinţa de la 11 Noembrie 1883 a primit ca n rmă de chirotonie în Diacon şi Preot, pentru candidaţi cu 4 clase seminariale vîrsta de 24 pentru Diacon şi cea de 26 ani pentru preoţi. Luându-se în băgare de sémă că legea seminariilor votată de către corpurile nóstre legiuitóre în sesiunile anului curent, cuprinde disposiţiuni după care biserica Română póte de acum avea candidaţi bine pregătiţi pentru treptele ierarhice la diaconie şi la preoţie încă la vîrsta de 21—22 ani cel mult.

Ţinênd sémă mai ales de consideratul că viitorii parohi ai sfintei nóstre biserici, să nu mai pótă îmbrăţişa altă carieră socială în timp de după absolvirea cursurilor până la intrarea lor în clericat; care carieră ar putea să le altereze şi să le impuţineze focul sacru cel atât de trebuitor misiunei apostolice a sacerdoţiului.

In sfîrşit ştiind că dacă Sf. canóne cer de la cel ce are a se hirotoni preot vîrsta de 30 ani, apoi acéstă preschimbare 'şi are începutul ei în Vechiul Testament, unde se cerea de la preot acéstă vîrstă în vederea sacrificiilor acelei legi şi a maturităţei omului din acele vremuri la o vîrstă mai înaintată, şi că daca Mântuitorul nostru Iisus Christos a îndeplinit acéstă prescripţiune a legei vechi, primind la vîrstă de 30 ani botezul şi începênd sacerdoţiul sĕŭ pentru mântuirea neamului omenesc la o vîrstă atât de înaintată, cuvêntul hotărâtor întru acésta este numai că el a voit să îndeplinéscă legea în acest punct, şi să răpéscă cărturarilor Iudei ori ce cuvênt de împotrivire la predicarea cuvêntului lui Dumnedeŭ.

Comisiunea intemeiată pe acest cuvênt, rógă pe S-tul Sinod prin subscrisul raportor ca art. 4 din Regulamentul pentru buna conduită a clerului să se modifice cum urméză.

Vîrsta candidaţilor la intrarea în treptele ierarhice ale diaconiei şi ale preoţiei să încépă de la majoratul civil.

(SS) *Innocentie Episcopul Romanului.*
„ *Arhiereŭ Ieronim Ploeştênu.*
„ *Raportor Ghenadie al Rîmnicului.*

www.dacoromanica.ro

P. *S. Arh. Valerian Râmniceanu :* Î. P. S. Preşedinte! Când ne am întrunit aséră, ca să deliberăm asupra hotărârei ce trebuea să luăm în acéstă cestiune, eŭ am făcut un proiect de raport şi l'am citit comisiuneĭ, ca să se vadă ideile mele, dar nu s'aŭ admis de ceĭ ce eraŭ presențĭ, şi dacă nu s'a admis, eŭ singur am propus de raportor pe P. S. Episcop al Rîmniculuĭ, şi pe urmă vom vedea. P. S. Sa a făcut raportul şi ne-a spus să ne adunăm ca să'l citéscă. Eŭ am venit maĭ 'nainte să mi-l arate şi mi-a respuns să fie toțĭ de față. După ce ne-am adunat toțĭ, ni s'a citit raportul, dar eŭ nu l'am admis; ci am rĕmas tot în ideile în care eram maĭ 'nainte şi cu mine s'a unit şi P. S. Dositeĭ Botoşenénu. După cum va vedea S-tul Sinod din cuprinsul eĭ, acésta este numaĭ o opiniune personală a mea, dar cu mine s'a unit şi P. S. Dositeĭ Botoşenénu, care a şi iscălit. Iată opiniunea mea:

OPINIUNEA A PARTE

Snb-semnatul membru al comisiuneĭ însărcinată cu cercetarea propunereĭ pentru micşorarea etățeĭ celor menițĭ la hirotonia de preoțĭ și diaconĭ;

Avênd în vedere art. 8 al legeĭ fundamentale pentru constituirea S tuluĭ Sinod al Sânteĭ Bisericĭ autocefale ortodoxe Române, carele dice: S tul Sinod al Sânteĭ bisericĭ autocefale ortodoxe Române, fiind membru al S-teĭ bisericĭ ecumenice și apostolice a rĕsăritului, al căreia cap este Domnul nostru Iisus Christos, păstréză și va păstra *unitatea* în *privința dogmelor* şi a canónelor ecumenice cu Biserica din Constantinopole.

Avênd în vedere că cestiunea vîrsteĭ preoților a fost discutată din cele maĭ vechĭ timpurĭ ale creștinismuluĭ, precum la Sinodul din Neocesaria și Cartagena încă de prin vécul al patrulea, și mĕsurile stabilite de acele sânte Sinóde, discutându se din noŭ, s'aŭ luat de normă de Sinodul al șéselea ecumenic, prin hotărârea universală care prin canonul 14 dice: Presviterul maĭ 'nainte de 30 anĭ să nu se hirotonisésc ă, măcar de ar fi om cu totul vrednic, și diaconul nu maĭ 'nainte de 25 anĭ. Se vede că și în acele timpurĭ s'aŭ făcut experiențe triste în acéstă privire, cum s'aŭ făcut şi la noĭ în țară, unde mulțĭ din ceĭ hirotonisițĭ prea tinerĭ, aŭ desprețuit acest sânt *mister* și *dar*

www.dacoromanica.ro

căpătat prin chemarea prea S-tuluĭ Duh, până a'l lepăda, şi a se întórce la alte cariere.

Avênd în vedere art. 4 al regulamentuluĭ S-tuluĭ Sinod al Sânteĭ nóstre sericĭ autocefale ortodoxe Române, pentru buna conduită a cleruluĭ în genere, carele dice: Este oprit în viitor a se ridica la treptele de preot saŭ diacon candidaţiĭ care n'ar avea vêrsta stabilită prin canóne, anume 25 anĭ pentru diacon şi 30 de anĭ pentru preot. Dacă însă vre-o esceptională nevoe ar cere a se face órecare pogorămênt la vêrsta canonisată de Sinóde, pentru hirotonie, acel pogorămênt nicĭ într'un cas să nu fie maĭ jos de 26 anĭ pentru preoţie; iar pentru diaconie 24 anĭ.

Sub-semnatul cunoscênd şi din practică greşala, ce se face cu hirotonia persónelor prea tinere; căcĭ am fost 14 anĭ protoereŭ în două judeţe şi am constatat că ceĭ maĭ mulţĭ preoţĭ viţioşĭ, sunt aceĭa care aŭ primit hirotonia într'o vârtsă inconscientă şi prea puţin încercată a vieţeĭ Mulţĭ până la vârsta de 30 anĭ întîmpină casurĭ nenorocite în familie, rĕmânênd vĕduvĭ, şi atuncĭ cădênd în disperare, se fac scandaloşĭ, alţiĭ fiind diaconĭ în asemenea triste casurĭ, nu se maĭ silesc a căpăta preoţia pentru greutatea respundereĭ eĭ spirituale.

In acéstă cestiune de mare însemnătate, aducêndu-mĭ aminte de mărturisirea publică ce am depus la primirea hirotonieĭ arhiereştĭ, verbal şi înscris, anume: Către acésta încă maĭ mărturisesc, că voiŭ conserva şi voiŭ observa cu sfinţenie, până la suflare cea maĭ de pe urmă: tóte canónele celor şépte sinóde ecumenice, şi a celor locale; învĕţăturile de D-deŭ purtătorilor părinţĭ, tradiţiunile S-teĭ Bisericĭ celeĭ drept măritóre de Rĕsărit, legile şi regulamentele S-luĭ Sinod al S-teĭ Bisericĭ Române Autocefale drept măritóre etc. etc.

Credênd că trebue să fiŭ ascultător S-lor Sinóde şi consecinte promisiunilor date, sunt de opinie ca vârsta pentru viitoriĭ noştri candidaţĭ de hirotonie, să rĕmâe fără schimbare acea canonică, cu esceptiunile adoptate de S-tul nostru Sinod la art. 4. din Regulamentul pentru buna conduită a cleruluĭ în genere.

Acéstă opinie cu respect vin a o supune apreciereĭ S-luĭ Sinod.

(ss) *Arhiereul Valerian.*

" *Dositeĭ Botoşenénul.*

www.dacoromanica.ro

P. S. *Episcop al Dunărei de jos*: I. P. S. Preşedinte! Noi ne găsim în faţa unei cestiuni fórte însemnate în biserica nóstră şi trebue neapărat s'o resolvăm într'un sens saŭ altul. De o vom resolva în sensul canonic, ne gasim în faţa acelieaşi dificultăţi în care ne-am găsit şi până acum; de o vom resolva în sens contrariŭ canónelor, este o resolvare anticanonică şi eŭ mě tem tot de-auna să calc canónele.

Canónele bisericei nóstre ortodoxe se înlănţuesc, se légă unul cu altul şi când rupi unul, desparţi şirul, şi nu se ştie dacă se mai póte lega şirul la loc.

S'a făcut de P. S. Episcop al Romanului o propunere, ca să se schimbe vârsta. Eŭ asupra acelei propuneri n'aşi avea nimic de ḑis după cum n'aşi avea de ḑis nici asupra conclusiunilor raportului. Conclusiunile şi ale propunerei şi ale raportului mi se par nişte afirmaţiuni ne basate pe istorie şi tradiţiunile bisericei nóstre.

Eŭ de când m'am făcut Arhiereŭ năzuesc ca să fac să crédă lumea, că canónele nu s'aŭ călcat nici odată; şi că dacă s'aŭ făcut devieri, acelea s'aŭ făcut în basa puterei duhovniceşti ce o are Chiriarhul; când deschide calea are duhovnicéscă putere să lege şi să deslege, dar lucrarea în contra canónelor pe mine mě înspăĭmântă; pentru că dacă tăem acum un canon, mâine vor veni alţii care să tae un altul, şi eŭ tot de-auna m'am cutremuratŭ de acésta, şi să nu ne mirăm că la urma urmei se vor găsi alţii, care să tae şi chiar din canónele dogmatice şi nu cu multă rezervă vor ajunge a le desfiinţa. De aceea eŭ sunt de o altă idee: Trebue să păstrăm forma pentru ca să putem spune, că avem fundamentul canonic, penrtu că din momentul ce le desfiinţam vor veni alţii să ne spună că le-aţi desfiinţat în cutare saŭ cutare ocasiune, şi ast-fel le vom desfiinţa până la sfârşit şi atunci ne am perde canonicitatea.

Nu ştiŭ să fi existat în ţara Românéscă pentru că n'am fost profesor de istorie, dar nu ştiŭ dacă am avut arhierei la vêrsta de 21 ani. Pe mine nu m'a convins afirmaţiunea personală; nu pot să'mi închipuesc că la vârsta de 21 ani să se fi făcut cineva arhiereŭ; póte preot....

P. S. Ionichie Bacaoanul: Dacă nu cunoşti împrejurările.

P. S. Episcop al Dunărei de jos: Nu voiŭ să cunosc nici o împrejurare. Acésta nu face pentru mine norma ca-

www.dacoromanica.ro

nonică. V'am spus, că este deslegare duhovnicéscă, nu este o hotărâre sinodală. Alt-ceva este să se dea des'egare şi alt-ceva este să se dea o hotărâre de S-tul Sinod. S'aŭ făcut diaconĭ la vârsta de 17 anĭ, şi preoţĭ la vârsta de 20 saŭ 21 anĭ, şi póte să se fi făcut şi arhiereĭ la 30 anĭ; dar eŭ nu voiŭ vota şi nu votez o asemenea disposiţiune în contra canónelor. Póte S-tul Sinod să recunóscă o asemenea dispensă duhovnicéscă pentru cutare saŭ cutare Eparhie, acesta este alt-ceva. Acum s'a făcut propunerea acesta, prin care se cere reducerea vârsteĭ, ca seminariştiĭ să pótă intra maĭ tinerĭ în hirotonie, pentru ce? Pentru cuvêntul că s'a făcut maĭ de mult un regulament prin care a voit să se pună bariera hirotoniilor.

Vârsta? Nu era acesta motivul, care a dat naştere regumentuluĭ, ci altele aŭ fost motivele. Acele motive pe care cu toţiĭ le cunóşteţĭ, că toţĭ Seminariştiĭ, ne avênd vârsta eşind la 21 anĭ, şi ne putênd aştepta, găsesc alte cariere.

Acum, se propune o reducere şi maĭ mare şi acésta este necanonică, din punctul de vedere al canónelor; dar este tot atât de plină de greutate ca cea altă, Legea învĕţămêntuluĭ admite în Seminar vârsta de 12 anĭ.

P. S. Arh. Ioanichie Bacaoanul: De 14 anĭ.

P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos: Nu vorbesc de legea veche ci de cea nouĕ.

P. S. Episcop al Râmniculuĭ: Legea nouĕ a Seminariilor nu ficsază vârsta.

P. S. *Episcop al Dunăreĭ de jos*: Ba o ficsază, 6 anĭ pentru băeţĭ şi 7 pentru fete. Eŭ admit chĭar 8 anĭ şi cu 4 fac 12, şi cu 8 în Seminar fac 20 de anĭ.

P. S. Arh. Dionisie Climescu: Dar facultatea de teologie?

P. *S. Episcop al Dunăreĭ de jos* Noĭ nu vorbim de facultate, ci de preoţĭ.

P. S. Arh. Dionisie Climescu: La noua lege m'am referit.

P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos: Eşiţĭ, afară din ea, nu se maĭ póte face nimic. Eŭ socotesc, că însăşĭ admiterea vârsteĭ de 22 anĭ e viţiósă. Dacă voiţĭ cel mult, dar nu vĕ sfătuesc, să admiteţĭ termenul de îndată ce va presenta testimoniul Seminariuluĭ de 7 saŭ 8 clase, să fie hirotonit, însă şi acéstă hotărâre a S-tuluĭ Sinod, este afară din canóne.

Pentru aceste motive, rog pe S-tul Sinod, ca să admită altă hotărâre. Cestiunea de vârstă să o judece Chiriarhul, acésta este hotărârea cea maĭ bună.

www.dacoromanica.ro

P. S. Episcop al Rîmnicului: I. P. Sânţite! Daţi-mi voe să respund ca raportor la cele ḑise de P. S. Episcop al Dunărei de jos. P. S. Sa din tóte temeiurile ce s'aŭ adus întru sprijinirea conclusiilor raportului, unul l'a impresionat, pe care nu l'a înţeles aşa cum este în raport. Dacă eŭ am citat casurĭ de hirotonie în diacon de la 16—18 anĭ, de preot de la 18—20 anĭ, şi de Arhiereŭ la vârsta de 25 anĭ, am spus, că acestea aŭ fost nişte simple antecedente, se înţelege în vederea împrejurărilor timpuluĭ, că persónele, asupra cărora s'a chĭemat darul St. Duh la o vârstă aşa de têněră, eraŭ persóne trebuitóre Bisericeĭ în mod escepţional, eraŭ persóne din treptele maĭ înalte ale societăţeĭ, ca Mitropolitul Veniamin, dar eŭ tóte aceste casurĭ nu le-am dat ca norme bisericeştĭ.

P. S. Sa a maĭ ḑis, că nu'şĭ aduce aminte şi nu ştie, dacă în istoria Bisericeĭ nóstre a fost aşa. Să las cele-l-alte casurĭ, ḑic de diacon şi de preot, şi să'ĭ spun două casurĭ de hirotonie în arhiereŭ.

Mitropolitul Veniamin s'a hirotonit arhiereŭ la vârsta de 20 anĭ. Reposatul Calinic s'a făcut arhiereŭ la vârsta de 25 anĭ. Iată două antecedente; şi dacă vom resfoi istoria vom maĭ găsi şi alte casurĭ. Eĭ bine, vedeţĭ acestea, eŭ le am citat numaĭ ca antecedente, nu ca norme. Ca normă am ḑis, că S-tul Sinod în 1883 a stabilit, că vârsta de hirotonie pentru diacon să fie de 24 anĭ, ĭar pentru preot 26 anĭ. Va să ḑică, din acéstă condescendenţă nu resultă nimic alt de cât, că S-tul Sinod al Bisericeĭ nóstre în vedere cu trebuinţele, şi cu împrejurările, în care trăeşte Biserica, ş'a permis şi altă dată nu numaĭ astă-ḑĭ, ca să'şĭ dea cuvêntul seŭ în ceea ce priveşte vârsta canonică a hirotoniilor. P. S. Sa face o propunere contra conclusiunilor raportuluĭ; ne ḑice să lăsăm vârsta canonică la aprecierea Chiriarhuluĭ. Eŭ sunt contra acesteĭ propunerĭ, şi ĭată pentru ce: Intâiŭ, pentru că acéstă opiniune se opune legeĭ organice a S-tuluĭ Sinod, care, între altele prescrie, că S-tul Sinod este instituţiunea nóstră eclisiastică, care dă unitatea disciplinară. Al doilea, dacă primim opinia P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos, avem să cădem într'o anomalie fără margenĭ; adecă un Chiriarh are să hirotonéscă la vârsta canonică de 30 anĭ, altul la vârsta sinodală de 26 anĭ, al treilea la altă vârstă. In aceĭaşĭ ţară şi în aceĭaşĭ biserică o să avem maĭ multe felurĭ de clericĭ în privinţa vîrsteĭ. Din contră, eŭ cred că

www.dacoromanica.ro

acum S-tul Sinod nu face nicĭ un act contrar canónelor, cum n'a făcut nicĭ la 1883. Nu face alt-ceva, de cât acomodéză canónele la împrejurările, în care se află Biserica nóstră; şi acest drept îl are Biserica nu numaĭ dupre legea eĭ organică, pe care o am citat; ci şi în virtutea principiilor canonice disciplinare, care sunt în vigóre în Biserica ortodoxă.

Noĭ ştim, că în materiĭ de rânduială bisericéscă voia celuĭ maĭ mare, a superioruluĭ Bisericeĭ este hotărîtóre. Dacă cel maĭ mare póte să acomodeze rânduelele bisericeştĭ la împrejurărĭ, óre S-tul Sinod al S-teĭ nóstre Bisericĭ ortodoxe române autocefale, care este autoritatea cea maĭ înaltă a Bisericeĭ, căruia ţara ĭ-a încredinţat conducerea afacerilor bisericeştĭ, şi cele-l-alte bisericĭ ortodoxe 'ĭ-a recunoscut acest drept, să nu aibă dreptul de a acomoda sfintele canóne dupre împrejurărĭ? De aceea, eŭ ca raportor precum şi ceĭ-l alţĭ membri aĭ comisiuneĭ, carĭ aŭ sub-semnat raportul împreună cu mine, am primit vîrsta de 22 anĭ pentru hirotonia; şi acésta pentru cuvêntul că elevul are să termine cursul seminarial între 21 şi 22 anĭ. Calculul adus aicĭ pentru scóla primară şi precum şi pentru cele-l-alte scolĭ nu este esact; fiind-că sunt rarĭ împrejurările, când tineriĭ terminaŭ cursurile secundare maĭ micĭ de 21 anĭ. Eaca cuvintele, pentru care comisiunea a primit maioratul, adică minimul vîrsteĭ de 21 anĭ; şi cu acéstă comisiunea a voit să se acomodeze intereselor culturale ale Bisericeĭ şi să se pună în armonie cu legile civile.

P. *S. Episcopul Huşilor* : I. P. S. Preşedinte. Este prea adevĕrata ḑicĕtórea, că din discuţiune ese lumina.

Eŭ unul singur am fost de acord cu schimbarea vîrsteĭ şi am şi formulat un articol ca vîrsta să fie de 21 anĭ pentru diacon şi 24 pentru preoţĭ. Am ascultat discuţiunile, care s'aŭ urmat atât din partea P. S. Raportor cât şi opiniunea separată şi n'am nimic de ḑis în privinţa conclusiunilor raportuluĭ majorităţeĭ, pentru că şi eŭ însumĭ avém aceleaşĭ convincţiunĭ pe care le are majoritatea comisiuneĭ.

Am ascultat în acelaş timp şi opiniunea minorităţeĭ comisiuneĭ, şi am vĕḑut acolo nişce argumente puternice şi care óre cum aŭ atins în mărturisirea credinţeĭ mele ca Arhiereŭ. Acestea pe de oparte. Pe de altă parte, ştiind că legea cleruluĭ cea nouĕ, aḑĭ de şi nu determină vîrsta

www.dacoromanica.ro

şi nu se ocupă de hirotoniĭ, dar a determinat cursurile, aşa că nu póte cine-va să intre în hirotonie, fără ca să fie absolvent a 8 clase seminariale; a fixat numĕrul preoţilor după parohiĭ, aşa că sunt luate tóte mĕsurile de a nu se maĭ putea face abusul care se făcea înainte, şi care a motivat şi facerea acestuĭ regulament.

De aceea eŭ aşĭ face o propunere ca să se lase cu totul la o parte art. 41, adică să dăm un vot ca art. 4 să se scótă cu totul din regulament, şi atuncĭ rĕmâne legea cu îngrădirile sale, care nu lasă la hirotonie maĭ departe şi rĕmâne latitudinea dată de canóne Episcopuluĭ respectiv ca să facă hirotoniĭ; şi lăsând aşa, am scăpat de tótă încurcătura, nicĭ nu ne lovim de canóne, nicĭ nu facem restricţiunĭ; căcĭ avem deja îngrădirea trebuincĭósă. Aşa dar dacă bine-voiţĭ să primiţĭ opiniunea mea, eŭ aşĭ propune să se suprime art. art. 4 din regulament şi să rĕmână acéstă cestiune la o parte

I. P. S. Mitropolit Primat: Eŭ vĕd că cestiunea cum s'a pus, confundăm cu t tul ceea ce voim să facem cu ceea ce este făcut.

Mi se pare actualmente, că legea care este pe cale de a se promulga, negreşit că trebue să o avem ca o stavilă, ca o lucrare precisă. A primi propunerea P. S. Episcop al Huşilor, ca să se suprime art. 4 şi să se lase la latitudinea Episcopuluĭ, este de a ne lovi de un alt inconvenient, adică când vom scrie Ministeruluĭ în privinţa hirotoniilor să nu fim refusaţĭ pe motiv că nu este basată pe lege. Mi se pare că chiar D. Ministru s'a unit cu acéstă propunere a modificăreĭ art. 4, şi eŭ aşĭ fi de părerea acésta ca să rĕmână la latitudinea, la autoritatea Episcopuluĭ; dar când nu ni s'ar face nicĭ o pedică când am face recomandaţiunea de hirotoniile ce le-am înainta Ministeruluĭ. Afară de acésta mi se pare că chiar legea armateĭ, ne oppresce şi nu ne lasă să facem nimic pe drumul acesta. Noĭ avem să fim într'un mod fórte grósnic responsabilĭ, căcĭ legea armateĭ nu ḑice la 25 anĭ. Se ḑice, că se calcă canónele: Nu se calcă nicĭ un canon. Sunt canóne pe care nu trebue să le discutăm cum sunt cele dogmatice şi sunt canóne disciplinare pe care S-tul Sinod trebue să le aibă în vedere şi să le aplice după timp şi împrejurărĭ, după cum crede că este maĭ bine. Dacă S-tul Sinod are acéstă însărcinare ca să vegheze asupra bisericeĭ, nu póte să modifice un canon privitor la disciplină, saŭ la etate? Dar acéstă etate de hiro-

www.dacoromanica.ro

tonie nu este de adī, ci de maī mult timp. Avem sânţī Părinţī, carī s'aŭ hirotonit la vîrsta de 20, 21 şi 21 anī. Ceī maī maī marī Ierarhī aŭ fost hirotoniţī la 20, 21 şi 25 anī.

Aşa dar, eŭ cred că n'ar fi nicī o greşală şi n'am călca nicī un canon, dacă am lua pe un om la vîrsta de 21 anī şi l-am hirotoni.

Eŭ cred dar, că este bine să primim conclusiunile raportuluī comisiuneī, aşa cum s'a cerut prin raportul de modificare, ca şi D. Ministru să aibă o bază pe care să se pótă întemeia spre a comunica colegului D-sale de la resboiŭ, să nu se aplice legea recrutăreī unuī tânăr la vîrsta cerută de lege pentru recrutare; căcī se póte întâmpla că-l recrutéză în armată şi chiar făcut diacon.

Prin urmare eŭ sunt de părerea acésta, ca să pogorâm vîrsta hirotonieī, căcī nu maī sunt timpurile de atuncī, când societatea creştină avea cu totul altă regulă şi altă răbdare în ale vieţeī şi în ale vîrsteī. (D. Ministru intră în sala şedinţelor). Astă-dī este cu totul deosebire de timpul de atuncī şi educaţiunea, care se dă tinerilor noştri, şi societatea din care fac parte şi chiar scólele unde se instruesc, şi chiar aceī din ómenī cărora sunt date saŭ încredinţate ştiţī că lasă mult de dorit, şi decī este maī bine să luăm pe un tênăr din frageda luī vîrstă şi să-l punem la Altar.

Sunt dar de părere, şi cred că şi P. S. Vóstre sunteţī să primim conclusiunile raportuluī majorităţeī comisiuneī.

In ceea ce privesce conclusiunile opiniuneī separate, să mě iertaţī, acolo am vědut câte-va puncte, care nu coincid câtuşī de puţin cu timpul de faţă, şi póte că ar fi fost pentru timpurile de atuncī. Noī însă să ne conformăm timpuluī de faţă şi împrejurărilor.

Acum daţi-mī voe să pun în cunoştinţă şi pe D. Ministru despre ce discutăm. Suntem, Domnule Ministru. în discuţiunea art. 4 din regulamentul pentru buna conduită a cleruluī, a căruī modificare s'a cerut de câţī va membri din S-tul Sinod.

S'a citit raportul comisiuneī şi acum suntem în discuţiunea acestuī raport.

P. S. Episcop al Huşilor : Daţi-mī voe să mě adresez şi eŭ D-luī Ministru. Din cele ce s'aŭ discutat, D-le Ministru, eŭ am ajuns la conclusiunea, că este maī bine să suprimăm cu totul art. 4 de cât să maī facem vre-o schim-

www.dacoromanica.ro

bare, şi iată pentru ce: Când s'a făcut acest regulament, s'a făcut în vederea că atuncĭ se făceaŭ prea mulţĭ preoţĭ cu 4 clase, şi de aceea s'a voit a se pune o stavilă şi să aĭbă şi D. Ministru, când se va presenta atestatul, o basă ḑic, ca să opréscă dacă nu va avea vîrsta de 24 anĭ pentru diacon şi 26 minimum pentru preot. Acum tóte garanţiile pentru hirotoniĭ sunt prevĕḑute prin noua lege ce s'a făcut. Maĭ întâĭ se prevede cursul ce trebue să facă, că trebue să fie absolvent a 8 clase ca să pótă fi admis la preoţie. Acum când póte un seminarist să sfîrşască cursul? La 12 anĭ intră în siminar, şi cu 8 anĭ în seminar fac 20, prin urmare până la 21-22 şi chiar 23 anĭ nu se póte face preot cu nicĭ un chip. De aceea ştergerea art. 4 acum n'ar maĭ face nicĭ un rĕŭ, pentru că D. Ministru are voe să se orienteze după lege, pe basa celor-l-alte articole care le are în lege ĭar nu pe basa acestuia, ca să se convie a se face hirotonia, şi numaĭ atuncĭ când un tênĕr seminarist va îndeplini prescripţiunile legĭ, va fi admis la hirotonie. Acestea sunt argumentele pe care cer ca art. 4 să fie şters din regulament, căcĭ după legea care s'a votat el nu maĭ are nicĭ un sens.

I. P. S. Mitropolit Primat: Daţi-mĭ voe să vĕ întrerup. Fac întrebare D-luĭ Ministru: Ar putea D-sa să ne rĕspundă, dacă primeşte a se face hirotoniĭ fără a se prevedea vîrsta?

D. Ministru al Cultelor şi Instrucţiuneĭ Publice: Aştept să maĭ aud şi părerea P. S. Episcop al Huşilor şi voiŭ respunde.

P. S. *Episcop al Huşilor*: I. P. S. nostru Preşedinte a adus alte considerente, susţinênd ideia majorităţiĭ comisiuneĭ, de care, cum am spus la început, am fost şi eŭ maĭ înainte. Preşedintele, susţinênd ideia comisiuneĭ, a ḑis că prin acésta s'ar face o înpedicare óre cum, o neregularitate, în cât priveşte luarea tinerilor în armată. Dacă nu mĕ înşel acésta a fost ideia.

I. P. S. Mitropolit Primat: Aşa este.

P. *S. Episcop al Huşilor*: Tocmaĭ atuncĭ nu se face acéstă împedecare. De ce se face acéstă confusiune? De alt-fel seminariştiĭ până la 21 de anĭ, saŭ nu sunt luaţĭ în armată, saŭ dacă nu l'a găsit diacon saŭ preot la timp 'l urmăreşte, tragerea la sorţĭ nu'l ia, nu este nicĭ o lege pare să'l oblige să'l ia. Dar acéstă greutate a lucruluĭ, a crovenit din articolul acesta, şi din articolul legeĭ de re-

www.dacoromanica.ro

crutare din 1874 mi se pare, care prevede că la 21 de anĭ să se ia în armată, şi se face concesiune până la 25 de anĭ împlinițĭ, dacă plăteşte taxa; îndată ce trece peste 25 de anĭ îl ia. Acum, dacă s'ar lăsa la o parte fixarea vîrsteĭ, şi îndată ce ar eşi din Seminar saŭ Facultatea de Teologie şi ar intra în cler, până la etatea care îl reclamă legea recrutăreĭ, şi când a trecut peste 21 de anĭ, atuncĭ legea recrutăreĭ prevede dispensa pentru câţĭ-va anĭ, fie cu plată, fie fără plată, prin urmare s'ar înlătura acésta. Inalt Prea Sânţia Sa, ne-a pus şi aceea că tineriĭ, nu trebue lăsaţĭ ca să contracteze diferite deprinderĭ.

Este adevĕrat, dar tocmaĭ disposiţiunea acestuĭ articol din regulament, că nu póte să se facă preot până la 26 de anĭ, ne-a pus în posiţiune pe noĭ ca să hirotonim preoţĭ o mulţime dintre seminariştiĭ, carĭ aŭ făcut armata şi carĭ în armată după cum se ştie se contractéză din nenorocire multe. Şi când s'ar putea înlătura acésta, ca să-ĭ prindem pe Seminariştĭ să-ĭ facem să intre în cler înainte de a face armata, acésta ar fi mult maĭ bine. Şi prin suprimarea acestuĭ articol în totul, aceste inconveniente s'ar înlătura.

P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos: Eŭ nu era să maĭ iaŭ cuvêntul, dar fiind-că a venit D. Ministru am să maĭ repet ceea ce v'am maĭ spus adinéorĭ, că orĭ-care ar fi hotărârea nóstră şi în sensul de a rĕmâne pe basele canonice, şi în sensul de a reface hotărârea canónelor, noĭ tot ne găsim în faţa unor greutăţĭ, care orĭ-cât am voi să le înlăturăm, rĕmân ne înlăturate. Să ne întórcem la practica canonică a canónelor, este ca să ne găsim în greutăţile în care ne-am găsit până acum, şi să refusăm hirotonia seminariştilor care aŭ eşit la 20 de anĭ din Seminar. Ca să călcăm prevederile canónelor, este să hotărâm noĭ S-tul Sinod în contra canónelor, noĭ, carĭ de la început pentru noĭ am jurat în faţa luĭ Dumneḑeŭ şi a noroduluĭ că avem să păzim canónele. Şi v'am spus că însăşĭ pogorămêntul care s'a făcut în regulamentul acela care s'a votat, şi acea hotărâre era nota canonică, în parantesă aşĭ putea să vĕ spun, că articolul 4 nu cadéză nicĭ de cum în regulament. Acest regulament s'a făcut când se vorbea de un congres al preoţilor la Focşanĭ, şi atuncĭ s'a voit a se lua órecarĭ mĕsurĭ în contra acestor veleităţĭ ale preoţilor şi de altă parte s'a voit iarăşĭ să se aducă la umilire aceĭ seminariştĭ carĭ vin cu emfază înaintea Chiriarhilor şi spun: Să mĕ facĭ preot că am şépte clase. Şi atuncĭ Chiriarhul

www.dacoromanica.ro

le spunea: Să vě fac după lege, după canóne, dar findcă eraŭ prea mulţĭ, s'a făcut un regulament. In unele casurĭ nu s'a aplicat regulamentul, orĭ de câte orĭ Ministrul cultelor a avut buna-voinţă să priméscă recomandaţiunea Chiriarhuluĭ, s'a trecut, dar de astă tómnă, Ministrul actual a voit să fie în regulament, şi a dis să intrăm într'însul, dar particular ne-a spus că nu putem merge maĭ departe.

Eŭ şi adinéorĭ am spus în S-tul Sinod, D-le Ministru, că, ca să abolim canónele, nu putem fără să le călcăm. Dar ca să facem legĭ în contra canónelor, nu aşĭ sfătui pe S-tul Sinod. Eŭ am propus alt ceva. Consideraţiunile pe carĭ s'a basat propunerea, sunt, că s'a vědut hirotoniĭ de diaconĭ la 18 anĭ, la 20 de anĭ, de preoţĭ la 22 anĭ, ba şi de Arhiereĭ la 30 de anĭ. Acestea sunt dispense duhovniceştĭ, date de ceĭ carĭ aŭ trebuit să judece. S-tul Sinod nu póte legifera în sensul acesta.

Am propus şi adineaorĭ ca cestiunea de vîrstă să se lase la aprecierea Chiriarhuluĭ. ţinêndu-se sémă de eşirea vîrsteĭ din Seminar. Acesta ar fi singurul mijloc prin care noĭ nu ne-am face anti-canonicĭ. S-tul Sinod póte să facă ce va voi, însă eŭ caut să menajez şi canónele şi puterea Chiriarhuluĭ, de aceea rog din noŭ pe S tul Sinod şi pe D. Ministru, să găsim un formular, să nu hotărâm vîrsta aşa uşor. D-vóstră, D-le Ministru, sunteţĭ legist, sunteţĭ maĭ în měsură să găsiţĭ un mijloc prin care să ne puneţĭ şi pre noĭ la adăpost de orĭ-ce.

P. S. Episcop al Râmniculuĭ: Pentru a doua óră mě věd nevoit, ca să rěspund P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos. P. S. Sa şi adineaorĭ s'a formalisat de acele explicaţiunĭ, pe carĭ le-am adus prin raport, şi care sunt culese din istoria Bisericeĭ nóstre. P. S. Sa nu voeşte să admită, că în istoria Bisericeĭ nóstre sunt maĭ multe antecedente de acestea; sunt maĭ mulţĭ bărbaţĭ aĭ bisericeĭ nóstre, cariĭ aŭ primit hirotonia la o vîrstă maĭ tîněră.

Am dis prin raport şi repet prin viŭ graiŭ, că pentru mine serveşte ca normă numaĭ disposiţiunea S-tuluĭ Sinod de la 1883, când s'a găsit, că nu se calcă canónele, şi noĭ astă-dĭ venim şi spunem, că se calcă canónele de aceea, cari vin şi reduc termenul de 30 de anĭ la trebuinţele sociale ale Bisericeĭ.

Apoĭ, Prea Sânţite, eŭ dic, că a venit timpul să ince-

www.dacoromanica.ro

tăm odată cu aceste vorbe, care nu aŭ nicĭ o valóre aplicativă.

Intreb încă odată, care este rolul nostru în biserică şi în societate ca Sinod? Apoĭ dacă tóte prescripţiunile vieţeĭ nóstre bisericeştĭ sînt prevĕḑute în pidalion, nu maĭ are nicĭ un înţeles acéstă adunare a chiriarhilor ţăreĭ; nu rĕmâne statuluĭ de cât să alégă un Epitcop saŭ Mitropolit şi să'ĭ ḑică: iată pidalionul, mergĭ înainte, fă cu el administaţiune, disciplină şi tótă rânduiala bisericéscă.

Practica însă a tuturor bisericelor ortodoxe este că Sinódele locale se adună şi acomodézá canónele disciplinare dupre trebuinţele timpuluĭ şi ale bisericeĭ respective.

Eĭ bine, tot acésta a făcut S-tul Sinod la 1883, şi tot acésta face S-tul Sinod şi astă-ḑĭ la 1893.

La 1893 S-tul Sinod, a avut în vedere, că instrucţiunea, ce se cere de la viitoriĭ candidaţĭ la preoţie este ceva maĭ înaintată de cât la foştiĭ grămăticĭ, şi atuncĭ a făcut un pogorămênt faţă cu vârsta canonică. De altă parte, a ţinut socotétă, că instrucţia de patru clase seminariale este încă elementară; căcĭ ştiut este că din Religiune absolvenţiĭ acestor cursurĭ nu dispun, de cât de istoria vechiuluĭ şi nouluĭ Testament, de catehism, morală şi pastorală. Iată tóte cunoştinţele religióse ale candidaţilor la preoţie din 1883.

Prin urmare, vedeţĭ, candidaţiĭ din 1883 aveaŭ cunoştinţe întru cât-va şi teologice, şi fără a maĭ vorbi de cele-l'alte cunoştinţe ale Seminariştilor de atuncĭ, voiŭ ḑice: S-tul Sinod la 1883 nu a călcat canónele, ci a făcut un pogorămênt faţă cu gradul de cultură al candidatuluĭ.

P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos: Nu are nicĭ un drept să facă.

P. S. Episcop al Rîmniculuĭ: Ḑic încă o-dată acésta; căcĭ este dovedit pentru omul, care respectă cultura omenéscă, că cultura ridică sufletul omuluĭ. Ea îĭ dă puterea, ca la o vîrstă maĭ inferióră, să se asemene cu unul într'o vîrstă mult maĭ înaintată. Il face, cum ḑicem şi noĭ Româniĭ: „cu patru okĭ“. Acum, dacă la 1883, S-tul Sinod al sânteĭ nóstre bisericĭ a redus vîrsta de la 30 anĭ la 26 a preotuluĭ, şi la 24 anĭ a diaconuluĭ, cred că şi S-tul Sinod de astă-ḑĭ este în drepturile sale, fără a călca canónele, ca să maĭ facă un pogorământ faţă de trebuinţele din viitor ale Bisericeĭ nóstre şi faţă de împrejurările, în care aŭ să se afle viitoriĭ candidaţĭ aĭ preoţieĭ române.

www.dacoromanica.ro

Astă-ḑĭ, S-tul Sinod are în faţa sa o lege, unde candidaţilor la preoţie li se cere aprópe tóte cunoştinţele teologice, dupe cum cunóştem din programa ce am votat-o în Senat. Apoĭ când candidatul, pe lângă cunoştinţele sale teologice, maĭ trebue să întrunéscă şi cunoştinţele de altă ordine, ca istoria, literatura, ştiinţele fisice, matematice, naturale, etc. Membriĭ comisiuneĭ vin înaintea S-tuluĭ Sinod şi îl maĭ rógă să se maĭ facă un pogorământ în privinţa vîrsteĭ. Şi pe basa acésta S-tul Sinod îşĭ póte ḑice: Să nu maĭ împedecăm pe candidaţiĭ la hirotonie de a aştepta vîrsta de 30 de anĭ, nicĭ pe cea de 26 anĭ. Să le dăm voe de a intra în clericat chiar îndată după sĕvêrşirea studiilor, adecă la vîrsta de 22 anĭ.

Acum dacă am făcut pogorământul la 22 de anĭ, cuvêntul este, ca să nu maĭ lăsăm pe viitoriĭ noştriĭ candidaţĭ la preoţie în fluctuaţiunile lumeĭ aceştia. Să-ĭ luăm din braţele şcóleĭ şi să-ĭ introducem în Biserică; aşa cum şcóla ’ĭ-a luat din mâinile părinţilor, tot aşa şi biserica să-ĭ ia din scólă.

S’ar putea ḑice: de ce nu s’a pus vârsta de 21 anĭ, cum a fost părerea emisă de P. S. Episcop de Huşĭ? Nu am pus vârsta de 21 anĭ, pentru că ne-am ḑis, un an de ḑile dupĕ terminarea cursuluĭ, candidatuluĭ îĭ trebueşte, ca să se pregătéscă şi el pentru preoţie, să se însóre, maĭ ales, că legea recrutăreĭ nu-l atinge până la începutul anuluĭ al douĕ-ḑecĭ şi doilea al vrâsteĭ. P. S. Episcop de Huşĭ, ne propune însă, ca să eliminăm art. 4 din regulamentul pentru buna conduită a preoţilor; adică articolul cu vârsta. Eŭ sunt contra acesteĭ părerĭ şi încă contra din tóte punctele de privirile, în care m’am pus până acum. Dacă am primit opiniunea P. S. Episcop de Huşĭ, ca să eliminăm acest articol, vom avea lipsă de unitate disciplinară, în ceea ce priveşte hirotoniile, şi nu ştiŭ, dacă şi D-luĭ Ministru ’ĭ ar conveni o asemenea neorânduĭală. D-sa la un cas de vacanţă a uneĭ parohiĭ, o să céră să ĭ se recomande un paroh. Dacă Chiriarhul, se va ţinea literamente de canóne, cum cere P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos, atuncĭ are să ḑică: Nu am D-le Ministru candidat, de şi am absolvenţĭ maĭ mulţĭ, cu facultăţĭ de teologie chĭar, dar pentru că toţĭ aceştĭ absolvenţĭ nu aŭ vârsta de 30 anĭ, eŭ nu pot să viĭ recomand pentru parohia vacantă. Vedeţĭ în ce impas ne punem pe noĭ înşine şi apoĭ facem să sufere şi Societatea întrégă? De aceea, rog pe St. Sinod,

www.dacoromanica.ro

ca, s'aŭ în marginile conclusiuneĭ raportuluĭ, saŭ în alte condiţiunĭ, să se ficseze vârsta şi să nu elimineze numaĭ art. 4, ĭar ca raportor, îl rog să se primească conclusiile raportuluĭ, admise de majoritatea comisiuneĭ.

D. Ministru al Cultelor : Mie mi se pare, că în fond, tótă lumea este de aceĭaşĭ părere, toţĭ vor acelaş lucru, adică vor să eşim din vârsta de 30 de anĭ, din care s'a eşit deja de la 1883, şi din care mi se pare, că s'a cam eşit totdé-una. chĭar înainte de 1883, şi să eşim chĭar din vârsta de 26 anĭ prevĕḑută în regulamentul de la 1883.

Pentru acésta, s'a emis treĭ părerĭ: una a P. S. Episcop de Huşĭ, ca să desfiinţăm cu desĕvêrşire art. 4. Dar ce însemnéză desfiinţarea art. 4? însemnéză că rĕmânem în regula canonică de 30 anĭ? De sigur, că acesta nu e gândul P. S. Sale. Dar cu acésta interpretarea nu va putea fi aceĭaşĭ, nicĭ la P. S. Sa, nicĭ la ceĭ de faţă, şi nicĭ la ceĭ cari aŭ să vină după noĭ, aşa că lucrul are să dea loc la bănuelĭ. P. S. Sa ar fi propus maĭ bine ca să fie hirotoniţĭ orĭ-cine are atestat, fără să se maĭ céră vârsta.

A doŭa ideĭe este a P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos, care cere, susţinênd dorinţa de a rĕmâne în picióre canónele, ca în loc să le desfiinţeze Sinodul întreg împreună cu Guvernul, să le desfiinţeze Episcopiĭ în parte, şi îmĭ cere mie să găsesc un meşteşug, ca să putem eşi din acest impas. Apoĭ vârsta canonică nu a fost nicĭ odată respectată. Fotie a fost patriarh mult maĭ tênêr de cât mine, şi eŭ nu am vârsta de Arhiereŭ. Acestea sunt regulamentărĭ care nu pot fi pentru vecie, vârsta se schimbă după ţară, după numĕr, după nevoe, după mulţime, după studiile care se cer, nu póte sĕ rĕmână vecĭnică. După cum dar, la 1883 s'a admis o scoborâre, tot aşa şi astă-ḑĭ, căcĭ nu este bine să lăsăm pe fie-care Episcop în parte, ca ast-fel să fie ceartă între Ministru şi Episcop. De aceea e bine să lăsăm a se scoborî vârsta pe faţă.

A treia ideie este a majorităţeĭ comisiuneĭ, ca să scoborâm vîrsta la 22 de anĭ.

Cred că aţĭ putea, fără pericol, ca acest minimum de vîrstă, — şi cu acésta aţĭ satisface şi pe Prea S. Episcop de Huşi, să'l scoborâţĭ încă pe un an, şi iată pentru ce: Prea S. Episcop de Huşi trebue să admită că e neapărată trebuinţă să fie major, prin urmare majoratu este indispensabil, nu poţi face un preot care nu este major, va să ḑică 21 de anĭ, majoratu, trebue să'l cerĭ. Acum că de

www.dacoromanica.ro

fapt, chiar dacă veĭ scoborî la 21 de anĭ, veĭ găsi fórte rar, care să se facă preot la 21 de anĭ, ar trebui să presupuĭ că nu este vacanţă, că nu se însóră imediat, că nu va termina seminarul la 21 de anĭ. Dar în fine, să presupui că s'ar întîmpla unul saŭ doĭ pe an, care să aibă seminarul terminat şi să întruné că tóte condiţiunile. Nu ar fi nicĭ un zor ca să maĭ aştepte până la 22 de anĭ. Eŭ unul accept, fie 21 fie 22 de anĭ, voĭ primi modificarea care se face de S-tul Sinod. Cred însă, că va fi maĭ bine să se admită vîrsta de 21 de anĭ, să nu se pună de cât condiţiunea aceea care este indispensabilă, majoratul. Voiŭ cere Ministruluĭ de resbel ca să modifice şi dênsul legea recrutăreĭ în sensul ca să nu se maĭ plătéscă nimic de seminariştiĭ carĭ se obligă să se hirotoniséscă, să nu maĭ plătéscă nimic pentru amânarea lor la serviciul militar, în cas când nu ar fi vacanţă pentru ca să se facă preot, căcĭ nu sunt dênşiĭ carĭ nu vor să se hirotonească, ci nu vom avea noĭ locurĭ să le dăm, pentru ca să'ĭ facem preoţĭ. Acum, fiind-că îĭ forţăm şi îĭ ducem cam de umăr la acéstă carieră, ar fi nedrept să plătéscă pentru acéstă scutire de serviciul militar. Cred dar, că nu voiŭ găsi nicĭ o dificultate de la Ministru de resbel ca să modifice legea recrutăreĭ, în sensul ca seminariştilor să li se îngădue până se va face vacanţă, şi în cas când eĭ ar refusa, să plătéscă, şi sper că voiŭ reuşi.

Dacă veţĭ primi 21 saŭ 22 de anĭ, mie 'mĭ este indiferent, eŭ tot voiŭ da sancţiunea Regală.

P. S. Episcop al Râmniculuĭ: Primim modificarea de la majorat, adică de la împlinirea de 21 anĭ.

P. S. Episcop al Huşilor: Eŭ îmĭ retrag propunerea mea.

—Se pune la vot propunerea minorităţeĭ comisiuneĭ, şi respinge.

—Se pune la vot propunerea majorităţeĭ, de a se admite hirotoniĭ în cler de la 21 de anĭ, şi se primeşte.

P. S. Episcop al Huşilor: Erĭ s'a ales o comisiune care s'a îndatorat să revadă, împreună cu D-nul Ministru, împărţirea parohiilor actuale, şi dacă maĭ e de făcut vre-o îmbunătăţire.

Acéstă comisiune are să fie în corespondenţă cu toţĭ Chiriarhiĭ respectivĭ, cu Mitropoliţiĭ şi Episcopiĭ. Aş crede, că ar fi bine, ca St. Sinod să bine-voiască, ca prin biubiuroul sĕŭ, să comunice P.P. S.S. Chiriarhĭ, ca la adre-

www.dacoromanica.ro

sarea comisiuneĭ prin președintele eĭ, să dea tóte deslușirile ce se va cere.

P. S. Episcop al Rîmniculuĭ : Propunerea, pe care o face P. S. Episcop de Hușĭ, mi se pare de prisos, și iată pentru ce, S-tul Sinod are acéstă comisiune, însărcinată de a regula în vedere cu legea parohiilor și acéstă comisiune este prevĕḑută prin legea îmbunătățiriĭ sórteĭ cleruluĭ la articolul, unde se vorbește, că D-nul Ministru împreună cu S-tul Sinod . . . .

D-nu Tache Ionescu Ministru Cultelor : Vĕ înșelațĭ, acésta este prevĕḑută pentru regulament, dar pentru parohiĭ, nu.

P. S. Episcop al Râmniculuĭ : In tot casul, eŭ cred, că comisiunea, căria S tul Sinod ĭ-a dat mandatul regulăreĭ parohiilor, are să se pună în corespondeță cu PP. SS. Chiriarhĭ, cerêndu-le deosebite informațiunĭ și consultându-ĭ asupra maĭ multor puncte din lucrarea sa.

P. *S. Episcop al Hușilor*: Apoĭ acésta am propus și eŭ.

I. P. S. Mitropolit Primat : Cred că este admisibilă propunerea P. S. Episcop de Hușĭ, ca biuroul să scrie ca. când se va adresa Comisiunea prin președintele eĭ către Chiriarhĭ, aceștia să dea deslușirile necesare.

— Se pune la vot acéstă propunere și se primește.

D-nul Ministru al Cultelor : Dă citire următoruluĭ mesagiŭ de închiderea a Sesiuniĭ de vară a S tuluĭ Sinod :

Prea Sânțițĭ Părințĭ,

Sântul Sinod al Sânteĭ Bisericĭ Autocefale Ortodxe Române, deschis prin Mesagiul Nostru No. 1725 în ḑiua de 1 Maiŭ anul curent, terminându-șĭ lucrările sale.

Eŭ declar închisă sesiunea acestuĭ Sinod.

Dat în Bucureștĭ la 26 Maiŭ 1893.

Vocĭ ! Să trăiască Majestatea Sa Carol I Regele Românieĭ.

† Președinte, Ghenadie Mitropolit Primat.

† Secretar, *Iónichie Bacaónu.*

www.dacoromanica.ro